

Įsakymas netenka galios 2014-07-01:

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-260](#), 2014-03-06, paskelbta TAR 2014-03-07, i. k. 2014-02872

Dėl aplinkos ministro 2002 m. vasario 27 d. įsakymo Nr. 80 „Dėl Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios

Suvestinė redakcija nuo 2013-05-28 iki 2014-06-30

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2005, Nr. [103-3829](#); Žin. 2005, Nr. [107-0](#), i. k. 105301MISAK00D1-330

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

Į S A K Y M A S

DĖL APLINKOS MINISTRO 2002 M. VASARIO 27 D. ĮSAKIMO NR. 80 „DĖL TARŠOS INTEGRUOTOS PREVENCIJOS IR KONTROLĖS LEIDIMŲ IŠDAVIMO, ATNAUJINIMO IR PANAIKINIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2005 m. birželio 29 d. Nr. D1-330

Vilnius

P a k e i ĉ i u Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 27 d. įsakymą Nr. 80 „Dėl Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [85-3684](#)) ir išdėstau jį nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

Į S A K Y M A S

DĖL TARŠOS INTEGRUOTOS PREVENCIJOS IR KONTROLĖS LEIDIMŲ IŠDAVIMO, ATNAUJINIMO IR PANAIKINIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. 1138 (Žin., 1998, Nr. [84-2353](#); 2002, Nr. [20-766](#)), 6.9 punktu,

1. T v i r t i n u Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisykles (toliau – Taisyklės) (pridedama).

2. N u s t a t a u , kad:

2.1. gamtos išteklių naudojimo leidimai, išduoti vadovaujantis Gamtos išteklių naudojimo leidimų išdavimo ir gamtos išteklių naudojimo limitų bei leistinos taršos į aplinką normatyvų nustatymo tvarka LAND 32-99, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 387 (Žin., 1999, Nr. [106-3087](#)), galioja iki juose nustatytos galiojimo datos, bet ne ilgiau kaip iki 2008 m. gruodžio 31 d., išskyrus šio įsakymo 2.4 punkte nurodytą atvejį;

2.2. nuo šio įsakymo įsigaliojimo dienos nauji gamtos išteklių leidimai neišduodami, išduotieji koreguojami jų galiojimo laikotarpiu, nekeičiant juose nustatytos galiojimo datos, išskyrus šio įsakymo 2.4 punkte nurodytą atvejį;

2.3. ūkinės veiklos vykdytojai turi teisę kreiptis į Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentą (toliau – RAAD) dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo išdavimo anksčiau, nei pasibaigia turimo gamtos išteklių naudojimo leidimo galiojimo laikas;

2.4. po 2007 m. spalio 31 d. Taisyklių 1 priede nurodyti įrenginiai negali būti eksploatuojami be pagal šias Taisykles išduoto taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo;

2.5. ūkinės veiklos vykdytojai, turintys Šiltnamio dujų apyvartinių taršos leidimų išdavimo ir prekybos jais tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. D1-231 (Žin., 2004, Nr. [78-2764](#)), 1 priede nurodytus įrenginius, gali

juos eksploatuoti turėdami gamtos išteklių naudojimo leidimą arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimą, kuriame, greta nustatytų minėtų leidimų sąlygų ir normatyvų, privalo būti:

2.5.1. įrašytas numatomas iš šių įrenginių per kalendorinius metus į atmosferą išmesti anglies dioksido kiekis (tonos per kalendorinius metus), atitinkantis Nacionaliniame apyvartinių taršos leidimų paskirstymo plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. D1-686 (Žin., 2005, Nr. [6-166](#)), ūkinės veiklos vykdytojai paskirtą apyvartinių taršos leidimų (toliau – ATL) skaičių ir/ar kitu būdu įsigytą ATL skaičių;

2.5.2. nurodyta, kad ūkinės veiklos vykdytojai kiekvienais metais iki balandžio 30 d. bus panaikinta tiek ATL, kiek tonų anglies dioksido, vykdant ūkinę veiklą, buvo išmesta į atmosferą per praėjusius kalendorinius metus;

2.6. šio įsakymo 2.5 punkte nurodyti ūkinės veiklos vykdytojai Šiltnamio dujų apyvartinių taršos leidimų išdavimo ir prekybos jais tvarkos aprašo 43 punkte nurodytą šiltnamio dujų išmetimo iš įrenginių monitoringą (apskaitą) privalo vykdyti vadovaudamiesi 2004 m. sausio 29 d. Europos Komisijos sprendimu, nustatančiu šiltnamio dujų išmetimo monitoringo ir ataskaitų teikimo gaires vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, kuriame nurodytos kompetentingos institucijos funkcijas, išskyrus ataskaitų teikimą Europos Komisijai, vykdo RAAD.

3. P a v e d u RAAD Šiltnamio dujų apyvartinių taršos leidimų išdavimo ir prekybos jais tvarkos aprašo 14 punkte nustatyta tvarka numatytoms institucijoms pranešti apie šio įsakymo 2.5 punkte nurodytų leidimų išdavimą, atnaujinimą, koregavimą ar panaikinimą dėl ATL išdavimo, pateikiant:

3.1. RAAD pavadinimą;

3.2. duomenis apie ūkinės veiklos vykdytoją bei jo valdomą įrenginį;

3.3. gamtos išteklių naudojimo leidimo arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo išdavimo, atnaujinimo, koregavimo ar panaikinimo datą ir galiojimo laiką;

3.4. gamtos išteklių naudojimo leidime arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime įrašytą šio įsakymo 2.5.1 punkte nurodytą leidžiamą išmesti anglies dioksido kiekį.

4. P r i p a ž i s t u netekusiais galios nuo 2009 m. sausio 1 d.:

4.1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. lapkričio 30 d. įsakymą Nr. 387 „Dėl aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento LAND 32-99 „Gamtos išteklių naudojimo leidimų išdavimo ir gamtos išteklių naudojimo limitų bei leistinos taršos į aplinką normatyvų nustatymo tvarka“ patvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. [106-3087](#));

4.2. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 11 d. įsakymą Nr. 59 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. lapkričio 30 d. įsakymo Nr. 387 „Dėl aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento LAND 32-99 „Gamtos išteklių naudojimo leidimų išdavimo ir gamtos išteklių naudojimo limitų bei leistinos taršos į aplinką normatyvų nustatymo tvarka“ patvirtinimo“ dalinio pakeitimo“ (Žin., 2002, Nr. [17-705](#));

4.3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. birželio 14 d. įsakymą Nr. 328 „Dėl aplinkos ministro 1999 m. lapkričio 30 d. įsakymo Nr. 387 „Dėl aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento LAND 32-99 „Gamtos išteklių naudojimo leidimų išdavimo ir gamtos išteklių naudojimo limitų bei leistinos taršos į aplinką normatyvų nustatymo tvarka“ patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2002, Nr. [81-3497](#));

4.4. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. birželio 10 d. įsakymą Nr. 287 „Dėl aplinkos ministro 1999 m. lapkričio 30 d. įsakymo Nr. 387 „Dėl aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento LAND 32-99 „Gamtos išteklių naudojimo leidimų išdavimo ir gamtos išteklių naudojimo limitų bei leistinos taršos į aplinką normatyvų nustatymo tvarka“ patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2003, Nr. [58-2610](#));

4.5. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. lapkričio 25 d. įsakymą Nr. 590 „Dėl aplinkos ministro 2002 m. vasario 27 d. įsakymo Nr. 80 „Dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ ir dėl aplinkos ministro 1999 m. lapkričio 30 d. įsakymo Nr. 387 „Dėl aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento LAND 32-99 „Gamtos išteklių naudojimo leidimų išdavimo ir gamtos išteklių naudojimo limitų bei

leistinos taršos į aplinką normatyvų nustatymo tvarka“ patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2003, Nr. [114-5169](#));

4.6. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. liepos 2 d. įsakymą Nr. D1-368 „Dėl aplinkos ministro 1999 m. lapkričio 30 d. įsakymo Nr. 387 „Dėl aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento LAND 32-99 „Gamtos išteklių naudojimo leidimų išdavimo ir gamtos išteklių naudojimo limitų bei leistinos taršos į aplinką normatyvų nustatymo tvarka“ patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2004, Nr. [107-4013](#)).“.

2. P a v e d u Aplinkos apsaugos agentūrai, atsižvelgiant į šio įsakymo 1 punktu patvirtintų Taisyklių nuostatas, parengti ir iki 2006 m. spalio 31 d. pateikti tvirtinti Ūkio subjektų aplinkos monitoringo vykdymo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gegužės 15 d. įsakymu Nr. 230 (Žin., 2003, Nr. [50-2240](#)), naujos redakcijos projektą.

3. N u s t a t a u, kad iki įsigalios šio įsakymo 2 punkte nurodyti Ūkio subjektų aplinkos monitoringo vykdymo tvarkos pakeitimai, poveikio aplinkai monitoringą privalo vykdyti ūkinės veiklos vykdytojai, vykdantys ūkinę veiklą, numatytą Gamtos išteklių naudojimo leidimų išdavimo ir gamtos išteklių naudojimo limitų bei leistinos taršos į aplinką normatyvų nustatymo tvarkos LAND 32-99, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 387 (Žin., 1999, Nr. [106-3087](#)), 4.16 punkte.

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2002 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 80
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2005 m. birželio 29 d. Įsakymo Nr. D1-330
redakcija)

TARŠOS INTEGRUOTOS PREVENCIJOS IR KONTROLĖS LEIDIMŲ IŠDAVIMO, ATNAUJINIMO IR PANAIKINIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme (Žin., 1992, Nr. [5-75](#)) nurodyto leidimo eksploatuoti ūkinės veiklos objektus ar vykdyti ūkinę veiklą išdavimo, atnaujinimo, koregavimo ir panaikinimo tvarką. Taisyklės nustato racionalaus vandens naudojimo ir vandens taršos mažinimo priemonių, numatytų Lietuvos Respublikos vandens įstatyme (Žin., 1997, Nr. [104-2615](#); 2003, Nr. 36-1544), aplinkos oro taršos mažinimo priemonių, numatytų Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatyme (Žin., 1999, Nr. [98-2813](#)), atliekų prevencijos priemonių, numatytų Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme (Žin., 1998, Nr. [61-1726](#); 2002, Nr. [72-3016](#)), įgyvendinimą, kitų aplinkos apsaugos priemonių planavimą bei įgyvendinimą vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymu (Žin., 1997, Nr. [112-2824](#)).

2. Taisyklės parengtos vadovaujantis 1996 m. rugsėjo 24 d. Tarybos direktyvos 96/61/EB dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės, 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB, nustatančios prekybos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartiniais taršos leidimais sistemą Bendrijoje ir iš dalies pakeičiančios Tarybos direktyvą 96/61/EB, Europos parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/35/EB, nustatančios visuomenės dalyvavimą rengiant tam tikrus su aplinka susijusius planus ir programas ir iš dalies keičiančios Tarybos direktyvas 85/337/EEB ir 96/61/EB dėl visuomenės dalyvavimo ir teisės kreiptis į teismus, reikalavimais ir nuostatomis.

3. Siekiant mažinti stacionarių ūkinės veiklos objektų neigiamą poveikį aplinkai ir išvengti teršalų pernešimo iš vienos aplinkos terpės į kitą, Taisyklėse įtvirtinama taršos integruotos prevencijos ir kontrolės sistema, vienijanti vandens, oro, žemės (taip pat žemės gelmių) apsaugos, atliekų tvarkymo, triukšmo bei ūkinės veiklos sukeltų kvapų mažinimo priemones.

4. Šiomis Taisyklėmis privalo vadovautis veiklos vykdytojai, kuriems pagal šiose Taisyklėse nustatytą tvarką būtina gauti Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimą (toliau – Leidimas). Taisyklėse nustatomos Leidimų projektus derinančių ir Leidimus išduodančių institucijų, suinteresuotos visuomenės teisės ir pareigos dalyvaujant, išduodant, atnaujinant, koreguojant ar panaikinant Leidimus.

II. SĄVOKOS

5. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

5.1. **Apyvartinis taršos leidimas (toliau – ATL)** – tai leidimas, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. balandžio 29 d. įsakyme Nr. D1-231 „Dėl Šiltnamio dujų apyvartinių taršos leidimų išdavimo ir prekybos jais tvarkos parašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [78-2764](#)).

5.2. **Aplinkos kokybės norma** – teisės aktuose nustatyti kiekybiniai ar/ir kokybiniai reikalavimai aplinkos arba atskirų jos elementų būklei.

5.3. **Esminis ūkinės veiklos pakeitimas** – ūkinės veiklos pakeitimas, galintis padidinti ar padidinant neigiamą poveikį aplinkai ar/ir žmonėms, kontroliuojamoje Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamento (toliau – RAAD) teritorijoje vykdoma ar planuojama

vykdyti ūkinę veiklą, motyvuotai įvertinta esmė. Ūkinės veiklos pakeitimas ar išplėtimas visada yra esminis ūkinės veiklos pakeitimas, jei įrenginio pajėgumai po ūkinės veiklos pakeitimo ar išplėtimo atitinka šių Taisyklių 1 priede nurodytas veiklos rūšis.

5.4. Gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo planas – ūkinės veiklos vykdytojo patvirtintos aplinkosaugos valdymo priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti taupų gamtos išteklių naudojimą, atliekų susidarymo prevenciją ir aplinkos būklės gerinimą.

5.5. Geriausias prieinamas gamybos būdas (toliau – GPGB) – efektyviausia ir pažangiausia ūkinės veiklos ir jos vykdymo metodų plėtojimo pakopa – gamybos būdas, galintis būti pagrindu nustatant išmetamų teršalų ribines vertes, siekiant išvengti taršos, o jei tai neįmanoma, – bendrai mažinantis teršalų išmetimą ir jų poveikį aplinkai:

5.5.1. gamybos būdas – tiek naudojama technologija, tiek ir parinkti metodai įrenginiui suprojektuoti, pastatyti, aptarnauti, eksploatuoti ir jį uždaryti;

5.5.2. prieinamas gamybos būdas – gamybos būdas, išplėtotas tokiu mastu, kuris leidžia jį įgyvendinti atitinkamame pramonės sektoriuje, esant ekonomiškai ir techniškai tinkamoms sąlygoms, atsižvelgiant į sąnaudas ir jo pranašumą, nepaisant to, ar tas gamybos būdas naudojamas ar kuriamas Lietuvos Respublikoje, jeigu jis yra prieinamas veiklos vykdytojui;

5.5.3. geriausias gamybos būdas – veiksmingiausias gamybos būdas siekiant aukšto aplinkos būklės lygio.

5.6. Įrenginys – stacionarus technikos objektas, kuriame vykdoma viena arba kelių rūšių tiesiogiai ir techniškai susijusi ūkinė veikla:

5.6.1. naujas įrenginys – įrenginys, pradėtas eksploatuoti po 2004 m. sausio 1 d., kuriam eksploatuoti pagal Taisyklės reikia gauti taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimą;

5.6.2. esamas įrenginys – eksploatuojamas įrenginys, kuriam pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, galiojusius iki 2004 m. sausio 1 d., buvo išduotas gamtos išteklių naudojimo leidimas.

5.7. Išmetamų teršalų ribinė vertė – išmetamų teršalų masė, išreikšta tam tikrais parametrais, koncentracija ir (arba) lygis, kurio negalima viršyti per nustatytą laikotarpį ar laikotarpius.

5.8. Komercinė (gamybinė) paslaptis – veiklos vykdytojui priklausanti ir viešai neatskleista techninė, technologinė, komercinė, organizacinė ar kita informacija, dėl kurios slaptumo išsaugojimo veiklos vykdytojas imasi tam tikrų priemonių, išskyrus informaciją, kuri pagal Lietuvos įstatymus negali būti laikoma komercine paslaptimi.

5.9. Leidimas – Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas – rašytinis sprendimas arba jo dalis (arba keli tokie sprendimai), suteikiantis teisę eksploatuoti visą įrenginį arba jo dalį, nustatant tam tikras sąlygas, atitinkančias šių Taisyklių reikalavimus. Vienas Leidimas vykdytojui gali suteikti teisę eksploatuoti toje pačioje veiklos vietoje (teritorijoje) esančius kelis technologiškai nesusijusius įrenginius su sąlyga, kad juos visus eksploatuoja tas pats ūkinės veiklos vykdytojas.

5.10. Medžiaga – bet koks cheminis elementas ar jų junginys, išskyrus radioaktyviąsias medžiagas ir genetiškai modifikuotus organizmus.

5.11. Neatitiktinės veiklos sąlygos – įrenginio paleidimas, derinimas, stabdymas.

5.12. Nepalankios teršalų išsisklaidymo sąlygos – meteorologinės sąlygos, nepalankios išsisklaidyti į aplinkos orą patekusiems teršalams, ar kitos panašios priežastys, galinčios sukelti grėsmę viršyti patvirtintas aplinkos oro užterštumo normas – ribines vertes arba pavojaus slenksčius, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatyme (Žin., 1999, Nr. [98-2813](#)), Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 591/640 (Žin., 2001, Nr. [106-3827](#)) patvirtintose Aplinkos oro užterštumo normose bei Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. spalio 17 d. įsakymu Nr. 544/508 patvirtintose Ozono aplinkos ore normose ir taisyklėse (Žin., 2002, Nr. [105-4731](#)).

5.13. Nuotekos – žmogaus buityje, ūkinėje veikloje naudotas ir užterštas vanduo, taip pat į teritorijas patenkantis kritulių vanduo, kuris tam skirtais inžineriniais įrenginiais išleidžiamas į aplinką arba kitiems asmenims priklausančią nuotekų surinkimo sistemą.

5.14. **Suinteresuota visuomenė** – tai visuomenė, kuriai ūkinė veikla daro ar gali daryti įtaką arba kuri yra suinteresuota priimamu sprendimu dėl Leidimo išdavimo ar atnaujinimo. Asociacijos, skatinančios aplinkos apsaugą ir veikiančios pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus, laikomos suinteresuota visuomene.

5.15. **Tarša** – ūkinės veiklos sukeltas medžiagų, virpesių, šilumos arba triukšmo tiesioginis arba netiesioginis išmetimas į orą, vandenį ar žemę, kuris gali kenkti žmogaus sveikatai arba aplinkai, daryti žalą materialiniam turtui arba kenkti ar sudaryti nepatogumus ir daryti kitokią neigiamą įtaką teisėtam naudojimuisi aplinka.

5.16. **Teršalų išmetimas** – medžiagų, tarp jų ir šiltnamio dujų, virpesių, šilumos arba triukšmo tiesioginis arba netiesioginis išleidimas iš įrenginio stacionarių arba pasklidusių šaltinių į orą, vandenį arba žemę.

5.17. **Ūkinės veiklos pakeitimas** – įrenginio ar jo technologijos pakeitimas arba išplėtimas, galintis turėti poveikį aplinkai.

5.18. **Ūkio subjektų aplinkos monitoringas** – aplinkos ministro nustatyta tvarka privalomas vykdyti ūkio subjektų taršos šaltinių monitoringas ir ūkio subjektų aplinkos (poveikio aplinkai) monitoringas.

5.19. **Vandens naudotojai** – juridiniai ir fiziniai asmenys, imantys iš vandens telkinio vandenį arba išleidžiantys į gamtinę aplinką nuotekas, taip pat naudojantys vandens telkinį įvairioms reikmėms (hidroenergetikai, laivybai, žuvininkystei, rekreacijai ir kt.).

5.20. **Vandens naudotojai abonentai** – juridiniai ar fiziniai asmenys, imantys vandenį iš kitiems asmenims priklausančių vandens tiekimo sistemų arba išleidžiantys nuotekas į kitiems asmenims priklausančias nuotekų tvarkymo sistemas.

5.21. **Veiklos vykdytojas** – asmuo, kuriam nuosavybės teise priklauso įrenginys arba kuris naudoja, valdo įrenginį nuomos, panaudos, patikėjimo teise arba eksploatuoja kitu teisiniu pagrindu ir atsako už įrenginio eksploatavimo ir techninio funkcionavimo kontrolę, ir kuris privalo gauti Leidimą vykdyti ūkinę veiklą ir/arba eksploatuoti įrenginį.

5.22. **Visuomenė** – tai vienas arba keli fiziniai ar juridiniai asmenys bei jų organizacijos, asociacijos ar grupės.

6. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme (Žin., 1992, Nr. [5-75](#)), Lietuvos Respublikos vandens įstatyme (Žin., 1997, Nr. [104-2615](#); 2003, Nr. 36-1544), Lietuvos Respublikos oro apsaugos įstatyme (Žin., 1999, Nr. [98-2813](#)), Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme (Žin., 1998, Nr. [61-1726](#); 2002, Nr. [72-3016](#)) ir Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatyme (Žin., 1997, Nr. [112-2824](#)) vartojamas sąvokas.

III. BENDROSIOS LEIDIMŲ IŠDAVIMO NUOSTATOS

7. Leidimus privalo gauti:

7.1. veiklos vykdytojai, eksploatuojantys Taisyklių 1 priede nurodytus įrenginius;

7.2. veiklos vykdytojai, eksploatuojantys Taisyklių 2 priede nurodytus įrenginius;

7.3. veiklos vykdytojai, eksploatuojantys stacionarius technikos objektus, kurie nepriskiriami prie Taisyklių 1 priede ar 2 priede nurodytų įrenginių ir nėra eksploatuojami pagal aplinkos ministro patvirtintas bendrąsias aplinkosaugines taisykles, kai jie konkrečioje vietovėje gali turėti reikšmingą neigiamą poveikį aplinkai ar žmogui. Tokiu atveju RAAD, nurodęs motyvus, reikalauja gauti Leidimą ir nustato reikalavimus paraiškai pateikti.

8. Leidimas neprivalomas ūkinei veiklai, kuriai aplinkos ministras yra patvirtinęs bendrąsias aplinkosaugines taisykles, jei jose nurodyta, kad šiai ūkinei veiklai Leidimo nereikia.

9. Šių Taisyklių nuostatos taikomos Taisyklių 1 ir 2 prieduose nurodytiems įrenginiams. Tais atvejais, kai tam tikra nuostata taikoma tik Taisyklių 1 priede nurodytiems įrenginiams arba tik Taisyklių 2 priede nurodytiems įrenginiams, apie tai nurodoma tame pačiame punkte, kuriame nuostata įtvirtinta. Jei veiklos vykdytojas eksploatuoja Taisyklių 1 ir 2 prieduose nurodytus

įrenginius vienoje teritorijoje, atskiriems įrenginiams atitinkamai taikomi Taisyklių 1 priedo arba Taisyklių 2 priedo įrenginiams šiose Taisyklėse nustatyti reikalavimai.

10. Leidimas išduodamas neterminuotam laikui, tačiau jo atnaujinimo terminas gali būti nustatytas ar Leidimas gali būti panaikintas šių Taisyklių nustatyta tvarka.

IV. PAGRINDINIAI LEIDIMŲ IŠDAVIMO REIKALAVIMAI

11. Išduodant Leidimą, įvertinamas veiklos vykdytojo techninis bei ekonominis pasirengimas saugiai eksploatuoti įrenginį bei vadovaujamasi šiais principais:

11.1. turi būti laikomasi Lietuvos Respublikos tarptautinių įsipareigojimų ir atsižvelgiama į vietos aplinkos sąlygas;

11.2. neturi būti pažeidžiamos nustatytos aplinkos kokybės normos bei kiti reikalavimai;

11.3. turi būti taikomos visos prieinamos taršos prevencijos priemonės ir švaresnės technologijos, užtikrinančios aplinkos kokybę;

11.4. gamtos ištekliai turi būti naudojami racionaliai ir taupiai, energija – efektyviai, vykdomas medžiagų ir žaliavų, kuro ir energijos suvartojimo gamyboje monitoringas ir kontrolė;

11.5. turi būti vengiama atliekų susidarymo. Kai atliekos susidaro, jos turi būti tvarkomos jas perdirbant, o jei tai techniškai ir ekonomiškai neįmanoma, atliekos tvarkomos siekiant išvengti neigiamo poveikio aplinkai arba jį sumažinti;

11.6. turi būti įvertinama avarijų rizikos tikimybė ir numatomos reikiamos priemonės joms išvengti, apriboti bei mažinti galimus jų padarinius, taip pat numatyti būdus jų padariniams likviduoti;

11.7. turi būti numatytos priemonės galimai aplinkos ir jos elementų taršai išvengti ar ją riboti ar mažinti, esant neatitiktinėms ūkinės veiklos sąlygoms bei nutraukus veiklą;

11.8. nustatyta tvarka turi būti vykdomas ūkio subjektų aplinkos monitoringas;

11.9. turi būti siekiama ūkinėje veikloje naudoti mažiau pavojingas medžiagas;

11.10. turi būti užtikrintas visuomenės informavimas ir suinteresuotos visuomenės dalyvavimas Leidimo išdavimo ir atnaujinimo procese.

V. SPECIALIEJI LEIDIMŲ IŠDAVIMO REIKALAVIMAI

12. Be šių Taisyklių 11 punkte nurodytų principų, taikomų Taisyklių 1 ir 2 prieduose nurodytiems įrenginiams, išduodant, atnaujinant ar koreguojant Leidimą veiklos vykdytojams, eksploatuojantiems Taisyklių 1 priede nurodytus įrenginius, papildomai taikomi šie reikalavimai:

12.1. išmetamų teršalų ribinės vertės nustatomos pagal Europos Sąjungos (toliau – ES) atitinkamai veiklos rūšiai parengtą geriausių prieinamų gamybos būdų (toliau – GPGB) informacinį dokumentą. Šiuo atveju nereikalaujama taikyti konkretų gamybos metodą ar technologiją, bet, atsižvelgiant į ūkinės veiklos vykdytojo technines ir ekonomines galimybes, ūkinės veiklos vietos padėtį ir aplinkos sąlygas, nustatytos išmetamų teršalų ribinės vertės turi būti palyginamos ir pagal galimybę atitikti išmetamų teršalų ribines vertes, nurodytas ES GPGB informaciniuose dokumentuose ar šių dokumentų anotacijose. RAAD motyvuotu sprendimu, atsižvelgus į ūkinės veiklos vietos sąlygas, ribinės vertės gali būti griežtinamos arba keičiamos lygiaverčiais parametrais ar techninėmis priemonėmis;

12.2. veiklos vykdytojas, rengdamas paraišką Leidimui gauti, naudoja ES GPGB informacinius dokumentus;

12.3. išduodant ar atnaujinant Leidimą, RAAD privalo patikrinti, ar veiklos vykdytojo naudojama technologija, veiklos metodai ir taršos prevencijos priemonės atitinka ES GPGB informaciniuose dokumentuose nustatytus reikalavimus;

12.4. Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais nustatytos išmetamų teršalų ribinės vertės taikomos kaip minimalūs reikalavimai. Leistinių taršos normų nustatymo metodai pateikti Taisyklių 3 priede.

VI. PARAIŠKOS LEIDIMUI GAUTI REIKALAVIMAI

13. Pagal šių Taisyklių 4 priede pateiktą pavyzdinę formą paraišką Leidimui gauti pateikia veiklos vykdytojas.

14. Veiklos vykdytojas, kuris vykdo veiklą skirtingų RAAD kontroliuojamose teritorijose, paraišką Leidimui gauti turi pateikti kiekvienam RAAD, kurio kontroliuojamoje teritorijoje vykdoma ūkinė veikla, nurodydamas informaciją ir duomenis apie to RAAD kontroliuojamoje teritorijoje veikiančius įrenginius.

15. Leidimas gali būti išduodamas vienam arba keliems to paties veiklos vykdytojo įrenginiams ar jų dalims, esantiems toje pačioje teritorijoje.

16. Paraiškoje Leidimui gauti turi būti nurodyta:

16.1. ūkinės veiklos objekto (įrenginio) pavadinimas, kodas, adresas, veiklos vykdytojo bei kontaktinio asmens duomenys;

16.2. ūkinės veiklos padėtis schemoje su gyvenamųjų namų, mokyklų, ligoninių, gretimų įmonių, saugomų teritorijų bei apsaugos zonų išsidėstymu;

16.3. ūkinės veiklos objekto teritorijos planavimo dokumento ir jį patvirtinusios institucijos pavadinimas, patvirtinimo data ir Nr. (naujiems ūkinės veiklos objektams), statinio (objekto) pripažinimo tinkamu naudoti komisiją sudariusi institucija, akto pasirašymo data ir Nr.;

16.4. naujam įrenginiui – statybos pradžia ir planuojama veiklos pradžia. Esamam įrenginiui – veiklos pradžia;

16.5. bendra informacija apie veiklos vykdytoją, vykdomos veiklos aprašymas ir jos išsidėstymas teritorijoje, naudojamos technologijos, išmetami į orą, išleidžiami į vandenį, patenkantys į dirvožemį teršalai, kuriems turi būti nustatytos ribinės vertės, veiklos vykdytojo įrenginių priskyrimas ar nepriskyrimas prie potencialiai pavojingų įrenginių pagal Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymą (Žin., 1996, Nr. [46-1116](#); 2000, Nr. 89-2742), įrenginio darbo laikas, nurodant savaitės dienas, darbo laiką dieną ir nakties metu. Veiklos vykdytojai, eksploatuojantys šiltnamio dujas išmetančius įrenginius, kurie nustatyta tvarka įtraukti į prekybos ATL sistemą, turi pateikti vykdomos veiklos ir įrenginių ne techninio aprašymo santrauką;

16.6. planuojamų naudoti žaliavų ir pagalbinių medžiagų, įskaitant chemines medžiagas ir preparatus bei kurą, sąrašai, jų kiekis, saugos duomenų lapai. Įrenginiams, kurių veikloje naudojamos tirpiklių turinčios medžiagos ir preparatai, būtina nurodyti naudojamų dažų, lakų ir kitų tirpiklių, turinčių lakiųjų organinių junginių (toliau – LOJ), medžiagų pavadinimus (cheminius bei sutartinius techninius ar prekybinius), jų kiekį, sudėtį, sudėtyje esančių LOJ rizikos frazes (R frazes) bei pateikti pagal aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 620 patvirtintą Lakiųjų organinių junginių, susidarančių naudojant tirpiklius tam tikrų veiklos rūšių įrenginiuose, emisijos ribojimo tvarką (Žin., 2003, Nr. [15-634](#)) (toliau – Tirpiklių tvarka) užpildytą jos 5 priedą;

16.7. planuojami naudoti vandens šaltiniai, vandens poreikis ir planuojamas nuotekų kiekis, energijos šaltiniai ir poreikis, žaliavų ir medžiagų naudojimas gamyboje ir planuojamas susidarančių atliekų kiekis, išgaunamų naudingųjų iškasenų kiekis ir pan.;

16.8. gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo planas ir priemonės jam įgyvendinti. Jame turi būti numatytos gamtos išteklių ir energijos taupymo, atliekų mažinimo priemonės. Reikalavimas pateikti gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo planą netaikomas veiklos vykdytojams, kurie yra įdiegę aplinkos apsaugos vadybos sistemą vadovaujantis LST EN ISO 14001:2005 standartu ar atitinkančią 2001 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (EB) Nr. 761/2001 dėl organizacijų savanoriško dalyvavimo Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemoje (EMAS) reikalavimus.

Gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo planas turi būti peržiūrimas ir keičiamas, jei pasikeičia gamybos technologija ir/ar apimtys (išskyrus pačiame plane numatytus pakeitimus), taip pat pasikeitus aplinkos apsaugos, gamtos išteklių naudojimo ar atliekų tvarkymo reikalavimams arba esant motyvuotam RAAD nurodymui. Gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo plane turi būti:

16.8.1. bendra informacija apie veiklos vykdytojo taikomą ar įdiegtą aplinkos apsaugos vadybos sistemą (vadovų ir darbuotojų funkcijos (atsakomybė) aplinkosaugos klausimais, ūkinės veiklos objekto aplinkosaugos būklė bei problemos, aplinkos apsaugos programos ir kiti įsipareigojimai);

16.8.2. pateikiamas žaliavų ir/ar medžiagų sunaudojimo gamyboje ir susidarančių atliekų balansas;

16.8.3. nustatomos priemonės, užtikrinančios žaliavų, vandens ir energijos racionalų (taupų) suvartojimą, numatomi veiksmai bei terminai šioms priemonėms įgyvendinti;

16.9. vandenų taršos prioritetinėmis pavojingomis ir/ar pavojingomis medžiagomis mažinimo programa, planuojant taršą ar esant vandenų taršai šiomis medžiagomis. Vandenų taršos mažinimo programoje turi būti:

16.9.1. ūkinėje veikloje naudojamų ir/arba gamybos procese susidarančių pavojingų ir/ar prioritetinių pavojingų medžiagų sąrašas ir jų kiekis;

16.9.2. ūkinėje veikloje naudojamų ir/arba gamybos procese susidarančių pavojingų ir/ar prioritetinių pavojingų medžiagų masės balansas;

16.9.3. pavojingų ir/ar prioritetinių pavojingų medžiagų išleidimo su nuotekomis kontrolės priemonės;

16.9.4. numatytos priemonės vandens taršai prioritetinėmis pavojingomis medžiagomis ir/ar pavojingomis medžiagomis mažinti Leidimo galiojimo laikotarpiu. Jeigu įmanoma, turi būti numatytas taršos prioritetinėmis pavojingomis ir/arba pavojingomis medžiagomis palaipsniui nutraukimas ar pakeitimas mažiau pavojingomis medžiagomis;

16.10. iš taršos šaltinių planuojami išmesti į orą, išleisti į vandenį ir patenkantys į dirvožemį teršalų kiekiai, jų kilmė, sudėtis, išmetimų trukmė bei kitos charakteristikos. Nurodomas numatomas per kalendorinius metus išmesti šiltnamio dujų kiekis, atitinkantis veiklos vykdytojiui aplinkos ministro patvirtintame Nacionaliniame apyvartinių taršos leidimų paskirstymo plane nurodytą ATL skaičių ir aplinkos ministro nustatyta tvarka aukciono būdu, iš rezervo naujiems įrenginiams ar kitu būdu įsigytą ATL skaičių;

16.11. esamos ir planuojamos išleidžiamų nuotekų valymo, į atmosferą išmetamų teršalų, triukšmo, vibracijos, kvapų mažinimo ir kitos taršos prevencijos priemonės;

16.12. numatomas atliekų susidarymas, naudojimas ir/ar šalinimas;

16.13. atliekų naudojimo ar šalinimo techninis reglamentas, parengtas Atliekų tvarkymo taisyklėse (Žin., 1999, Nr. [63-2065](#); 2004, Nr. [68-2381](#)) nustatyta tvarka (atliekas naudojančioms ar šalinančioms įmonėms);

16.14. veiklos poveikio aplinkos kokybei prognozė pagal Leistinų taršos normų nustatymo ir taršos poveikio aplinkai prognozės metodus, nurodytus šių Taisyklių 3 priede;

16.15. galima oro, vandens, žemės taršos prognozė esant neatitiktinėms veiklos sąlygoms ir priemonės galimai taršai išvengti ar ją riboti;

16.16. aplinkos oro taršos mažinimo priemonės, nustatyta tvarka taikomos esant nepalankioms teršalų išsisklaidymo sąlygoms;

16.17. ūkio subjektų aplinkos monitoringo vykdymo grafikai, planai ir programos;

16.18. išsamus šiltnamio dujų monitoringo (apskaitos) metodologijos aprašymas, veiklos vykdytojo parengtas pagal Europos Komisijos sprendimą, nurodytą aplinkos ministro įsakymo, kuriuo patvirtintos šios Taisyklės, 2.6 punkte;

16.19. avarijų prevencijos ir avarijų padarinių apribojimo priemonės, pateikiant Avarijų likvidavimo plano titulinį lapą;

16.20. paraiškos pateikimo deklaracija (4 priedo 1 priedėlis), patvirtinanti, kad paraiškoje pateikiami duomenys yra teisingi, tikslūs ir išsamūs ir kad ūkinės veiklos vykdytojas, eksploatuojantis nustatyta tvarka į prekybos ATL sistemą įtrauktus įrenginius, įsipareigoja nustatytais terminais atsisakyti tokio ATL skaičiaus, kuris atitiks per praėjusius kalendorinius metus iš įrenginio išmestą ir nustatyta tvarka patvirtintą šiltnamio dujų kiekį;

16.21. priemonės taršos grėsmę keliančioms, ūkinės veiklos metu susidarančioms liekanoms sutvarkyti pagal galiojančius aplinkosauginius reikalavimus Taisyklių 1 priede nurodytiems

įrenginiams, jei būtų nutraukta įrenginio ar jo atskirų dalių veikla. Ši nuostata Taisyklių 2 priede nurodytiems įrenginiams taikoma tada, kai tai numato galiojantys teisės aktai;

16.22. atliekas naudojančioms ir/ar šalinančioms įmonėms, taip pat įmonėms, kurios surenka ir/ar gamina bei saugo pavojingas atliekas ilgiau kaip tris mėnesius, o nepavojingas – ilgiau kaip 1 metus nuo jų susidarymo – Atliekų tvarkymo veiklos nutraukimo planas, parengtas aplinkos ministro nustatyta tvarka.

17. Be 16 punkte nustatytų reikalavimų, taikomų tiek Taisyklių 1 priede nurodytiems, tiek Taisyklių 2 priede nurodytiems įrenginiams, paraiškoje Leidimui gauti Taisyklių 1 priede nurodytiems įrenginiams turi būti:

17.1. nurodyta vykdomos veiklos rūšis pagal šių Taisyklių 1 priedo veiklos rūšių numeraciją, taip pat gamybos projektinis pajėgumas arba galingumas, dėl kurio įrenginys priskiriamas prie Taisyklių 1 priede nurodytų įrenginių;

17.2. palyginimas, kiek veiklos vykdytojo naudojama technologija, veiklos metodai ir taršos prevencijos priemonės atitinka ES GPGB informaciniuose dokumentuose nurodytus GPGB, įskaitant žaliavų, vandens, energijos suvartojimą, nuotekų, atliekų susidarymą, teršalų išmetimą, triukšmą ir vibraciją;

17.3. jei esamas gamybos būdas nepasiekia su GPGB taikymu susijusių išmetimų ar sąnaudų lygių arba jei veiklos vykdytojas GPGB netaiko, parengiamas ir pateikiamas aplinkosaugos veiksmų planas. Aplinkosaugos veiksmų plane turi būti apibrėžti uždaviniai, nurodytas jų įgyvendinimo laikas ir numatytas aplinkosaugos veiksmų plano įgyvendinimo finansavimas;

17.4. įrenginyje galimų įdiegti alternatyvių technologijų ar taršos prevencijos priemonių įvertinimas bei efektyviausios technologijos pasirinkimo išvados.

18. Paraiškai rengti gali būti naudojami duomenys ir informacija, panaudoti nustatant leistinos taršos normatyvus, duomenys ir informacija (planai, schemos, ištraukos, išrašai ir kt.) iš teritorijų planavimo dokumentų, parengtų ir patvirtintų vadovaujantis Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu (Žin., 1995, Nr. [107-2391](#); 2004, Nr. [21-617](#)), poveikio aplinkai vertinimo dokumentų, parengtų vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu (Žin., 1996, Nr. [82-1965](#); 2000, Nr. [39-1092](#)), statinio projekto aplinkos apsaugos dalies dokumentų, parengtų pagal Statybos techninį reglamentą STR 1.05.05:2004 (Žin., 2004, Nr. [50-1675](#)).

19. Tam tikroms Taisyklių 1 priedo veiklos rūšims aplinkos ministras gali nustatyti kitokią, tik šioms veiklos rūšims taikytiną paraiškos bei Leidimo formą.

20. Prie paraiškos pridedami šie dokumentų originalai ar jų patvirtinti nuorašai:

20.1. ūkinės veiklos objekto sklypo planas (schema) su pažymėtais taršos šaltiniais;

20.2. sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos leistinumo poveikio aplinkai požiūriu, priimtas aplinkos ministro nustatyta tvarka, jei ūkinei veiklai atliktas poveikio aplinkai vertinimas, arba statinio projekto aplinkos apsaugos dalies patvirtinimą įrodantys dokumentai;

20.3. išmetamų į orą teršalų inventorizacijos duomenys arba leistinos taršos į aplinkos orą apskaičiavimo dokumentai;

20.4. išmetamų į aplinką teršalų ribinių verčių nustatymo (apskaičiavimo) ir poveikio aplinkos kokybei prognozių duomenys, gauti vadovaujantis Taisyklių 3 priede nurodytais leistinų taršos normų nustatymo metodais;

20.5. vandens tiekimo ir nuotekų priėmimo sutartys;

20.6. paraišką derinusių suinteresuotų institucijų išvados;

20.7. atliekų gamintojo sutartys su atliekas tvarkančiomis įmonėmis, kurioms atliekos bus perduodamos tvarkyti;

20.8. ūkio subjektų aplinkos monitoringo vykdymą patvirtinantys dokumentai (ūkio subjektų aplinkos (poveikio aplinkai) monitoringo programa, nuotekų kontrolės planas ir/ar kt.), parengti, suderinti ir patvirtinti aplinkos ministro nustatyta tvarka;

20.9. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka su specialiosiomis ir valstybinę priežiūrą vykdančiomis institucijomis suderinto ir patvirtinto avarijų likvidavimo plano titulinis lapas;

20.10. vandenų taršos prioritetinėmis pavojingomis ir/ar pavojingomis medžiagomis mažinimo programa, jei planuojama su nuotekomis išleisti tokias medžiagas;

20.11. išsamus šiltnamio dujų monitoringo (apskaitos) metodologijos aprašymas;

20.12. pagal kitus teisės aktus privalomi pateikti duomenys ir dokumentai;

20.13. veiklos vykdytojas prie paraiškos gali pridėti ir kitus su ūkine veikla susijusius duomenis, informaciją, planus, schemas, taršos stebėjimo grafikus ir t. t.

21. Veiklos vykdytojas gali nurodyti, kokius duomenis jis laiko komercine (gamybine) paslaptimi. Tokia informacija neįrašoma į paraišką, bet pateikiama specialiaame voke ir privalo būti saugoma RAAD teisės aktų nustatyta tvarka. Veiklos vykdytojo kaip komercinė (gamybinė) paslaptis nurodyti duomenys negali būti platinami ar kitaip pateikiami tretiesiems asmenims be raštiško veiklos vykdytojo sutikimo.

22. RAAD turi teisę pareikalauti veiklos vykdytojo pateikti daugiau duomenų ir informacijos, negu to reikalaujama šių Taisyklių 16, 17, 20 punktuose, jeigu pateiktų duomenų nepakanka Leidimo sąlygoms nustatyti.

23. Veiklos vykdytojas, teikdamas paraišką Leidimui gauti, turi pateikti informaciją ir apie vykdomą ūkinę veiklą, kurios kiekybiniai kriterijai neatitinka Taisyklių 2 priede nurodytų kriterijų.

24. Jei veiklos vykdytojas tam tikros veiklos, apie kurią prašoma pateikti informaciją Taisyklių 4 priede, nevykdo, lentelės nepildomos ir nepateikiamos, tačiau paliekamas jų eilės numeris, pavadinimas ir nurodoma, kodėl informacija ar duomenys nepateikiami.

VII. PARAIŠKOS LEIDIMUI GAUTI DERINIMAS IR TEIKIMAS

25. Parengtą paraišką Leidimui gauti ar atnaujinti veiklos vykdytojas suderina su įgaliota savivaldybės institucija.

26. Paraišką Leidimui naujiems Taisyklių 1 priede nurodytiems įrenginiams gauti veiklos vykdytojas privalo pateikti RAAD ne vėliau nei likus 4 mėnesiams iki planuojamos veiklos pradžios, o esamiems Taisyklių 1 priede nurodytiems įrenginiams – likus 4 mėnesiams iki Leidime nustatyto atnaujinimo termino ar turimo gamtos išteklių naudojimo leidimo galiojimo termino pabaigos. Veiklos vykdytojas, eksploatuojantis Taisyklių 2 priede nurodytus įrenginius, paraišką RAAD turi pateikti prieš 2 mėnesius iki planuojamos veiklos pradžios, Leidime nustatyto atnaujinimo termino ar turimo gamtos išteklių naudojimo leidimo galiojimo pabaigos.

27. Su įgaliota savivaldybės institucija suderintą paraišką Leidimui gauti ar atnaujinti (2 paraiškos egzempliorius) kartu su reikalaujamais pridėti dokumentais veiklos vykdytojas pateikia RAAD, kurio kontroliuojamoje teritorijoje vykdoma ar planuojama vykdyti ūkinę veiklą.

28. RAAD, atsižvelgdamas į veiklos vietą ir pobūdį, aplinkos sąlygas, turi teisę pareikalauti, kad veiklos vykdytojas suderintų paraišką ir su kitomis suinteresuotomis institucijomis. Su Aplinkos ministerijai pavaldžiomis ar jos reguliavimo sričiai priklausančiomis institucijomis paraišką suderina RAAD.

29. Jeigu, RAAD motyvuotu sprendimu, Taisyklių 1 priede nurodyto įrenginio eksploatavimas gali daryti neigiamą poveikį kitos ES valstybės narės aplinkai arba jei ši valstybė raštu to prašo, RAAD, vadovaujantis Taisyklių 35 punktu, pateikia informaciją apie priimtą paraišką Leidimui gauti, užtikrinant, kad ES valstybės narės ir Lietuvos visuomenė bus informuotos tuo pat metu ir galės susipažinti su informacija apie numatomą vykdyti ūkinę veiklą.

30. Veiklos vykdytojas, pateikdamas RAAD paraišką Leidimui gauti, atnaujinti ar koreguoti (ši nuostata taikoma Taisyklių 1 ir 2 priede nurodytiems įrenginiams), prideda jos įrašą magnetinėje laikmenoje.

31. Kiekvieną kartą gaudamas ar priimdamas paraišką Leidimui gauti, atnaujinti ar koreguoti, RAAD tituliname paraiškos lape pažymi gavimo ar priėmimo datą ir paraišką užregistruoja.

32. Per 30 dienų nuo paraiškos gavimo datos RAAD įvertina, ar paraiška pateikta pagal šių Taisyklių reikalavimus ir ar pakanka informacijos bei duomenų Leidimo sąlygoms nustatyti.

33. Jei paraiška neatitinka šių Taisyklių reikalavimų ar nepakanka duomenų paraiškai įvertinti ir Leidimo sąlygoms nustatyti, RAAD raštu nurodo pareiškėjui trūkumus ir nustato terminą jiems pašalinti. Jei pareiškėjas per nurodytą laiką nurodytų trūkumų nepašalina, paraiška laikoma nepriimta ir grąžinama pareiškėjui. Paraiškos priėmimo data laikoma paraiškos, visų pagal šias Taisykles būtinų pateikti duomenų ir dokumentų bei papildomų dokumentų, kuriuos pareiškėjas turi pateikti RAAD nurodymu, pateikimo data.

34. RAAD apie paraiškos išduoti ar atnaujinti Leidimą Taisyklių 1 priede nurodytiems įrenginiams priėmimą informuoja visuomenę šių Taisyklių XI skyriuje nustatyta tvarka.

35. Jeigu, vadovaujantis motyvuota RAAD išvada, Taisyklių 1 priede nurodyto įrenginio eksploatavimas gali turėti neigiamą poveikį kitos ES valstybės narės aplinkai arba jeigu ši raštu to prašo, RAAD parengia informaciją ir pateikia ją Aplinkos ministerijai.

36. Informaciją kitos ES valstybės narės, kurios aplinką gali neigiamai veikti Taisyklių 1 priede nurodyto įrenginio eksploatavimas, aplinkos apsaugos institucijai rengia ir teikia Aplinkos ministerija.

37. Apsikeitimas informacija su kitos ES valstybės narės, kurios aplinką gali neigiamai veikti veiklos vykdytojo Taisyklių 1 priede nurodytais įrenginiais planuojama vykdyti ūkinę veiklą, aplinkos apsaugos institucija bei kitos valstybės visuomenės informavimas vykdomi nepažeidžiant tarptautinių įsipareigojimų.

VIII. LEIDIMO RENGIMAS

38. Pagal šių Taisyklių 5 priede pateiktą pavyzdinę formą Leidimą rengia RAAD.

39. Leidimui parengti naudojami šie duomenys ir dokumentai:

39.1. paraiška ir prie jos pridedami dokumentai, duomenys ir informacija;

39.2. suinteresuotos visuomenės pateikta informacija ir pastabos;

39.3. RAAD surinkti duomenys ir informacija, įgaliotos savivaldybės institucijos pastabos ir pasiūlymai;

39.4. planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, statinio projekto aplinkos apsaugos dalies dokumentai bei vykdomos ūkinės veiklos poveikio aplinkos orui vertinimo (toliau – PAOV) ataskaitų duomenys, kai tokie vertinimai atlikti;

39.5. ES GPGB informaciniai dokumentai (ši nuostata taikoma tik rengiant Leidimą Taisyklių 1 priede nurodytiems įrenginiams);

39.6. Lietuvos Respublikos teisės aktai, kuriuose nustatytos išmetamų teršalų ribinės vertės, įskaitant triukšmo ir vibracijos normas.

40. Leidime nurodoma, kuo vadovaujantis nustatytos Leidimo sąlygos.

41. Leidimą sudaro:

41.1. bendroji dalis, kurioje nurodomi duomenys apie įreginį, ūkinę veiklą ir vykdomą veiklos aplinkosauginį valdymą ir kontrolę;

41.2. Leidimo sąlygos;

41.3. Leidimo priedai.

42. Leidimo bendrojoje dalyje nurodoma:

42.1. duomenys apie įreginį;

42.2. duomenys apie ūkinę veiklą;

42.3. informacija apie ūkinės veiklos aplinkosauginį valdymą ir kontrolę. Leidime pateikiamas veiklos vykdytojo parengtas Aplinkosaugos veiksmų planas Taisyklių 1 priede nurodytiems įrenginiams;

42.4. sprendimų dėl Leidimo išdavimo ar atnaujinimo apskundimo tvarka;

42.5. suinteresuotos visuomenės pastabos ir komentarai.

43. Leidimo sąlygose nurodoma:

43.1. paraiškos duomenų įvertinimas, nurodant, kodėl atmetami arba keičiami paraiškos duomenys. RAAD išvados turi būti pagrįstos ir pateiktos išanalizavus:

43.1.1. veiklos vietą pagal teritorijų planavimo ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentus bei statinio projekto aplinkos apsaugos dalį;

43.1.2. duomenis apie taršą pagal išmetamų teršalų kiekį ir jų pavojingumą, duomenis apie išmetamą šiltnamio dujų kiekį;

43.1.3. duomenis apie atliekų tvarkymą pagal susidarančių ir šalinamų atliekų kiekius;

43.1.4. informaciją apie galimą riziką avarijoms įvykti, duomenis apie avarijų prevencijos ir avarijų pasekmių likvidavimo priemones, įsitikinęs, kad veiklos vykdytojas turi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka su specialiosiomis ir valstybinę priežiūrą vykdančiomis institucijomis suderintą ir patvirtintą Avarijų likvidavimo planą;

43.1.5. paraišką derinusių institucijų išvadas;

43.1.6. suinteresuotos visuomenės pastabas ir pasiūlymus, kitų šalių institucijų pastabas ir komentarus dėl Leidimo išdavimo;

43.1.7. gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo planą, parengtą pagal šių Taisyklių 16.8 punkto reikalavimus. RAAD, nustatęs, kad pateiktame plane veiklos priežiūros, gamtos išteklių taupymo, išmetamų teršalų ar atliekų mažinimo priemonės nepakankamos, nurodo, kuriomis Leidimo sąlygomis įtvirtinamos papildomos priemonės;

43.1.8. Aplinkosaugos veiksmų planą GPGB lygiui pasiekti (ši nuostata taikoma tik Taisyklių 1 priede nurodytiems įrenginiams). Šio plano įvertinime nurodomas laikas, per kurį veiklos vykdytojas įpareigojamas pasiekti su GPGB taikymu susijusį aplinkos apsaugos lygį;

43.2. reikalavimai gamtos išteklių, įskaitant vandens, energijos, žaliavų, pagalbinių medžiagų, cheminių medžiagų bei jų preparatų ir kuro naudojimui. Leidimo sąlygos turi užtikrinti, kad gamtos ištekliai būtų naudojami taupiai ir būtų laikomasi gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo plano;

43.3. reikalavimai teršalų, įskaitant šiltnamio dujas, išmetimui ar/ir išleidimui į aplinką;

43.3.1. Leidimo sąlygose nustatomos išmetamų teršalų ribinės vertės turi užtikrinti, kad vykdant veiklą nebus viršijamos aplinkos kokybei nustatytos normos;

43.3.2. Leidimo sąlygos nustatomos kiekvienam taršos šaltiniui (pvz., kaminui), pagal galiojančias išmetamų teršalų bei aplinkos kokybės normas ir Lietuvos Respublikos tarptautinius įsipareigojimus, atsižvelgiant į vietovės aplinkos sąlygas bei į įmonės technines ir ekonomines galimybes;

43.3.3. Taisyklių 1 priede nurodytiems įrenginiams išmetamų teršalų ribinės vertės nustatomos vadovaujantis Europos Sąjungos GPGB informaciniais dokumentais. Jeigu pramonės sektoriui GPGB informacinių dokumentų dar neparengta arba jeigu teršalų, išmetamų iš Taisyklių 1 priede nurodytų įrenginių, ribinės vertės nenustatytos Europos Sąjungos lygmeniu, išmetamų teršalų ribinės vertės Taisyklių 1 priede nurodytiems įrenginiams nustatomos pagal galiojančias išmetamų teršalų bei aplinkos kokybės normas ir Lietuvos Respublikos tarptautinius įsipareigojimus, atsižvelgiant į vietovės aplinkos sąlygas bei veiklos vykdytojo technines ir ekonomines galimybes. Šiuo atveju nacionaliniais teisės aktais nustatytos galiojančios išmetamų teršalų normos taikomos kaip minimalūs reikalavimai;

43.3.4. esamiems Taisyklių 1 priede nurodytiems įrenginiams, kai dėl techninių ir ekonominių sąlygų tam tikrą laiką yra neįmanoma pasiekti išmetamų teršalų ribinių verčių, nustatytą vadovaujantis ES GPGB informaciniais dokumentais, iki 2007 m. spalio 31 d. leidžiama taikyti laikinas išmetamų teršalų vertes, nustatytas pagal šių Taisyklių 3 priede nurodytus metodus;

43.4. reikalavimai ūkio subjektų aplinkos monitoringui, įskaitant reikalavimus šiltnamio dujų monitoringui (apskaitai) pagal veiklos vykdytojo parengtą ir su RAAD suderintą išsamų monitoringo metodologijos aprašymą. Įvykus bet kuriems taikomos šiltnamio dujų monitoringo metodologijos pakeitimams, monitoringo metodologijos aprašymą veiklos vykdytojas privalo atnaujinti ir iš naujo patvirtinti RAAD;

43.5. reikalavimai triukšmo ir vibracijos kontrolei bei triukšmo ir vibracijos mažinimo priemonėms;

43.6. reikalavimai žemės taršos kontrolei ir mažinimo priemonėms;

43.7. reikalavimai atliekų mažinimo, jų panaudojimo ir šalinimo priemonėms;

- 43.8. reikalavimai avarijų prevencijos ir avarijų pasekmių likvidavimo priemonėms;
- 43.9. reikalavimai priemonėms, kurios bus vykdomos esant neatitiktinėms veiklos sąlygoms;
- 43.10. reikalavimai priemonėms, esant nepalankioms teršalų išsisklaidymo sąlygoms aplinkos ore;
- 43.11. reikalavimai dėl privalomų ataskaitų teikimo aplinkos ministro nustatyta tvarka bei reikalavimai šiltnamio dujų išmetimo apskaitos ataskaitoms;
- 43.12. sąlyga, atitinkanti veiklos vykdytojo paraiškoje pateiktą įsipareigojimą, kad, pasibaigus kalendoriniams metams, per keturis mėnesius nuo tų metų pabaigos veiklos vykdytojui bus panaikinama tiek apyvartinių taršos leidimų, kiek jų atitiks per praėjusius kalendorinius metus faktiškai išmestą ir nustatyta tvarka patikrintą bei patvirtintą anglies dioksido kiekį;
- 43.13. reikalavimas laikytis kitų aplinkos apsaugos teisės aktų reikalavimų, privalomų vykdant ūkinę veiklą.
- 44. Leidimo prieduose pateikiami šie dokumentų originalai ar jų patvirtinti nuorašai:
 - 44.1. schemos ir žemėlapiai;
 - 44.2. paraišką derinusių institucijų išvados ir komentarai;
 - 44.3. RAAD komentaras, jei Leidimo sąlygos neatitinka paraiškos duomenų;
 - 44.4. dokumentai, kurie buvo panaudoti Leidimo sąlygoms nustatyti, ir jų sąrašas;
 - 44.5. kiti priedai ir informacija.
- 45. Rengdamas Leidimą, RAAD:
 - 45.1. priima sprendimą, ar reikalinga nustatyti Leidimo sąlygas dėl pareikštos veiklos, kurios kiekybiniai kriterijai neatitinka Taisyklių 2 priede nurodytų kriterijų;
 - 45.2. gali raštu pareikalauti iš veiklos vykdytojo papildomos informacijos bei privalo aptarti su juo visus ginčytinus klausimus, įskaitant taršos vertinimo metodų bei metodikų pasirinkimą.
- 46. RAAD, Leidimo rengimo metu gavęs iš kitų kompetentingų institucijų ar suinteresuotos visuomenės veiklos vykdytojui nepalankios informacijos, nedelsdamas turi informuoti veiklos vykdytoją ir nustatyti terminą paaiškinimams ar kitai informacijai pateikti.

IX. LEIDIMO IŠDAVIMAS

- 47. Parengtą ir su veiklos vykdytoju aptartą Leidimo projektą RAAD siunčia įgaliotai savivaldybės institucijai susipažinti tik tuo atveju, jei RAAD Leidimo projekte nustatytos sąlygos skiriasi nuo su savivaldybės institucija suderintoje paraiškoje numatytų sąlygų. Iki nepriimtas RAAD sprendimas išduoti ar atnaujinti Leidimą arba atsisakyti jį išduoti ar atnaujinti, savivaldybės institucija turi teisę raštu pateikti pastabas ir pasiūlymus dėl Leidimo sąlygų nustatymo. RAAD gali atsižvelgti į šias savivaldybės institucijos pateiktas pastabas ir pasiūlymus arba motyvuotai jas atmesti. Bet kuriuo atveju galutinį sprendimą išduoti Leidimą ar atsisakyti jį išduoti priima RAAD.
- 48. RAAD priima sprendimą išduoti Leidimą tik įsitikinęs, kad:
 - 48.1. vykdoma ūkinė veikla nepažeis nustatytų aplinkos kokybės normų;
 - 48.2. veiklos vykdytojas pasirengęs vykdyti visas Leidimo sąlygas, nustatytas pagal šių Taisyklių 43 punktą;
 - 48.3. veiklos vykdytojas techniškai ir ekonomiškai gali įgyvendinti Leidime nustatytas gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo, aplinkos apsaugos ir avarijų prevencijos priemones;
 - 48.4. veiklos vykdytojas, kuris nustatyta tvarka privalo gauti leidimą išmesti šiltnamio dujas, įsipareigojo nustatyta tvarka ir terminais atsisakyti ATL.
- 49. Leidimas išduodamas arba motyvuotai atsisakoma jį išduoti per 60 dienų – Taisyklių 2 priede nurodytiems įrenginiams ir per 90 dienų – Taisyklių 1 priede nurodytiems įrenginiams. Terminas skaičiuojamas nuo paraiškos bei visų reikalaujamų dokumentų priėmimo RAAD datos. RAAD motyvuotu sprendimu gali pratęsti terminą sprendimui dėl Leidimo išdavimo priimti, jeigu veiklos vykdytojas ar savivaldybės institucija prieštarauja Leidimo projektui ir Leidimo projekto parengimui reikia tęsti derybas.
- 50. RAAD, priėmęs sprendimą išduoti ar atnaujinti Leidimą Taisyklių 1 priede nurodytiems įrenginiams, informuoja apie tai visuomenę šių Taisyklių XI skyriuje nustatyta tvarka.

51. Parengiami 4 Leidimo egzemplioriai (1-as Leidimo gavėjui, 2-as savivaldybės institucijai, 3-ias RAAD, 4-as RAAD miesto ar rajono agentūrai). Kiekvienas egzempliorius patvirtinamas RAAD. Leidimui suteikiamas registracijos numeris.

52. Vienas Leidimo egzempliorius kartu su šio Leidimo išdavimu, atnaujinimu, koregavimu susijusiais dokumentais saugomas RAAD Lietuvos Respublikos archyvų įstatymo nustatyta tvarka.

X. LEIDIMO ATNAUJINIMAS, KOREGAVIMAS IR PANAIKINIMAS

53. Sprendimą dėl išduoto Leidimo atnaujinimo, koregavimo ar panaikinimo priima RAAD.

54. RAAD, išduodamas ar atnaujinamas Leidimą, remiantis veiklos vykdytojo paraiškoje pateikta informacija, atsižvelgęs ir įvertinęs ūkinės veiklos perspektyvą, gali nustatyti, kada Leidimas privalo būti atnaujintas.

55. Leidimo dalis, kurioje nustatytos prioritetinių pavojingų ir/ar pavojingų medžiagų ribinės vertės ir sąlygos šioms medžiagoms išleisti su nuotekomis, turi būti peržiūrima ne rečiau kaip kas ketveri metai, skaičiuojant nuo pirmojo, pagal šią tvarką išduoto, Leidimo išdavimo datos.

56. Leidimas atnaujinamas:

56.1. įvykus esminiam ūkinės veiklos pakeitimui;

56.2. Leidime nustatytais atvejais ir terminais;

56.3. kituose teisės aktuose nustatyta tvarka ir terminais.

57. Veiklos vykdytojas privalo pranešti RAAD apie planuojamus įrenginio eksploatavimo pakeitimus arba veiklos vykdytojo vykdomos ūkinės veiklos esminius pakeitimus.

58. RAAD, gavęs šių Taisyklių 57 punkte nurodytą pranešimą, įvertina, ar įrenginio/vykdomos veiklos pakeitimai priskirtini prie esminio ūkinės veiklos pakeitimo. Jeigu pakeitimai priskirtini prie esminio ūkinės veiklos pakeitimo, per 21 dieną nuo pranešimo apie pakeitimus gavimo datos RAAD informuoja veiklos vykdytoją apie pareigą atnaujinti Leidimą.

59. Leidimui atnaujinti veiklos vykdytojas pateikia naują paraišką, o RAAD sprendimas išduoti atnaujintą Leidimą priimamas šiose Taisyklėse naujo Leidimo išdavimui nustatyta tvarka.

60. Išduotas Leidimas koreguojamas, jeigu:

60.1. Leidime nustatyti klaidingi duomenys ar klaidingi įrašai;

60.2. Leidimo sąlygos nebeatitinka pakitusių teisės aktų normų ar Lietuvos Respublikos tarptautinių įsipareigojimų;

60.3. pakito GPGB, suteikiantis galimybę sumažinti taršą be pernelyg didelių išlaidų (ši nuostata taikoma tik Taisyklių 1 priede nurodytiems įrenginiams);

60.4. pasikeitė vykdomos veiklos apimtys, gamybos pajėgumai ar technologijos, kai pakeitimas nepriskiriamas prie esminio ūkinės veiklos pakeitimo;

60.5. išduodama ATL dalis einamiesiems metams;

60.6. pasikeitė veiklos vykdytojas ar pasikeitė jo pavadinimas.

61. Leidimas koreguojamas veiklos vykdytojo iniciatyva arba RAAD nurodymu:

61.1. kai Leidimas koreguojamas RAAD nurodymu, RAAD raštu praneša veiklos vykdytojui apie būtinumą nustatyti laiku pateikti paraišką dėl reikalingos koreguoti Leidimo dalies. Veiklos vykdytojui nepateikus paraiškos laiku, Leidimas panaikinamas;

61.2. kai Leidimas koreguojamas veiklos vykdytojo iniciatyva, veiklos vykdytojas raštu pateikia prašymą RAAD, nuroydamas, kurią Leidimo dalį norima koreguoti.

62. Koreguojama tik ta Leidimo dalis, dėl kurios atsirado pareiga iš dalies keisti Leidimo sąlygas. Teikdamas prašymą Leidimui koreguoti, veiklos vykdytojas prideda atitinkamos Leidimo dalies paraiškos dalį, parengtą pagal šių Taisyklių reikalavimus, bei Leidimo sąlygoms nustatyti reikalingą informaciją ir papildomus duomenis.

63. Koreguotas Leidimas Taisyklių 1 priede nurodytiems įrenginiams išduodamas per 45 dienas, Taisyklių 2 priede nurodytiems įrenginiams – per 30 dienų nuo paraiškos Leidimui koreguoti priėmimo dienos.

64. Leidimas panaikinamas esant vienai iš šių sąlygų:

64.1. vykdoma ūkinė veikla neatitinka Leidime nustatytų sąlygų bei reikalavimų ir veiklos vykdytojas per nustatytą laikotarpį nepašalina nurodytų pažeidimų;

64.2. vykdoma ūkinė veikla sustabdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo (Žin., 2002, Nr. [72-3017](#)) nuostatomis;

64.3. kai veiklos vykdytojas nepateikia paraiškos Leidimui atnaujinti, kai jį privaloma atnaujinti 56 punkte nurodytais atvejais;

64.4. Leidimas buvo išduotas ar atnaujintas remiantis veiklos vykdytojo pateiktais melagingais duomenimis;

64.5. pavojingas atliekas tvarkanti įmonė aplinkos ministro nustatyta tvarka ir terminais negauna licencijos pavojingoms atliekoms surinkti, saugoti, šalinti ir naudoti ar jei ši licencija buvo panaikinta arba jeigu įmonė surenka, saugo, naudoja, šalina pavojingas atliekas neturėdama pavojingų atliekų tvarkymo licencijos;

64.6. pavojingas atliekas tvarkanti įmonė, vadovaujantis aplinkos ministro 2003 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. 469 patvirtinta Atliekų tvarkymo veiklos nutraukimo plano rengimo, derinimo ir įgyvendinimo tvarka (Žin., 2003, Nr. [99-4466](#)), nepateikė naujos arba pratęstos banko garantijos arba draudimo liudijimo (poliso);

TAR pastaba. *Pripažinti, kad Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 80 „Dėl Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintų Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklių 64.6 punktas (2005 m. birželio 29 d. įsakymo Nr. D1-330 redakcija) prieštaravo Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 35 straipsniui (2002 m. liepos 1 d. įstatymo Nr. IX-1004 redakcija) ir prieštarauja Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 35 straipsnio 1 daliai (2012 m. balandžio 19 d. įstatymo Nr. XI-1981 redakcija).*

Punkto pakeitimai:

2013-05-21, Žin., 2013, Nr. 55-2761 (2013-05-28), i. k. 113502VSPRERG132761

64.7. to prašo Leidimo turėtojas.

65. Apie ketinimą panaikinti Leidimą jo turėtojas įspėjamas raštu ne vėliau kaip prieš 30 dienų, išskyrus 64.7 punkte nurodytą atvejį, nurodant priežastis.

66. Leidimas panaikinamas jį išdavusio RAAD sprendimu. Leidimo turėtojas apie tai informuojamas raštu, nurodant Leidimo panaikinimo priežastis.

67. RAAD periodiškai, Taisyklių 1 priede nurodytų įrenginių atveju ne rečiau kas 12 mėnesių, patikrina, ar veiklos vykdytojo vykdoma veikla atitinka Leidimo sąlygas bei kitų teisės aktų reikalavimus.

68. Leidimo projektų, išduotų, atnaujintų, koreguotų Leidimų ar informacijos apie jų panaikinimą pateikimo savivaldybės institucijai tvarką nustato RAAD kartu su savivaldybės institucija.

XI. INFORMACIJOS PRIEINAMUMAS IR VISUOMENĖS DALYVAVIMAS LEIDIMŲ IŠDAVIMO PROCESE

69. Visuomenės informavimą ir suinteresuotos visuomenės dalyvavimą Leidimų išdavimo procese organizuoja RAAD.

70. RAAD ne vėliau kaip per 10 dienų po paraiškos išduoti ar atnaujinti Leidimą Taisyklių 1 priede nurodytiems įrenginiams priėmimo informuoja apie tai visuomenę galimais informacijos sklaidos būdais (per miesto, rajono ar respublikinę spaudą, savivaldybės institucijos skelbimų lentoje, esant galimybei – elektroninėmis informavimo priemonėmis). Pranešime turi būti nurodyta:

70.1. kur ir kokiam ūkinės veiklos objektui (įrenginiui), kokiai ūkinei veiklai planuojama išduoti ar atnaujinti Leidimą;

70.2. kas yra veiklos vykdytojas;

70.3. kur ir kada galima susipažinti su šių Taisyklių 16, 17, 20 ir 22 punktuose nurodyta informacija;

70.4. institucijos, dalyvaujančios priimant sprendimą dėl Leidimo išdavimo ar atnaujinimo, pavadinimas, kam ir iki kada teikti motyvuotus (pagrįstus) pasiūlymus dėl Leidimo išdavimo ar atnaujinimo.

71. Suinteresuota visuomenė motyvuotus pasiūlymus ir pastabas turi teisę teikti 14 dienų nuo šių Taisyklių 70 punkte nurodyto pranešimo paskelbimo dienos.

72. Suinteresuotos visuomenės atstovas, teikdamas pastabas ir motyvuotus pasiūlymus dėl Leidimo išdavimo ar atnaujinimo, privalo nurodyti savo vardą, pavardę (ar organizacijos pavadinimą), adresą, telefoną.

73. Iš suinteresuotos visuomenės gautus motyvuotus bei pagrįstus pasiūlymus RAAD turi užregistruoti ir atsižvelgti į juos rengdamas Leidimą.

74. Leidimas išduodamas tik pasibaigus pastabų ir pasiūlymų pateikimo terminui, nurodytam šių Taisyklių 71 punkte.

75. Ne vėliau kaip per 10 dienų po Leidimo Taisyklių 1 priede nurodytiems įrenginiams išdavimo ar atnaujinimo RAAD informuoja apie tai visuomenę galimais informavimo būdais, pateikdamas šią informaciją: kada, kokiam veiklos vykdytojui, kokiai ūkinei veiklai išduotas ar atnaujintas Leidimas, kur ir kada visuomenė gali susipažinti su Leidimu, jame nustatytais sąlygomis ir informacija apie tai, kaip į suinteresuotos visuomenės pastabas ir motyvuotus pasiūlymus buvo atsižvelgta priimant sprendimą dėl Leidimo išdavimo ar atnaujinimo.

76. Informaciją, susijusią su Leidimo išdavimu ar atnaujinimu, taip pat Leidimų duomenų bazėse kaupiamus duomenis RAAD, pareiškėjo prašymu, pateikia įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

XII. LEIDIMŲ DUOMENŲ BAZĖ IR INFORMACIJOS TEIKIMAS

77. RAAD registruoja gautas paraiškas bei išduotus, atnaujintus, koreguotus ar panaikintus Leidimus, tvarko Leidimų duomenų bazę ir atsako už joje kaupiamos informacijos patikimumą.

78. Leidimų duomenų bazėje kaupiami duomenys apie išduotus, atnaujintus, koreguotus ir panaikintus Leidimus, normuojamus išmetamus teršalus ir taršos šaltinius. Šioje duomenų bazėje privalo būti ir stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių, kuriems nustatyti leistinos taršos normatyvai, sąrašas bei ūkinės veiklos objektų (įrenginių), kuriems išduoti leidimai išmesti šiltnamio dujas, sąrašas, nurodant įrenginiui nustatyta tvarka suteiktą identifikavimo kodą (ID) ir leidžiamą per metus išmesti šiltnamio dujų kiekį.

79. Duomenys, išskyrus informaciją, kuri laikoma komercine (gamybine) paslaptimi, darbo valandomis turi būti prieinami visuomenei Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybės įstaigų įstatymo (Žin., 2000, Nr. [10-236](#)) nustatyta tvarka.

80. Aplinkos apsaugos agentūra nustatyta tvarka teikia Europos Komisijai ataskaitas apie 1996 m. rugsėjo 24 d. Tarybos direktyvos 96/61/EB dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės įgyvendinimą. Informaciją apie Taisyklių 1 priede nurodytus įrenginius, Leidimų išdavimą, įrenginiams nustatytas išmetamų teršalų ribines vertes ar lygiavertes taršos prevencijos priemones, GPGB taikymą ir visuomenės dalyvavimą RAAD Aplinkos apsaugos agentūrai teikia aplinkos ministro nustatyta tvarka.

81. Aplinkos apsaugos agentūra kaupia informaciją apie ES GPGB informacinius dokumentus bei kitas švaresnes technologijas, organizuoja ir koordinuoja GPGB, tinkamų Lietuvos ūkiui, atranką, ES GPGB informacinių dokumentų anotacijų parengimą.

82. Aplinkos apsaugos agentūra anotacijas, informaciją apie GPGB ir kitas švaresnes technologijas teikia RAAD ir pramonės sektoriams.

XIII. LEIDIMO SĄLYGŲ IR LEIDIMŲ IŠDAVIMO TVARKOS LAIKYMOŠI KONTROLĖ

83. RAAD vykdo Leidimuose nustatytų sąlygų ir reikalavimų laikymosi kontrolę.

84. Šių Taisyklių laikymąsi kontroliuojančios aplinkos apsaugos valstybinės institucijos ir pareigūnai turi teises ir pareigas, nustatytas Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose.

85. Veiklos vykdytojui už šiose Taisyklėse nustatytų reikalavimų nesilaikymą taikoma Lietuvos Respublikos įstatymuose numatyta atsakomybė.

86. Jeigu dėl šių Taisyklių nuostatų nesilaikymo padaroma žala aplinkai, žmogui ar turtui, veiklos vykdytojas privalo atlyginti padarytus nuostolius Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

XIV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

87. Veiklos vykdytojas ar suinteresuota visuomenė gali apskųsti RAAD veiksmus ar neveikimą, susijusius su Leidimo išdavimu, atnaujinimu, koregavimu arba panaikinimu, teismui įstatymų nustatyta tvarka.

**VEIKLOS RŪŠYS, PAGAL KURIAS NUSTATOMA, AR STACIONARIAM ŪKINĖS
VEIKLOS OBJEKTUI REIKIA TURĖTI LEIDIMĄ PAGAL REIKALAVIMUS,
NUMATYTUS ŠIO PRIEDO ĮRENGINIAMS**

1. Energetikos pramonė

- 1.1. Kurą deginantys įrenginiai, kurių nominalus šiluminis galingumas didesnis kaip 50 MW.
- 1.2. Naftos ir dujų perdirbimo įrenginiai.
- 1.3. Kokso krosnys.
- 1.4. Anglies dujų rafinavimo ir suskystinimo įrenginiai.

2. Metalų gamyba ir apdirbimas

- 2.1. Metalų rūdos (įskaitant sulfidines rūdas) kalcinavimo arba kaitinimo įrenginiai.
- 2.2. Įrenginiai ketui arba plienui (pirminio arba antrinio lydymo), įskaitant nepertraukiamą liejimą, gaminti, kurių pajėgumas didesnis kaip 2,5 tonos per valandą.
- 2.3. Juodųjų metalų apdirbimo įrenginiai:
 - 2.3.1. karšto valcavimo staklės, kurių pajėgumas didesnis kaip 20 tonų plieno per valandą;
 - 2.3.2. kalvės, turinčios kūjus, kurių kiekvieno energija didesnė kaip 50 kilodžaulių ir kurių kaloringumas didesnis kaip 20 MW;
 - 2.3.3. įrenginiai, skirti dengimui apsauginėmis lydyto metalo dangomis, kurių įkrova didesnė kaip 2 tonos plieno per valandą.
- 2.4. Juodųjų metalų liejyklos, kurių gamybos pajėgumas didesnis kaip 20 tonų per dieną.
- 2.5. Įrenginiai:
 - 2.5.1. neapdirbtiems spalvotiesiems metalams iš rūdos, koncentratų arba antrinių žaliavų gaminti naudojant metalurginius, cheminius arba elektrolitinius procesus;
 - 2.5.2. spalvotiesiems metalams, įskaitant regeneruotus produktus (taurinimas, liejimas, ir kt.), lydyti, įskaitant legiravimą kalcio ir kadmio lydymo pajėgumas didesnis kaip 4 tonos per valandą, o visų kitų metalų – 20 tonų per valandą.
- 2.6. Įrenginiai, kurių dengimo vonių tūris didesnis kaip 30 m³, metalų ir plastinių medžiagų paviršiams apdoroti elektrolizės arba cheminiais procesais.

3. Naudingųjų iškasenų pramonė

- 3.1. Įrenginiai cemento klinkeriui gaminti rotacinėse krosnyse, kurių gamybos pajėgumas didesnis kaip 500 tonų per dieną arba kalkėms rotacinėse krosnyse, kurių gamybos pajėgumas didesnis kaip 50 tonų per dieną arba kitose aukštakrosnėse, kurių gamybos pajėgumas didesnis kaip 50 tonų per dieną.
- 3.2. Įrenginiai asbestui ir produktams iš asbesto gaminti.
- 3.3. Įrenginiai stiklui, įskaitant ir stiklo pluoštą kurių lydymo pajėgumas didesnis kaip 20 tonų per dieną gaminti.
- 3.4. Įrenginiai mineralinėms medžiagoms lydyti, įskaitant mineralinio pluošto gamybą kurių lydymo pajėgumas didesnis kaip 20 tonų per dieną.
- 3.5. Įrenginiai keraminiams gaminiams degimo būdu gaminti, ypač stogų čerpėms, plytoms, ugniai atsparioms plytoms, čerpėms, molio dirbiniais arba porcelianui, kurių gamybos pajėgumas

didesnis kaip 75 tonos per dieną ir/arba kurių degimo krosnies pajėgumas didesnis kaip 4 m³, o vienos krosnies džiovinimo talpa didesnė kaip 300 kg/m³.

4. Chemijos pramonė

Gamyba pagal šioje dalyje apibrėžtų veiklos rūšių kategorijas yra medžiagų arba medžiagų grupių, išvardytų 4.1 ir 4.6 antraštėse, pramoninio masto gamyba chemiškai jas perdirbant.

4.1. Chemijos įrenginiai pagrindinėms organinėms cheminėms medžiagoms gaminti:

4.1.1. angliavandeniliams (linijiniams arba cikliniams; sotiesiems arba nesotiesiems, alifatiniams arba aromatiniams);

4.1.2. deguonies turintiems organiniams junginiams: alkoholiams, aldehidams, ketonams, karboksirūgštims, esteriams, acetatams, eteriams, peroksidams, epoksidinėms dervoms;

4.1.3. sieros turintiems organiniams junginiams;

4.1.4. azoto turintiems organiniams junginiams: aminams, amidams, nitrozo ir nitro junginiams arba nitratams, nitrilams, cianatams, izocianatams;

4.1.5. fosforo turintiems organiniams junginiams;

4.1.6. halogenintiems angliavandeniliams;

4.1.7. metalo organiniams junginiams;

4.1.8. bazinėms plastinėms medžiagoms (polimeriniam sintetiniam pluoštui ir pluoštui, turinčiam celiuliozės);

4.1.9. sintetiniam kaučiukui;

4.1.10. dažikliams ir pigmentams;

4.1.11. paviršinio aktyvumo agentams ir medžiagoms.

4.2. Chemijos įrenginiai pagrindinėms neorganinėms cheminėms medžiagoms gaminti:

4.2.1. dujoms – amoniakui, chlorui arba vandenilio chloridui, fluorui arba vandenilio fluoridui, anglies oksidams, sieros turintiems junginiams, azoto oksidams, vandeniliui, sieros dioksidui, karbonilo chloridui (fosgeniui) ir kt.;

4.2.2. rūgštims – chromo rūgščiai, fluoro vandenilio rūgščiai, fosforo rūgščiai, azoto rūgščiai, druskos rūgščiai, sieros rūgščiai, oleumui, sulfitinėms rūgštims ir kt.;

4.2.3. bazėms – amonio hidroksidui, kalio hidroksidui, natrio hidroksidui ir kt.;

4.2.4. druskoms – amonio chloridui, kalio chloratui, kalio karbonatui, natrio karbonatui, perboratui, sidabro nitratai ir kt.;

4.2.5. ne metalams, metalo oksidams arba kitiems neorganiniams junginiams – kalcio karbidui, siliciui, silicio karbidui ir kt.

4.3. Chemijos įrenginiai fosforo, azoto arba kalio trąšoms (paprastoms ar kompleksinėms) gaminti.

4.4. Chemijos įrenginiai pagrindiniams augalų apsaugos produktams ir biocidams gaminti.

4.5. Įrenginiai, kuriuose pagrindiniams farmacijos produktams gaminti naudojami cheminiai arba biologiniai būdai.

4.6. Chemijos įrenginiai sprogmenims gaminti.

5. Atliekų tvarkymas

Nepažeidžiant Atliekų tvarkymo įstatymo (Žin., 1998, Nr. [61-1726](#); 2002, Nr. [72-3016](#)) nustatytų reikalavimų:

5.1. įrenginiai pavojingoms atliekoms šalinti arba joms naudoti, kai jų pajėgumas didesnis kaip 10 tonų per dieną;

5.2. įrenginiai komunalinėms atliekoms deginti, kai jų pajėgumas didesnis kaip 3 tonos per valandą;

5.3. įrenginiai nepavojingoms atliekoms šalinti, kai jų pajėgumas didesnis kaip 50 tonų per dieną;

5.4. sąvartynai, priimančys daugiau negu 10 tonų atliekų per dieną arba kurių bendras pajėgumas didesnis kaip 25 000 tonų, išskyrus inertinių atliekų sąvartynus.

6. Kitos veiklos rūšys

6.1. Pramonės įmonės, kuriose gaminama:

6.1.1. celiuliozė iš medienos arba kitų pluoštinių medžiagų;

6.1.2. popierius ir kartonas, kurių gamybos pajėgumas didesnis kaip 20 tonų per dieną.

6.2. Įmonės, kuriose atliekamas pirminis pluošto arba tekstilės apdorojimas (plovimas, balinimas, merserizavimas) arba dažymas ir kurių apdorojimo pajėgumas didesnis kaip 10 tonų pluošto per dieną.

6.3. Įmonės, kuriose atliekamas pirminis pluošto arba tekstilės apdorojimas (plovimas, balinimas, merserizavimas) arba dažymas ir kurių apdorojimo pajėgumas didesnis kaip 10 tonų pluošto per dieną.

6.4. Kailių ir odų rauginimo įmonės, kurių apdorojimo pajėgumas didesnis kaip 12 tonų gatavos produkcijos per dieną:

6.4.1. skerdyklos, kurių skerdyklos gamybos pajėgumas didesnis kaip 50 tonų per dieną;

6.4.2. įmonės, kuriose apdorojamos ir perdirbamos maisto produktams gaminti skirtos:

6.4.2.1. gyvulinės žaliavos (išskyrus pieną), kurių galutinio produkto gamybos pajėgumas didesnis kaip 75 tonos per dieną,

6.4.2.2. augalinės žaliavos, kurių galutinio produkto gamybos pajėgumas didesnis kaip 300 tonų per dieną (ketvirčio vidurkis),

6.4.3. pieno apdorojimo ir perdirbimo įmonės, į kurias priimama daugiau kaip 200 tonų pieno per dieną (metinis vidurkis).

6.5. Gyvulių skeletų ir atliekų šalinimo arba perdirbimo įrenginiai, kurių darbo pajėgumas didesnis kaip 10 tonų per dieną.

6.6. Intensyvaus paukščių arba kiaulių auginimo įrenginiai, kuriuose yra daugiau kaip:

6.6.1. 40 000 vietų paukščiams;

6.6.2. 2 000 vietų mėsiniams kiaulėms (daugiau kaip 30 kg);

6.6.3. 750 vietų paršavedėms.

6.7. Įrenginiai, kuriuose, naudojant organinius tirpiklius, atliekamas medžiagų, daiktų arba gaminių paviršiaus apdorojimas – taurinimas, šlichtinimas, dengimas, riebalų šalinimas, atspariu vandeniui darymas, klijavimas, dažymas, valymas arba impregnavimas ir kurių vartojimo pajėgumas didesnis kaip 150 kg per valandą arba didesnis kaip 200 tonų per metus.

6.8. Įrenginiai, kuriuose gaminama anglis (perdegta anglis) arba elektrografitas deginimo arba grafitizacijos būdu. Pastabos:

1. Jei vienas veiklos vykdytojas tos pačios rūšies įrenginiais toje pačioje teritorijoje vykdo keletą veiklos rūšių, išvardytų po viena paantrašte, tai tokių veiklos rūšių pajėgumai sumuojami.

2. Šiame priede „gamybos pajėgumas“ reiškia pastatyto ir įrengto įrenginio pajėgumą esant normalioms įrenginio eksploatavimo sąlygoms (t. y. projektinį pajėgumą). Jeigu esamo įrenginio veiklos vykdytojas neplanuoja naudoti visų projektinių pajėgumų, pavyzdžiui, neprašo Leidimo pastatyto ir įrengto įrenginio tam tikrai daliai, „gamybos pajėgumas“ suvokiamas kaip faktiškai naudojamų įrenginio dalių pajėgumas. Ar esamas įrenginys priskirtinas prie Taisyklių 1 priede nurodytų įrenginių, kiekvienu konkrečiu atveju sprendžia veiklos vykdytojas derybose su Leidimą išduodančia institucija.

**KRITERIJAI, PAGAL KURIUOS NUSTATOMA, AR STACIONARIAM ŪKINĖS
VEIKLOS OBJEKTUI, NEPRISKIRTAM PRIE TAISYKLIŲ 1 PRIEDE NURODYTŲ
ĮRENGINIŲ, REIKIA LEIDIMO PAGAL REIKALAVIMUS, NUMATYTUS ŠIO PRIEDO
ĮRENGINIAMS**

Veiklos vykdytojai, eksploatuojantys stacionarius ūkinės veiklos objektus, kurie nepriskiriami prie Taisyklių 1 priede nurodytų įrenginių, turi turėti Leidimą kai:

1. iš paviršinių ar požeminių vandens telkinių paaimama ar planuojama imti 10 m³ per parą (vidutinis metinis paėmimas) ir daugiau vandens;

2. išleidžiama (planuojama išleisti) į aplinką (paviršinius vandens telkinius, filtravimo įrenginius, kaupimo rezervuarus, žemdirbystės drėkinimo laukus ir kt.:

2.1. 5 m³/per parą ir daugiau buities, gamybinių ir kt. (išskyrus paviršines) nuotekų (apskaičiuojama dalijant per metus išleidžiamą ar numatomą išleisti nuotekų kiekį iš išleidimo dienų skaičiaus);

2.2. nuotekų, kuriose yra pavojingų medžiagų, kurias pagal galiojančius teisės aktus galima išleisti tik turint Leidimą;

3. išleidžiama ar planuojama išleisti į aplinką paviršines nuotekas, kurių išleidimas pagal galiojančius teisės aktus paviršinėms nuotekoms tvarkyti galimas tik turint Leidimą;

4. išmetama į aplinkos orą 10 tonų per metus ar daugiau teršalų;

5. naudojamas bent vienas kietuoju kuru kūrenamas katilas, kurio kūryklos šiluminis našumas yra 0,5 MW ar daugiau;

6. naudojamas stacionarus degimo šaltinis, kurio šiluminis našumas yra 1,0 MW ar daugiau;

7. eksploatuojami tirpiklius naudojantys įrenginiai, kurie pagal Tvarkos, patvirtintos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 620 (Žin., 2003, Nr. [15-634](#)), 2 priedo 1, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 13, 16 ir 17 punktuose nurodytas veiklos rūšis patenka į aukštesniąją tirpiklių suvartojimo kategoriją, arba kituose minėtos Tvarkos 2 priedo punktuose nurodytų veiklos rūšių įrenginiai, kuriuose tirpiklių sunaudojama daugiau nei 10 tonų per metus;

8. šalinamos ar naudojamos (išskyrus tas įmones, kurios perdirba tik savo gamybos metu susidariusias nepavojingas atliekas) atliekos;

9. atliekos surenkamos įmonėse, kurios eksploatuoja atliekų surinkimo ir laikinojo saugojimo aikšteles ar įrenginius, kuriuose atliekos kaupiamos, rūšiuojamos ar kitaip apdorojamos iki jų perdavimo atliekas naudojančioms ar šalinančioms įmonėms ir pagal Atliekų tvarkymo įstatymą yra priskiriamos atliekas naudojančioms ar šalinančioms įmonėms;

10. atliekos susidaro įmonėse ir yra saugomos susidarymo vietoje ilgiau, negu nustatyta Atliekų tvarkymo įstatyme (Žin., 1998, Nr. [61-1726](#); 2002, Nr. [72-3016](#)): pavojingos atliekos – ilgiau kaip 3 mėn., nepavojingos – ilgiau kaip 1 m.;

11. per mėnesį susidaro 100 tonų ar daugiau nepavojingų atliekų, išskyrus komunalines atliekas;

12. per mėnesį susidaro 200 kg ar daugiau pavojingų atliekų, kuriose yra arseno, gyvsidabrio ar kadmio;

13. per mėnesį susidaro 1 tona ar daugiau pavojingų atliekų, išskyrus 12 punkte nurodytas atliekas;

14. išgaunamos šios naudingosios mineralinės medžiagos (iškasenos) – žvyras, molis, lauko akmenys, dolomitas, kreida, mergelis, klintys, smėlis, monomineralinis kvarcinis smėlis, smėlis stiklui gaminti, sapropelis, opoka, anhidritas ir organinės kilmės iškasenos – durpės, nafta. Šio punkto nuostatos netaikomos iki 0,5 ha ploto ir iki 2,0 m gylio karjerams, kuriuos savo reikmėms ir savo žemėje naudoja žemės savininkai, žemės naudotojai ir valdytojai.

LEISTINŲ TARŠOS NORMŲ NUSTATYMO IR TARŠOS POVEIKIO APLINKAI PROGNOZĖS METODAI

I. LEISTINOS TARŠOS (LT) Į APLINKĄ NORMATYVŲ NUSTATYMAS

1. Veiklos vykdytojai, kurių ūkinės veiklos objektai daro neigiamą poveikį aplinkai, pagal galiojančius normatyvinius dokumentus privalo apskaičiuoti dėl jų veiklos susidarantį aplinkos elementų taršos lygį ir įrašyti juos į paraišką Leidimui gauti.

Ūkinės veiklos objektų leistinos taršos (toliau – LT) normatyvai nustatomi, įvertinus šių objektų projektinę dokumentaciją. Projektuojant statomus ar rekonstruojamus objektus, turi būti nustatomi tik didžiausios leistinos taršos (toliau – DLT) normatyvai, kurie nurodomi statinio projekto aplinkos apsaugos dalyje arba planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje.

Didžiausia leistina su nuotekomis išleisti į aplinką tarša (DLT) – tai per laiko vienetą leidžiamas su nuotekomis išleisti teršalų kiekis, apskaičiuotas pagal galiojančias nuotekų užterštumo normas ir leidžiamą išleisti nuotekų kiekį arba pagal nuotekų surinktuvo sklaidos galimybes.

Didžiausia leistina tarša (DLT) į aplinkos orą (leistinas taršos dydis) – per tam tikrą laiko tarpą iš taršos šaltinio ar šaltinių visumos išmetamų teršalų kiekis, dėl kurio atitinkamoje vietovėje, įvertinus kitų taršos šaltinių išmetamų teršalų poveikį bei ūkinės veiklos plėtros perspektyvą, nebus viršijamos šių teršalų ribinės užterštumo vertės (didžiausios leidžiamos koncentracijos (DLK)).

Kai ūkinės veiklos objektų techninės galimybės nėra pakankamos (nėra nuotekų ar oro valymo įrenginių, valymo įrenginiai nepakankamo našumo ir pan.) DLT normatyvams pasiekti paraiškoje Leidimui gauti turi būti nurodytos konkrečios planuojamos taršos mažinimo priemonės ir jų įgyvendinimo terminai. Tada konkrečiam aplinkos apsaugos priemonių įgyvendinimo laikotarpiui nustatomi laikinai leistinos taršos (toliau – LLT) normatyvai. Šiuo atveju Leidime turi būti nurodomi ir planuojami DLT normatyvai. Taip pat LLT normatyvai gali būti nustatomi valymo įrenginių remonto ar jų rekonstrukcijos laikotarpiui.

2. 1 punkte nurodyta normatyvų nustatymo tvarka netaikoma mobiliems taršos šaltiniams.

II. SU NUOTEKOMIS IŠLEIDŽIAMOS LEISTINOS TARŠOS (LT) NORMATYVŲ NUSTATYMAS

3. Leidime DLT normatyvai nustatomi toms teršiančioms medžiagoms, kurioms teisės aktuose nustatytos DLK ir/arba aplinkos kokybės normos, bei numatoma, kad iš objekto, kuriam išduodamas Leidimas, tokių medžiagų bus išleidžiama daugiau negu teisės aktuose nustatytas minimalus kiekis. Taip pat Leidime turi būti nustatomi DLT normatyvai toms medžiagoms, kurių kontrolė privaloma pagal tam tikrą ūkinę veiklą reglamentuojančius teisės aktus.

Nustatant metinius bei paros DLT kiekius turi būti tenkinamos visos šios sąlygos:

3.1. negali būti viršijami teisės aktuose nustatyti minimalūs į aplinką išleidžiamų teršalų (nuotekų užterštumo) normatyvai (DLK). Atitikimas šiai sąlygai įvertinamas pagal formules:

$$\frac{DLT_m}{(LLT_m)} = \frac{C_{vid.}^n \times Q_m}{1000 \times 1000}, \text{ t/m;} \quad (1)$$

čia:

DLT_m – leidžiamas per metus išleisti teršalų kiekis;
 C_{vid}^n – teisės aktuose nustatyta atitinkamos teršiančios medžiagos vidutinė metinė didžiausia leidžiama koncentracija (DLK), mg/l;
 Q_m – planuojamas išleisti metinis nuotekų kiekis, m³/metus.

$$\frac{DLT_d}{(LLT_d)} = \frac{C_{max}^n Q_{dvid.}}{1000 \times 1000}, \text{ t/d}; \quad (2)$$

čia:

DLT_d – leidžiamas per parą išleisti teršalų kiekis;
 C_{max}^n – teisės aktuose nustatyta atitinkamos teršiančios medžiagos maksimali momentinė arba vidutinė paros DLK, mg/l;
 $Q_{dvid.}$ – numatomas vidutinis paros nuotekų kiekis, m³/d;

3.2. tarša negali daryti neleistino poveikio aplinkai ir negali užkirsti kelio pasiekti gerą priimančių vandenų būklę (pvz., aplinkos kokybės normas). Atitikimas šiai sąlygai vertinamas tų teršiančių medžiagų išleidimui į aplinką ir tiems priimtuvams, kuriems toks reikalavimas nustatytas vandenų apsaugą reglamentuojančiuose teisės aktuose;

3.3. DLT negali būti didesnė už taršą kuri gali būti pasiekama tinkamai naudojant ūkinės veiklos objekte turimas aplinkosaugines priemones (pvz., be objektyvių priežasčių DLT negali viršyti objekto projekte arba įrenginio tiekėjo deklaruotus parametrus).

4. Leidime įrašoma ta LT reikšmė, kuri atitinka visas 3.1, 3.2 ir 3.3 punktuose nurodytas sąlygas.

5. Jei pasiekti DLT normatyvų negalima (nėra nuotekų valymo įrenginių, įrenginiai nepakankamo našumo, pasenusi arba netinkama jų konstrukcija, yra tik mechaninio valymo įrenginiai, neįdiegtas GPGB ir kt.), Leidime gali būti nustatomas laikinai leistinos taršos (LLT) normatyvas. Tuomet turi būti numatomos priemonės DLT normatyvams pasiekti bei Leidime nustatomi jų įgyvendinimo terminai. Pasibaigus Leidime nustatytam LLT normatyvų galiojimo terminui, turi būti pradėtas taikyti DLT normatyvas.

Nustatytas LLT normatyvas koreguojamas, sumažėjus išmetamų teršalų kiekiui (sumažėjus gamybos apimtims, pakeitus technologiją, pradėjus eksploatuoti naują valymo įrenginių grandį arba suintensyvius jų darbą ir pan.). Jei išmetami teršalų kiekiai laikinai sumažėja dėl sumažėjusios trumpalaikės gamybos apimtys, žaliavų stokos ar kitų priežasčių, tačiau, susidarius tam tikroms sąlygoms, gali būti pasiektas ankstesnis lygis, LLT normatyvo keisti nereikia. LLT didinti leidžiama tik tada, kai yra objektyvios priežastys (pvz., miestuose, prijungiant prie kanalizacijos sistemos naujus kvartalus ir pan.).

6. Ar faktinis išleistų teršalų per parą kiekis atitinka $DLT(d)$ ($LLT(d)$), tikrinama tik viršijus tam tikros teršiančios medžiagos maksimalią momentinę arba vidutinę paros DLK C_{max}^n , kuri taip pat turi būti įrašoma į Leidimą.

Nustačius, kad $C(f) > (C_{max})^n$, faktiškai per parą išleistas teršalų kiekis apskaičiuojamas pagal formulę:

$$T_f = \frac{C_f \cdot x Q_{df.}}{1000 \times 1000}, \text{ t/d}; \quad (3)$$

čia:

C_f – tam tikros teršiančios medžiagos faktinė koncentracija, mg/l (kai naudojamas automatinis nuotekų bandinių semtuvas, imama vidutinė paros koncentracija);

$Q_{df.}$ – faktinis per parą išleistų nuotekų kiekis, m³/d, nustatomas bandinių ėmimo dieną (jeigu nėra apskaitos, imamas Q_{dmax}).

Jeigu nustatoma faktinė koncentracija didesnė nei maksimali momentinė ir faktiškai per parą išleistas teršalų kiekis, t/d, apskaičiuotas pagal 3 formulę, viršija DLT_d (LLT_d), apskaičiuotą pagal 2 formulę, tai vertinama kaip pažeidimas.

7. Ilgesniam nei 1 para laikotarpiui (ketvirčiui, pusmečiui ir pan.) LT normatyvai apskaičiuojami metinį LT normatyvą, nustatytą pagal 1 formulę, padalijus iš dienų per metus skaičiaus ir padauginus iš tam tikro laikotarpio dienų skaičiaus. Kai kuriais atvejais (gamybos sezoniškumas, azoto biologinio valymo sezoniškumas, nuotekų valymo įrenginių remontas, rekonstrukcija ir kt.) pareiškėjo teikimu atskiriems laikotarpiams nustatomi skirtingi normatyvai.

8. Be DLT (LLT) normatyvų, Leidime turi būti nurodomos ir DLK (LLK), pagal kurias buvo apskaičiuoti LT normatyvai (priklausomai nuo to, kuri iš sąlygų, nurodytų 3 punkte, konkrečiam atvejui buvo griežčiausia).

9. Leidime nuotekų infiltravimui į gruntą (be organizuoto surinkimo ir išleidimo į paviršinius vandens telkinius) turi būti nustatomi dveji normatyvai:

9.1. LT ir LK normatyvai nuotekų išleidimui į gruntą (pagal teisės aktus nustatytą leistiną grunto apkrovą);

9.2. sąlyginiai LT normatyvai filtruotų nuotekų išleidimui į aplinką.

10. Neviršijant leistinų apkrovų, eksploatuojami nuotekų filtravimo įrenginiai traktuojami kaip biologinio valymo įrenginiai, kurių išvalymo efektyvumas atitinka analogiško dydžio aglomeracijų nuotekų išleidimui nustatytus minimalius DLK reikalavimus. Todėl skaičiuojant sąlyginį iš filtravimo įrenginių į aplinką patenkančios taršos LT normatyvą, filtravimo įrenginiams, į kuriuos išleidžiamoms nuotekoms nustatyti DLK ir DLT normatyvai, priimama, kad į aplinką patenkančių nuotekų užterštumas atitinka DLK išleidimui į aplinką. Jeigu išleidžiamoms į filtravimo įrenginius nuotekoms nustatomi LLT ir LLK normatyvai – proporcingai didinama ir sąlyginė išleidimo į aplinką LT, kuri tampa LLT. Analogiški principai taikomi ir vertinant faktinę aplinkos taršą.

11. Leistinos taršos normatyvas nustatomas išlaistant (utilizuoiant) susidarančias ūkinėje veikloje srutas, skystąsias organines atliekas, skystąjį dumblą nuotekas žemdirbystės drėkinimo laukuose (toliau – ŽDL). ŽDL – laukai, skirti srutoms, skystosioms organinėms atliekoms, skystajam dumblui, nuotekoms išlaistyti (utilizuoti). Išlaistymas atliekamas nepriklausomai nuo augalų poreikio drėgmei, 3 ir daugiau kartų per tręšimo sezoną ir didesne kaip $300 \text{ m}^3/\text{ha}$ bendra metine skleidimo apkrova. Minėtų atliekų, nuotekų išlaistymas vykdomas teisės aktų nustatyta tvarka.

12. Leistinos taršos normatyvas nenustatomas naudojant srutas, skystąsias organines atliekas, skystąjį dumblą, nuotekas tręšiamuose laukuose (toliau – TL). TL – laukai, skirti lauko sėjomainos augalų auginimui. Laukų tręšimas atliekamas iki 2 kartų per tręšimo sezoną, mažesne kaip $300 \text{ m}^3/\text{ha}$ metine skleidimo apkrova.

13. Ištekančių į paviršinius vandenis iš ŽDL teršiančių medžiagų (N ir P) DLT apskaičiuojama pagal metodiką pateiktą šio priedo 1 priedėlyje.

14. Išleidžiamo iš žuvininkystės tvenkinių vandens į paviršinio vandens telkinius teršalų DLK neturi viršyti:

BDS₇ – $7 \text{ mg O}_2/\text{l}$;

skendinčiųjų medžiagų – 15 mg/l ;

bendro azoto – 5 mg/l ;

bendro fosforo – $0,4 \text{ mg/l}$.

DLT apskaičiuojama:

$$DLT = \frac{C \times q_{tv.}}{1000 \times 1000}, \text{ t/tvenkinių išleidimo laikotarpiui;} \quad (4)$$

čia:

q_{tv} – vandens kiekis, m^3 , išleistas iš tvenkinio per jo išleidimo laikotarpį, skaičiuojamas pagal projektinius tvenkinių tūrius;

C – koncentracija, mg/l . DLT apskaičiuoti imama teršiančios medžiagos DLK, o faktinei taršai apskaičiuoti – faktinė išmatuota vidutinė teršiančios medžiagos koncentracija.

Analogiškai apskaičiuojamas ir faktinis išleistas teršalų kiekis, C apskaičiavus pagal laboratorinių tyrimų duomenis, be foninio į tvenkinius prileidžiamo vandens užterštumo.

15. Kai iš tvenkinių išleidžiamo vandens surinktuvas (upelis, griovys) yra žuvininkystės sistemos sudėtinė dalis, DLT apskaičiuojama pagal 4 formulę, o faktinei taršai apskaičiuoti, kai vandens kokybė laboratoriskai tiriama surinktuve, aukščiau išleistuvų iš tvenkinių ir žemiau paskutinio išleistuvo, gali būti taikoma tokia formulė:

$$T_{(fakt.)} = \frac{C_{vid.} \times (Q_u + q_{tv.}) - C_f \times Q_u}{1000 \times 1000}, \text{ t/tvenkinių išleidimo laikotarpiui}; \quad (5)$$

čia:

Q_u – vandens kiekis, m^3 , tekantis surinktuvu tvenkinių išleidimo laikotarpiu, skaičiuojamas pagal surinktuvo (priešais išleistuvus iš tvenkinių) debito matavimus, tvenkinių išleidimo laikotarpiui;

$q_{tv.}$ – vandens kiekis, m^3 , išleidžiamas iš tvenkinių grupės jų išleidimo laikotarpiu, skaičiuojamas pagal projektinius tvenkinių tūrius;

C_f – foninė atitinkamos teršiančios medžiagos koncentracija surinktuve priešais išleistuvus iš tvenkinių, mg/l ;

$C_{vid.}$ – faktinė išmatuota vidutinė atitinkamos teršiančios medžiagos koncentracija surinktuve po paskutinio tvenkinio išleistuvo (ne žemiau kaip 500 m po paskutinio tvenkinio išleistuvo), mg/l .

Tais atvejais, kai vanduo iš žuvininkystės tvenkinių išteka ne tik jų išleidimo metu, bet ir esant užpildytiems tvenkiniams, ištekančio vandens užterštumas neturi viršyti aukščiau nurodytų koncentracijų, o DLT, apskaičiuota laikotarpiui iki tvenkinių išleidimo pradžios, pridedama prie DLT tvenkinių išleidimo laikotarpiu.

16. Organinių ir biogeninių medžiagų tvenkiniuose normatyvai pasiekiami subalansuotai tręšiant tvenkinius bei racionaliai naudojant pašarus.

17. Žuvininkystės tvenkiniams pripildyti ir nuleisti rengiami ir su RAAD derinami grafikai. Tvenkinių sausinamojo tinklo sistemai eksploatuoti kiekvienam konkrečiam atvejui pagal ankstesnių metų laboratorinių tyrimų duomenis suderinama laikinai leidžiama maksimali tam tikros teršiančios medžiagos koncentracija $C(max)$. Tačiau turi būti griežtai laikomasi suderintame grafike nustatytų terminų ir neturi būti viršytas leistas išleisti teršalų kiekis tvenkinių išleidimo laikotarpiu.

Žuvininkystės tvenkinių išleidimo metu turi būti imami išleidžiamo vandens mėginiai laboratoriniams tyrimams atlikti. Mėginiai imami ne mažiau kaip iš trijų būdingiausių tvenkinių, kiekviename jų esant skirtingiems vandens lygiams:

- pažemėjus tvenkinyje vandens lygiui apie 0,2 m;
- pažemėjus tvenkinyje vandens lygiui iki tvenkinio sausinamojo tinklo sistemos;
- baigiant išleisti vandenį iš sausinamojo tinklo sistemos.

Labiausiai užteršto vandens (purvo) išleidimo metu reikia imti vidutinius jo mėginius ir įvertinti šio išleisto užteršto vandens kiekį. Taip nustatytos teršiančių medžiagų koncentracijos taikomos ir iš kitų analogiškų tvenkinių išleidžiamos taršos lygiui nustatyti.

18. Paviršinių nuotekų išleidimo į vandens telkinius ir kitiems asmenims priklausančius nuotakynus sąlygas reglamentuoja galiojantys normatyviniai dokumentai paviršinėms nuotekoms tvarkyti.

III. LEISTINOS TARŠOS Į APLINKOS ORĄ NORMATYVŲ NUSTATYMAS

19. Nustatant leistinos taršos (toliau – LT) į aplinkos orą normatyvus, atsižvelgiama į susijusių konvencijų, kitų tarptautinių dokumentų, nacionalinių teisės aktų reikalavimus.

20. Normatyvų nustatymo pagrindas – Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka atliekama aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventORIZACIJA (toliau – InventORIZACIJA).

21. Nustatomi metiniai ir vienkartiniai LT normatyvai.

22. Galimiems avarijų atvejams LT normatyvai nenustatomi.

23. LT į aplinkos orą normatyvai nustatomi iš stacionarių taršos šaltinių išmetamiems teršalams ir prekybą apyvartiniais taršos leidimais reglamentuojančiuose teisės aktuose apibrėžtoms šiltnamio dujoms.

24. LT į aplinkos orą normatyvai nustatomi:

24.1. pagal aplinkos ministro nustatyta tvarka atliekamo vykdomos ūkinės veiklos poveikio aplinkos orui vertinimo reikalavimus;

24.2. pagal aplinkos ministro nustatyta tvarka parengtos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos ar, kai planuojant ūkinę veiklą neprivalomas planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimas, statinio projekto aplinkos apsaugos dalies duomenis;

24.3. pagal Šiltnamio dujų apyvartinių taršos leidimų išdavimo ir prekybos jais tvarkos aprašo (toliau – Prekybos tvarka) (Žin., 2004, Nr. [78-2764](#)) bei Nacionalinio apyvartinių taršos leidimų paskirstymo plano reikalavimus;

24.4. iš tirpiklius naudojančių įrenginių – pagal 25-32 punktuose išdėstytus reikalavimus;

24.5. kitiems ūkinės veiklos objektams, kurių vykdoma ūkinė veikla susijusi su neigiamu poveikiu aplinkos orui ir atitinka šių Taisyklių 1 ir 2 prieduose nustatytus kriterijus ir sąlygas ar Taisyklių 7.3 punkto nuostatą bet kuriems netaikomi kiti šio punkto papunkčiai, pagal faktinius išmetamų teršalų kiekius.

25. Iš tirpiklius naudojančių įrenginių išmetamų lakiųjų organinių junginių (toliau – LOJ) LT normatyvai nustatomi vadovaujantis Lakiųjų organinių junginių, susidarančių naudojant tirpiklius tam tikrų veiklos rūšių įrenginiuose, emisijos ribojimo tvarka (toliau – Tirpiklių tvarka), patvirtinta aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 620 (Žin., 2003, Nr. [15-634](#)), atsižvelgiant į tam tikrų LOJ ypatingą kenksmingumą aplinkai ir žmonių sveikatai.

26. LOJ LT normatyvai nustatomi:

26.1. pagal Tirpiklių tvarkos 2 priede nurodytai veiklos rūšiai nustatytas ribines vertes:

26.1.1. organizuotai išmetamų LOJ ribines vertes, perskaičiuotas į mg C/N m^3 ;

26.1.2. neorganizuotai išmetamų LOJ ribines vertes, apskaičiuotas kaip procentinė dalis nuo įrenginyje sunaudoto tirpiklio kiekio;

26.1.3. bendras išmetamo LOJ kiekio ribines vertes, apskaičiuotas gramais (g) pagamintos produkcijos vienetai arba procentine dalimi nuo įrenginyje sunaudoto tirpiklio kiekio;

26.2. pagal ribines vertes, pateiktas Taršos mažinimo plane, parengtame vadovaujantis Tirpiklių tvarkos 3 priede nurodytais reikalavimais.

27. Esami tirpiklius naudojančios įrenginiai turi atitikti Tirpiklių tvarkoje nustatytus reikalavimus nuo 2007 m. spalio 31 d., o laikotarpiui iki 2007 m. spalio 31 d. turi būti nustatomi didžiausios leistinos taršos (DLT) normatyvai:

27.1. kai veiklos vykdytojas įgyvendina Taršos mažinimo plano reikalavimus, iki 2007 m. spalio 31 d. turi būti užtikrinamas palaipsnis taršos mažinimas iki Tirpiklių tvarkoje nustatyto siektino išmesti LOJ kiekio;

27.2. kai veiklos vykdytojas netaiko Taršos mažinimo plano, tuomet LOJ kiekiai, išmetami per bet kurią taršos lakiuosius organinius junginius mažinimo įrangą sumontuotą po Tirpiklių tvarkos įsigaliojimo, turi atitikti minėtos Tirpiklių tvarkos 2 priede tai veiklai nurodytus reikalavimus;

27.3. kai tam tikra veikla negali būti vykdoma ribojančiomis sąlygomis, tai veiklai gali būti netaikomas Tirpiklių tvarkos 2 priede nurodytas LOJ išmetimo ribojimas, jeigu tokia galimybė numatyta Tirpiklių tvarkos 2 priede. Tokiu atveju turi būti laikomasi Tirpiklių tvarkos 3 priede (Taršos mažinimo planas) pateiktų reikalavimų arba taikomi geriausi prieinami gamybos būdai;

27.4. kai iš medžiagų ar preparatų į aplinkos orą išmetami LOJ, kurie pagal Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklavimo tvarką bei Suklasifikuotų cheminių medžiagų sąrašą patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos

sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 532/472 (Žin., 2002, Nr. [81-3501](#)), klasifikuojami kaip kancerogeniniai, mutageniniai arba toksiški reprodukcijai, ir jiems priskiriamos (arba jie privalo būti pažymėti) rizikos frazės R45, R46, R49, R60, R61, ir kurių debitų suma yra lygi arba viršija 10 g/valandą – turi būti taikoma 2 mg/Nm³ LOJ ribinė vertė, apskaičiuojama kaip atskirų junginių masių suma;

27.5. kai į aplinkos orą išmetamų halogenintų LOJ, kuriems priskiriama rizikos frazė R40 ir taikomas ženklavimas R40, debitų suma yra lygi 100 g/valandą arba didesnė, turi būti taikoma 20 mg/Nm³ LOJ ribinė vertė, apskaičiuojama kaip atskirų junginių masių suma.

28. Neorganizuotai išmetamų LOJ ribinės vertės, jei nėra didelės rizikos aplinkai ir žmonių sveikatai, gali būti pripažįstamos į atmosferą išmetamų LOJ DLT normatyvu, jei veiklos vykdytojas įrodo, kad šiai veiklai taikomas geriausias prieinamas gamybos būdas.

29. Iki 2013 m. balandžio 30 d. esamiems įrenginiams, kuriuose veikia LOJ išmetamų kiekių mažinimo įrengimai, užtikrinantys šias iš jų išmetamų LOJ ribines vertes:

-50 mg C/Nm³ – jei LOJ deginami,

-150 mg C/Nm³ – jei veikia kiti taršos mažinimo įrengimai,

leidžiama netaikyti Tirpiklių tvarkos 2 priede nurodytų organizuotai išmetamų LOJ ribinių verčių, jei bendras iš tokio įrenginio išmetamų LOJ kiekis neviršija kiekio, kuris susidarytų, jei būtų laikomasi visų Tirpiklių tvarkos 2 priede pateiktų reikalavimų.

30. 29 punkto nuostatos netaikomos įrenginiams, kurių veikloje naudojamos 27.4 ar 27.5 punktuose apibūdintos medžiagos.

31. Jei įrenginyje vykdomos dvi ar daugiau veiklų, kurių kiekviena viršija Tirpiklių tvarkos 2 priede nurodytus tirpiklių suvartojimo slenkstinius kiekius, nustatant LT normatyvus turi būti:

31.1. laikomasi 26.1 punkte nurodytų kiekvienai veiklai nustatytų reikalavimų dėl išmetamų LOJ ribinių verčių, o 27.4 bei 27.5 punktuose apibūdintoms medžiagoms – pagal tuose punktuose nustatytus reikalavimus;

31.2. užtikrinama, kad bendras išmetamų LOJ kiekis neviršys kiekio, kuris susidarytų taikant 31.1 punktą.

32. Atlikus įrenginio ar jo dalies esminį pakeitimą, apibrėžtą Tirpiklių tvarkoje, turi būti iš naujo patikrinama, ar neviršijamos iš šio įrenginio išmetamų LOJ ribinės vertės.

33. LT į aplinkos orą normatyvams pagal faktinius išmetamų teršalų kiekius nustatyti, asmenys RAAD privalo prie paraiškos Leidimui gauti pateikti ūkinės veiklos objekto sklypo planą su jame pažymėtais stacionariais aplinkos oro taršos šaltiniais, nurodant kiekvieno jų numerį pagal Aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaitos įforminimo tvarką. Greta kiekvieno taršos šaltinio numerio sutartiniais ženklais, kurių paaiškinimą reikia pateikti eksplikacijoje, turi būti pažymėta, ar Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka numatyta iš atitinkamo taršos šaltinio išmetamų teršalų laboratorinė kontrolė. Kai stacionariame taršos šaltinyje yra įrengta nuolat veikianti teršalų emisijos monitoringo sistema, apie tai sklypo plane pažymima skirtingu sutartiniu ženklu.

Pastaba. Kai sklypo planas yra labai „perkrautas“ informacija, tam, kad visa šiame punkte reikalaujama plane pateikti informacija būtų aiški ir suprantama, ją galima išdėstyti atskirame puslapyje. Tokiu atveju sklypo plane turi būti pažymimi tik taršos šaltinių numeriai, o atskirame puslapyje pateikiami tie patys taršos šaltinių numeriai ir šalia jų – visa kita šiame punkte reikalaujama plane pateikti informacija.

34. Pagal iš stacionarių taršos šaltinių išmetamus faktinius teršalų kiekius nustatomi didžiausios leistinos taršos (DLT) normatyvai, išskyrus atvejus, kai, siekiant užtikrinti iš šių šaltinių išmetamų teršalų ribinių verčių ar sąlygų, nustatytų galiojančiais teisės aktais, laikymąsi, privalomas tolesnis taršos mažinimas. Tam konkrečiam taršos mažinimo laikotarpiui nustatomas teršalo (-ų), kurio (-ų) išmetamas kiekis turi būti sumažintas, laikinai leistinos taršos (LLT) normatyvas.

35. Neorganizuotų ir smulkių pavienių taršos šaltinių grupėms (aeraciniams kanalams, ventiliacinėms šachtoms ir kt.) galima nustatyti bendrą LT normatyvą.

36. Įvertinus technologinius gamybos ypatumus, darbo režimą ir kitus faktorius, turinčius įtakos išmetamų teršalų kiekiui, iš pavienių taršos šaltinių LT normatyvų nustatoma įmonės bendra metinė leistina tarša.

37. Kai nors iš vieno stacionaraus taršos šaltinio išmetamam teršalui nustatomas LLT normatyvas, tam teršalui nustatomas ir metinis LLT normatyvas.

38. Šiltnamio dujoms nustatomas metinis DLT normatyvas.

DIDŽIAUSIOS LEISTINOS TARŠOS (DLT) BEI FAKTINĖS TARŠOS IŠ LAISTOMŲ (TRĘSIAMŲ) ORGANINĖMIS TRAŠOMIS, ATLIEKOMIS, NUOTEKOMIS ŽEMDIRBYSTĖS DRĖKINIMO LAUKŲ SKAIČIAVIMO METODIKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Skystų organinių atliekų arba nuotekų skleidimas dirvos paviršiuje (ne tręšimo ar laistymo tikslais) traktuojamas kaip atliekų utilizavimas arba nuotekų valymas. Utilizuojant organines atliekas arba nuotekas tokiu būdu, dalis organinių ir biogeninių medžiagų lieka dirvožemyje arba sunaudojamos augalų vegetacijai, kita dalis teršalų neišvengiamai patenka į požeminius vandenis arba su drenažiniu vandeniu – į paviršinius vandenis. Tik tos biogeninės medžiagos, kurios nelieta dirvožemyje ir nėra sunaudojamos augalų, traktuojamos kaip teršalai, patekę į aplinką (aplinkos tarša). Visos kitos (ne biogeninės) vandens aplinkai pavojingos medžiagos, patekusios į dirvožemį su laistomomis atliekomis/nuotekomis (sunkieji metalai ir pan.), laikomos tiesiogine aplinkos tarša. Todėl sudėtingiausias yra biogeninių medžiagų patekimo į aplinką (aplinkos taršos) nustatymas ir normavimas. Natūrinis aplinkos taršos biogeninėmis medžiagomis iš žemdirbystės drėkinimo laukų (ŽDL) matavimas yra labai sudėtingas ir brangus, todėl šia metodika, be kitų nuostatų, įteisinamas aplinkos taršos iš ŽDL biogeninėmis medžiagomis teorinio apskaičiavimo metodas, paremtas analogijų principu, sudarytu remiantis daugiamečiais moksliniais tyrimais.

2. Metodika taikoma tiek drenuotiems, tiek ir nedrenuotiems plotams.

II. DIDŽIAUSIOS LEISTINOS TARŠOS SKAIČIUOTĖ

3. Didžiausios leidžiamos aplinkos taršos iš ŽDL dydžio apskaičiavimas atliekamas taip:

3.1. iš dirvožemio planų arba atlikus tyrimus nustatoma ŽDL dirvožemio sudėtis (dirvožemis priskiriamas prie sunkių (molis, priemolis) ar lengvų (smėlis, priesmėlis, durpžemis) dirvožemių);

3.2. nustatomas ŽDL plotas, kuriame bus vykdomas laistymas (iš bendro sklypo ploto turi būti eliminuojamos teritorijos, kuriose draudžiama tokia veikla, pvz., vandens telkinių sanitarinės apsaugos zonos);

3.3. nustatoma didžiausia leidžiama dirvožemio apkrova (kg/ha) teršalais (jeigu konkrečiai teritorijai nėra nustatyti griežtesni vandenų apsaugos reikalavimai, ŽDL apkrova teršalais negali viršyti teisės aktuose nustatytų minimalių normų, pvz., tręšimo normų (nustatant DLT biogeninėmis medžiagomis), taršos normų naudojant nuotekų valymo dumblą (nustatant DLT sunkiaisiais metalais) ir pan.);

3.4. didžiausia leidžiama aplinkos tarša (DLT) iš ŽDL nustatoma:

3.4.1. biogeninėms medžiagoms (N ir P): priklausomai nuo dirvožemio sudėties ir didžiausios leidžiamos dirvožemio apkrovos N ir P, pagal 1, 2, 3 ir 4 pav. pateiktus grafikus, nustatoma didžiausia leidžiama N ir P išsiplovimo norma ($\text{kg ha}^{-1} \text{met}^{-1}$) („X“ ašyje atidedamas didžiausia leidžiama dirvožemio apkrova teršalais (pvz.: bendrojo azoto ne daugiau kaip 170 kg/ha; bendrojo fosforo – 40 kg/ha), nubrėžiama tiesė, lygiagreti „Y“ ašiai, iki susikirtimo su kreive, per susikirtimo tašką, brėžiant tiesę, lygiagrečią „X“ ašiai, iki „Y“ ašies, nustatoma didžiausia leidžiama išsiplovimo norma). Nustatyta didžiausia leidžiama išsiplovimo norma dauginama iš ŽDL ploto ir gaunama metinė DLT iš ŽDL (kg/metus);

3.4.2. kitoms vandens aplinkai pavojingoms medžiagoms: didžiausia leidžiama dirvožemio apkrova (kg/ha) teršalais dauginama iš ŽDL ploto ir gaunama metinė DLT iš ŽDL (kg/metus).

4. Analogiškai apskaičiuojama ir faktinė aplinkos tarša iš ŽDL:

4.1. nustatomas faktinis vertinamo teršalo kiekis per metus ŽDL išlaistytose (planuojamose išlaistyti) atliekose/nuotekose (į ŽDL patekęs teršalo kiekis), (kg);

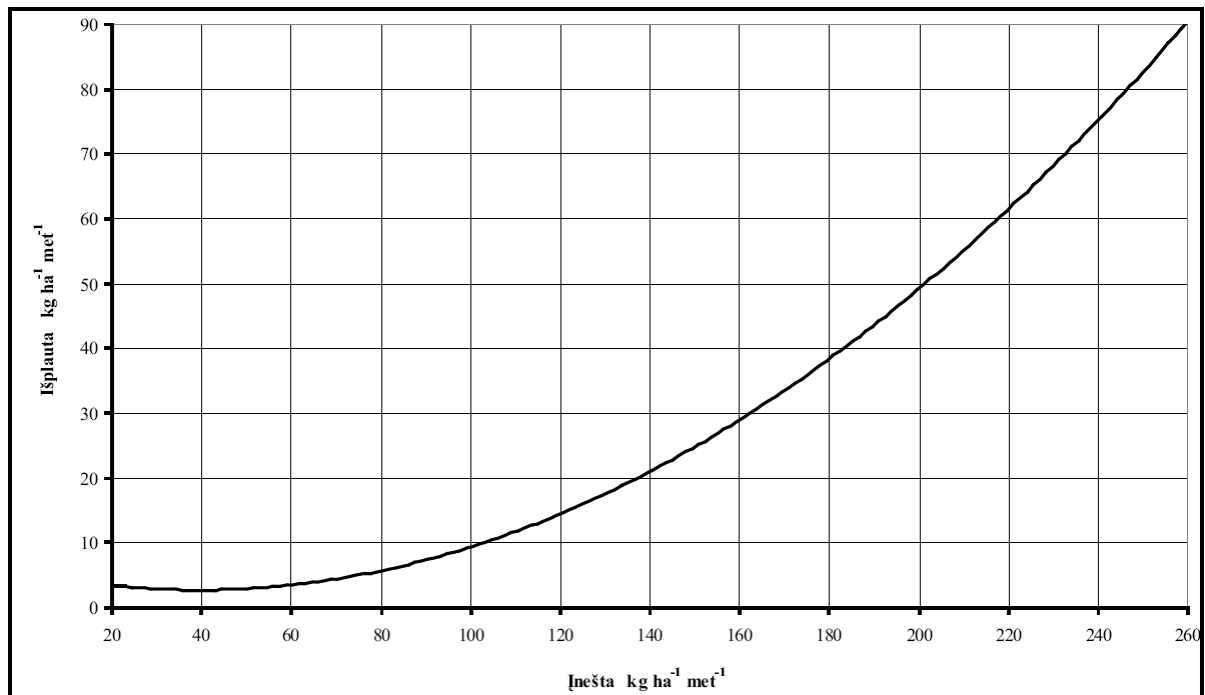
4.2. metinė ŽDL apkrova teršalais ($\text{kg ha}^{-1} \text{ met.}^{-1}$) apskaičiuojama dalijant į ŽDL patekusį teršalo kiekį iš ŽDL ploto;

4.3. faktinis į aplinką patekęs teršalų kiekis nustatomas:

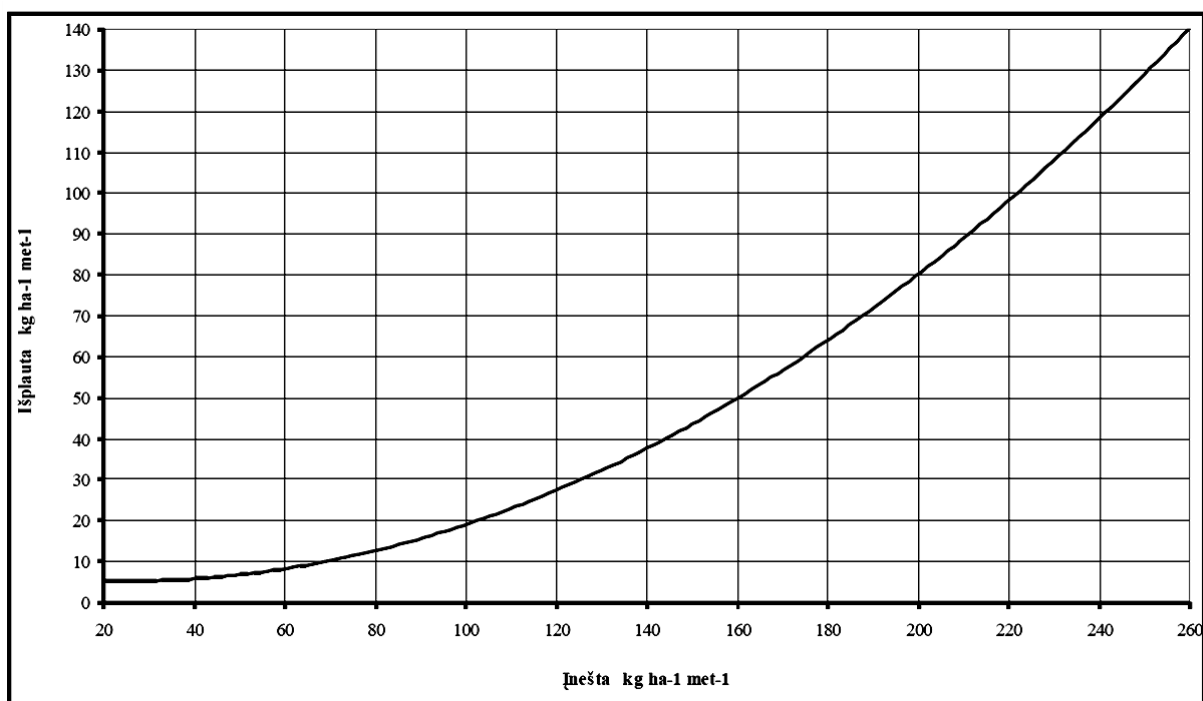
4.3.1. biogeninėms medžiagoms (N ir P): priklausomai nuo dirvožemio sudėties ir faktinės dirvožemio apkrovos N ir P, pagal 1, 2, 3 ir 4 pav. pateiktus grafikus, nustatomas faktinis N ir P išsiplovimas ploto vienetui ($\text{kg ha}^{-1} \text{ met.}^{-1}$). Nustatytas faktinis išsiplovimas ploto vienetui dauginamas iš ŽDL ploto ir gaunama metinė tarša iš ŽDL (kg/metus);

4.3.2. kitoms vandens aplinkai pavojingoms medžiagoms: faktinis į ŽDL patekęs teršalo kiekis prilyginamas į aplinką patekusiam teršalo kiekiui (kg/metus).

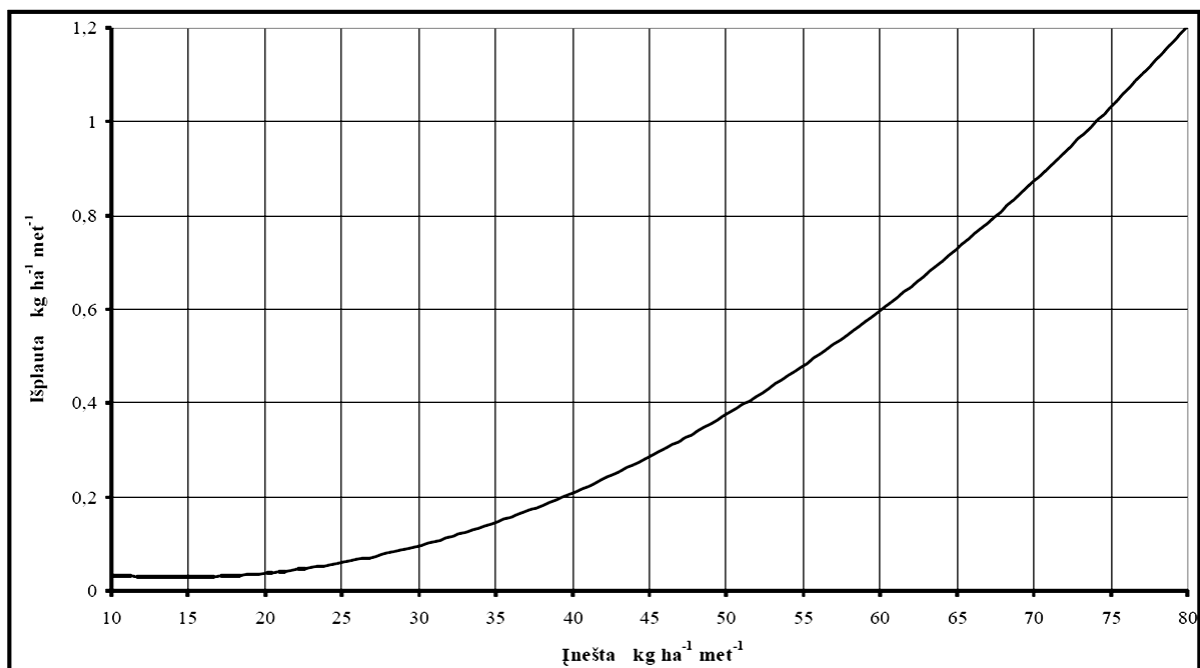
5. Faktinei aplinkos taršai iš ŽDL viršijus DLT, teisės aktų nustatyta tvarka taikomos sankcijos.

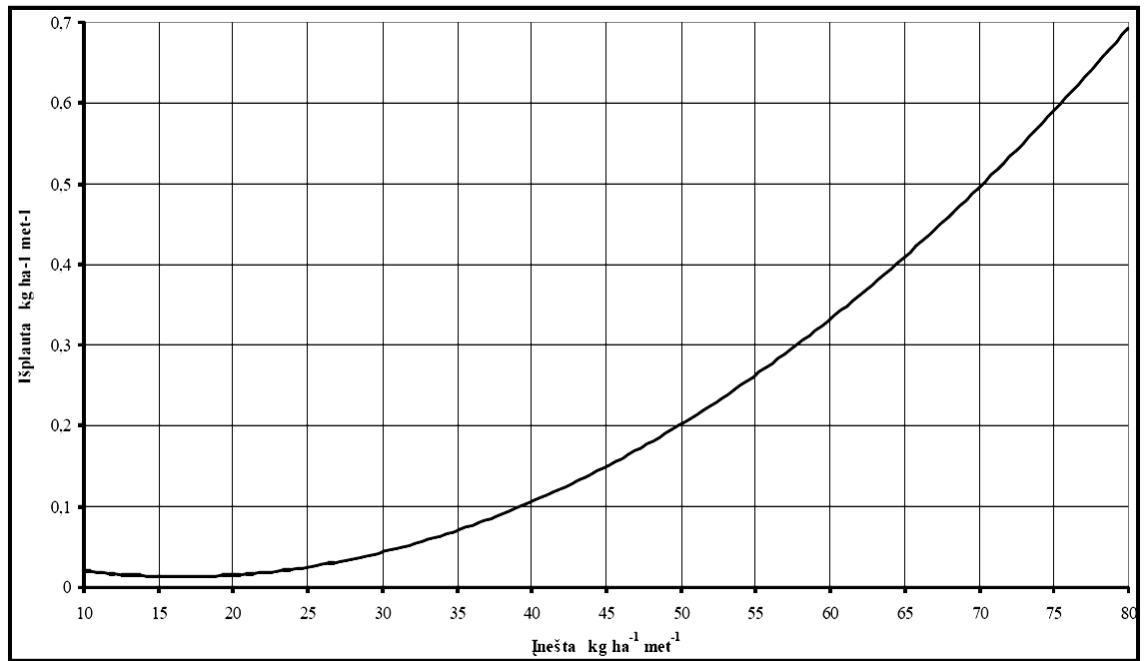
1 pav. Bendrojo azoto išsiplovimo priklausomybė nuo įnešamo kiekio sunkiuose dirvožemiuose.

2 pav. Bendrojo azoto išsiplovimo priklausomybė nuo įnešamo kiekio lengvuose dirvožemiuose.

3 pav. Bendrojo fosforo išsiplovimo priklausomybė nuo įnešamo kiekio sunkiuose dirvožemiuose.

4 pav. Bendrojo fosforo išsiplovimo priklausomybė nuo įnešamo kiekio lengvuose dirvožemiuose.

Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės
leidimų
išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklių
4 priedas

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

REGIONO APLINKOS APSAUGOS DEPARTAMENTAS

**PARAIŠKA
TARŠOS INTEGRUOTOS PREVENCIJOS IR KONTROLĖS LEIDIMUI GAUTI**

□□□□□□□□
(Objekto kodas)

(Ūkinės veiklos objekto pavadinimas, adresas, telefonas)

(Veiklos vykdytojas, jo adresas, telefono, fakso Nr., el. pašto adresas)

(Kontaktinio asmens duomenys, telefono, fakso Nr., el. pašto adresas)

SUDERINTA su _____ savivaldybe

(Atsakingo darbuotojo vardas, pavardė, pareigos, data, parašas)

A. V.

I. DUOMENYS APIE ĮRENGINĮ

1. Ūkinės veiklos objekto pavadinimas.
2. Adresas korespondencijai (jei skiriasi nuo veiklos vykdytojo adreso).
3. Ūkinės veiklos/įrenginio vieta, jo valdytojas ir/ar naudotojas. Nurodoma ūkinės veiklos vietos veiklos padėtis vietovės plane ar scheme su gyvenamųjų namų, mokyklų, ligoninių, gretimų įmonių, saugomų teritorijų bei apsaugos zonų išsidėstymu.
4. Žemės, kurioje vykdoma ūkinė veikla, plotas (ha), teisinės registracijos dokumento numeris, naudotojo ir/ar savininko pavadinimas, pavardė, vardas, adresas.
5. Pastatų, pagalbinių patalpų, kuriose vykdoma ūkinė veikla, savininko ir/ar naudotojo pavadinimas, pavardė, vardas ir adresas.
6. Darbuotojų skaičius.

II. INFORMACIJA APIE ŪKINĘ VEIKLĄ

7. Ūkinės veiklos priskyrimas ūkinės veiklos rūšims, vadovaujantis Taisyklių 1 ir 2 priedais:
 - 7.1. nurodomos visos ūkinės veiklos objekte vykdomos veiklos;
 - 7.2. nurodoma, kuriai veiklos rūšiai ar rūšims pagal Taisyklių 1 priedą priskiriama ūkinė veikla;
 - 7.3. kai Lietuvos Respublikos aplinkos ministro nustatyta tvarka įrenginys priskiriamas prie įrenginių, kuriam eksploatuoti reikalinga gauti leidimą išmesti šiltnamio dujas, atskirai nurodoma,

kuriai veiklos rūšiai ar rūšims priskiriama šiltnamio dujas išmetanti ūkinė veikla, pateikiami duomenys apie to įrenginio projektinį pajėgumą;

7.4. įrenginiams, kurių veikloje naudojamos tirpiklių turinčios medžiagos ir preparatai, pateikiama informacija pagal Taisyklių 16.6 punktą;

7.5. pateikiami duomenys apie įrenginio, kuriam prašoma Leidimo, projektinį pajėgumą.

8. ūkinės veiklos aprašymas. Pateikiamas ūkinės veiklos aprašymas, įskaitant:

8.1. pagrindinius gaminius;

8.2. trumpą pagrindinių procesų ir įrangos aprašymą, pateikiant informaciją apie atliktus ir planuojamus pakeitimus, įmonės modernizavimą;

8.3. naujų įrenginių įdiegimo ir veikimo pradžios planuojamą datą;

8.4. įprastinės veiklos valandas ir savaitės dienas;

8.5. informaciją apie mobilius taršos šaltinius.

Informacija, papildanti ūkinės veiklos aprašymą, pateikiama lentelėse.

1 lentelė. Gaminama produkcija.

Pavadinimas (asortimentas)	Mato vnt., t, m ³ , vnt. ir kt./m.	Projektinis pajėgumas	Pagaminta.... m.	Planuojama pagaminti..... m.	Planuojama pagaminti..... m.
1	2	3	4	5	6

Pastaba. Lentelė gali būti pratęsiama, kartoiant 6 grafą.

2 lentelė. Naudojami mobilus taršos šaltiniai.

Pavadinimas	Kiekis, vnt.	Sunaudojamo kuro kiekis, t/m.	Į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis				
			CO	NO _x	C _n H _m	SO ₂	Kietosios dalelės
1	2	3	4	5	6	7	8
Autotransportasm.							
Automobiliai, naudojamys:							
a) benzina							
b) dyzelina							
c) suskystintas dujas							
d) suslėgtas gamtinės dujas							
e) kt. degalus							
Traktoriai ir kt. mechanizmai su vidaus degimo varikliais							
Geležinkelio transportas..... m.							
Lokomotyvo (variklio) tipas:							
Aviacija m.						-----	-----
Lėktuvo (variklio) tipas:						-----	-----
Pakilimo–nusileidimo ciklų skaičius..... aerouoste						-----	-----
Iš jų lėktuvų, priklausančių LR aviakompanijoms							
Jūrų transportas.....m.							
Laivų tipas:							

9. Veiklos valdymas ir kontrolė aplinkosauginiu aspektu. Pateikiama informacija apie ūkinės veiklos objekte taikomą ir įdiegtą ūkinės veiklos aplinkosaugos vadybos ir kontrolės sistemą:

9.1. ūkinės veiklos valdymo struktūra (ūkinės veiklos valdymo organizacinė schema), aprašant, kaip bendroje veiklos valdymo sistemoje realizuojamas veiklos valdymas aplinkosauginiu aspektu (tiesiogiai už aplinkos apsaugą atsakingi asmenys, darbuotojų įsipareigojimai aplinkosaugos klausimais, nurodyti jų pareigybių aprašymuose ar ūkinės veiklos objekto vidaus taisyklėse, kitos organizacinės priemonės);

9.2. ūkinės veiklos aplinkosauginio valdymo nuostatos (strategija, jei ūkinės veiklos objektas tokią turi);

9.3. ūkinės veiklos aplinkosauginės priežiūros priemonės (techninės veiklos poveikio aplinkai kontrolės priemonės);

9.4. uždaviniai ateičiai ir planuojami veiksmai jiems įgyvendinti (nuorodos į gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo ar kitus, su aplinkosaugos veiksmingumo gerinimu susijusius planus).

10. Kita informacija:

10.1. institucijos, parengusios ūkinės veiklos objekto išvadas dėl projektavimo dokumentų, pavadinimas, pateiktų išvadų apžvalga bei pateikimo data (naujiems ūkinės veiklos objektams);

10.2. institucijos, atlikusios objekto, įrenginio planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą (PAV) (jei toks buvo) pavadinimas, aplinkos ministerijos ar RAAD išvada dėl planuojamos ūkinės veiklos PAV;

10.3. institucijos, išdavusios leidimą statybai, pavadinimas, leidimo išdavimo data (naujiems ūkinės veiklos objektams);

10.4. nuotekų valymo įmonė. Pavadinimas, adresas, telefonas, faksas ir elektroninio pašto adresas įmonės, kuri eksploatuoja nuotakyną (kai reikalinga);

10.5. pateikiami sutarčių tarp paraiškos teikėjo ir jo abonentų, besinaudojančių teikiamomis paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugomis, originalai ar jų patvirtinti nuorašai.

III. GAMYBOS PROCESAI

11. Detalus veiklos aprašymas:

11.1. aprašoma kiekviena vykdoma veikla, kurios metu susidaro ir į aplinką išmetami teršalai, ir visi taršos šaltiniai. Nurodoma, kokių procesų metu ir kokie teršalai susidaro. Pateikiama įrenginyje vykdomų technologinių procesų schema, nurodant įeinančius žaliavų, išeinančius nuotekų ar atliekų, bei išmetimų į orą srautus;

11.2. kai Lietuvos Respublikos aplinkos ministro nustatyta tvarka įrenginys priskiriamas prie įrenginių, kuriam eksploatuoti reikalingas leidimas išmesti šiltnamio dujas, turi būti pateikta ir informacija, nurodyta Taisyklių 16.5 punkte.

12. Gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo planas.

13. Avarijų prevencija.

Pateikiama informacija apie galiojantį avarijų prevencijos ir avarijų likvidavimo planą. Pateikiama nuoroda, kur planas saugomas.

14. Aplinkosaugos veiksmų planas.

Kiekvieno įrenginio, kuris atitinka ūkinės veiklos rūšių, nurodytų Taisyklių 1 priede, kriterijus, paraiškoje Leidimui gauti turi būti pateiktas ūkinės veiklos objekte naudojamų technologijų atitikimo technologijoms, aprašytoms Europos Sąjungos geriausiai prieinamų gamybos būdų (GPGB) informaciniuose dokumentuose, palyginamasis įvertinimas (3 lentelė). ES GPGB informaciniai dokumentai ir jų anotacijos pateikiami Aplinkos apsaugos agentūros tinklapyje (<http://aaa.am.lt>) bei Europos TIPK biuro Sevilijoje informacinėje duomenų bazėje adresu: <http://eippcb.jrc.es>.

Kiekvienu atveju, išduodant Leidimą, GPGB parametrų taikymas ir Leidimo sąlygos konkrečiam įrenginiui aptiriamos su RAAD, remiantis informacija, surinkta pareiškėjo ir RAAD.

15. Siekiant efektyviai pasinaudoti ES GPGB informaciniais dokumentais, rengiant paraišką rekomenduojama tokia veiksmų seka:

15.1. įvertinti, ar visa pareiškiamą ūkinę veiklą, ar tik jos dalis atitinka reikalavimus, nustatytus Taisyklių 1 priede nurodytiems įrenginiams. Vadovaujantis ES GPGB informaciniu dokumentu, GPGB taikymo konkrečioje veikloje reikalavimai aptariami su RAAD;

15.2. vadovaujantis GPGB reikalavimais, nustatyti, kokie šią ūkinę veiklą veiklą apibūdinantys parametrai (pvz., energijos sunaudojimas produkcijos vienetui pagaminti, teršalų kiekis nuotekose, tenkantis gaminamos produkcijos vienetui ir pan.) yra naudojami atitikimui GPGB įvertinti;

15.3. paraiškoje pateikiama ta informacija apie įrenginį, kuri leidžia nustatyti konkretaus įrenginio parametrus, analogiškus GPGB aprašyme nurodytiems parametrams;

15.4. įrenginio parametrams, kurių vertės neatitinka ES GPGB informaciniuose dokumentuose pateiktų su GPGB taikymu susijusių verčių, pagerinti rengiamas Aplinkosaugos veiksmų planas (4 lentelė);

15.5. paraiškoje pateikiamas pagrindinių alternatyvių technologijų, aprašytų ES GPGB informaciniuose dokumentuose, kurias galima įrenginyje įdiegti siekiant GPGB išmetimų/sunaudojimo lygio, nustatyto šiuose dokumentuose taikant GPGB, aprašas, bei efektyviausios technologijos pasirinkimo išvados. Veiklos vykdytojas efektyviausiai technologijai įvertinti gali vadovautis ES GPGB informaciniu dokumentu „Poveikis aplinkos terpėms ir ekonominiai aspektai“;

15.6. įrenginio poveikiui aplinkai įvertinti turi būti nurodytos jo taršos šaltinių (oro tarša, nuotekos, atliekos ir kt.) charakteristikos, t. y. užpildytos 20, 21, 22, 32, 33, 35 arba kitos lentelės, jeigu atitinkamų duomenų reikalauja įrenginiui nustatyti GPGB reikalavimai;

15.7. jeigu priemonių, numatytų Aplinkosaugos veiksmų plane, įgyvendinimas turės įtakos konkretaus įrenginio taršos šaltinio charakteristikoms, nurodyti, kurių taršos šaltinių, kada ir kiek minėtų charakteristikos pasikeis. Šie duomenys reikalingi tam, kad galima būtų kontroliuoti įdiegtų priemonių efektyvumą.

3 lentelė. Įrenginio atitikimo GPGB palyginamasis įvertinimas.

Eil. Nr.	Poveikio aplinkai kategorija ¹	Nuoroda į ES GPGB informacinius dokumentus, anotacijas ²	GPGB technologija	Su GPGB taikymu susijusios vertės, vnt.	Atitikimas	Pastabos
1	2	3	4	5	6	7

Pastabos:

¹ – pažymima poveikio aplinkai kategorija – žaliavų/energijos sunaudojimas, vandens/išmetamų teršalų/nuotekų kiekis/produkcijos vnt., triukšmas ir vibracija ar kiti ES GPGB informaciniuose dokumentuose su GPGB taikymu susiję parametrai ir vertės;

² – pateikiama nuoroda į ES GPGB informacinį dokumentą/anotaciją.

4 lentelė. Aplinkosaugos veiksmų planas.

Planas rengiamas Taisyklių 1 priede nurodytiems įrenginiams Taisyklėse nurodytomis sąlygomis.

Įrenginio pavadinimas (pildoma tik 1 priedo įrenginio atveju) _____

Parametras ¹	Vienetai ²	Siekiamos ribinės vertės ³ (pagal GPGB)	Esamos vertės ⁴	Veiksmai tikslui pasiekti ⁵	Laukiami rezultatai ⁶	Numatomi kaštai ⁷	Grafikas įgyvendinimui
1	2	3	4	5	6	7	8

¹ – parametrai (pvz., energijos suvartojimas produkcijos vienetui, vandens suvartojimas, SO₂, Cd ir/ar kt. teršalų išmetimas) bus apibrėžti ES GPGB informaciniuose dokumentuose ir suderinti su RAAD;

² – nurodoma, kokiais vienetais matuojami GPGB parametrai (pvz., GJ/t produkto, m³/t ar m³/kg produkcijos ir pan.);

³ – siekiamos ribinės vertės atitinka sąnaudų arba teršalų išmetimų ribines vertes, taikant GPGB;

⁴ – esamos vertės – realus energijos, žaliavų ir kt. suvartojimas arba teršalų išmetimai iš esamų įrenginių, kurių veiklai veiklos vykdytojas siekia gauti Leidimą;

⁵ – trumpas veiksmų, techninių pakeitimų ar naujų technologijų įdiegimo, būtinų tikslui pasiekti, aprašymas. Detalus aprašymas gali būti pateikiamas prieduose;

⁶ – numatomas sąnaudų arba teršalų išmetimų sumažėjimas, sąlygotas planuojamų pakeitimų;

⁷ – turi būti nurodytas reikalingų investicijų dydis.

IV. GAMTOS IŠTEKLIŲ, ENERGIJOS IR KURO, ŽALIAVŲ IR PAGALBINIŲ MEDŽIAGŲ GAMYBA IR VARTOJIMAS

16. Žaliavų ir papildomų medžiagų naudojimas ir saugojimas.

5 lentelė. Žaliavų ir papildomų medžiagų naudojimo planuojami kiekiai.

Eil. Nr.	Žaliavos arba medžiagos pavadinimas	Vnt.	Dabar naudojama per metus	Planuojami naudoti kiekiai		
				 m.	 m.	 m.
1	2	3	4	5	6	7

Pastaba. Lentelė gali būti pratęsiama, kartojant 7 grafą.

6 lentelė. Žaliavų ir papildomų medžiagų saugojimas.

Nr.	Eil.	Žaliavos arba medžiagos pavadinimas ¹	Transportavimo būdas	Kiekis, saugomas vietoje, t	Saugojimo būdas ²
1	2	3	4	5	

Pastabos:

¹ – informacija apie sunaudotą kurą ir degalus pateikiama 11 lentelėje;

² – požeminės talpos, cisternos, statiniai, poveikio aplinkai riziką mažinantys betonu dengti kuro saugyklų plotai ir pan.

7 lentelė. Tirpiklių turinčių medžiagų ir preparatų naudojimas ir saugojimas.

Eil. Nr.	Tirpiklių turinčios medžiagos ir preparatai ¹			Planuojama naudoti įrenginiui priskirtoje veikloje		Kiekis, saugomas vietoje	Saugojimo būdas
	Pavadinimas	Sudėtis	Rizikos frazė	Kiekis	Matavimo vnt.		
1	2	3	4	5	6	7	8

Pastaba. ¹ – pildoma vadovaujantis Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklinimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 532/742 (Žin., 2002, Nr. [81-3501](#)), bei atskirų medžiagų ar preparatų Saugos duomenų lapu.

8 lentelė. Kietųjų naudingųjų iškasenų gavyba ir pažeistų žemių rekultivavimas.

Me tai	Telkini o pavadinimas, jo vieta (adresas), naudojanti organizacija	Naudi ngoji iškase na	Žemės sklypas, skirtas karjerui įrengti (pagal projektą), ha	Išžvalgyti ir aprobuoti išteklių ai, tūkst. m ³ (tūkst. t)	Išteklių likutis... m. sausio 1 d., tūkst. m ³ (tūkst. t)	Planuo jama gavyba , tūkst. m ³ (tūkst. t)	Naudo jimo (gavybos) limitas , tūkst. m ³ (tūkst. t)	Baigtas naudoti, bet nerekultivuotas plotas, ha	Rekultivuotas plotas, ha	Rekultivuotinas plotas, ha	Numatomas rekultivuoti plotas, ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

9 lentelė. Naftos telkinių išteklių ir eksploatacinių gręžinių sąrašas¹.

Telkinio pavadinimas, jo vieta (adresas), naudojanti organizacija	Išgaunami išteklių		Gręžinio		
	nafta, tūkst. t	išsiskyrusių dujų, tūkst. m ³	Nr.	gręžimo data	gylis, m
1	2	3	4	5	6

Pastaba. ¹ – į sąrašą įrašomi visi, iš jų ir užkonservuoti, gręžiniai, kuriose vykdoma bandomoji naftos eksploatacija ir pramoninė gavyba.

10 lentelė. Planuojama išgauti naftos.

Nuom. d. Ikim. d.

Metai	Telkinio pavadinimas	Išteklių eksploatavimas	Eksploatavimo būdas ¹	Gręžinio	Susidarančių sūrimų	Planuojama išgauti naftos, tūkst. t/m.
-------	----------------------	-------------------------	----------------------------------	----------	---------------------	--

	s	o pradžioje, arba likutis..... m. 01 01, tūkst. t		Nr .	našumas ² , t/d	galima s debitas ² t/d	kiekis, m ³ /m.	atskirai pagal gręžinius	bendra s
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Pastabos:

¹ – eksploatavimo būdai:

1) naudojant sluoksnio energiją (savaiminė prietaka – trykštantys gręžiniai);

2) padidinant sluoksnio energiją:

a) naudojant siurblius;

b) įpumpuojant, išlegiant per injekcinius gręžinius dujas, vandenį;

² – naftos kiekis;

³ – nurodomas planuojamas sūrimų panaudojimas.

17. Kuro ir energijos vartojimas. Energijos gamyba.

Pateikiama informacija apie energijos gamybą, energijos vartojimą ir energijos nuostolius, sudarant energijos balansą ir nurodant energijos nuostolius atskiruose procesuose. Tai ypač svarbu tais atvejais, kai energijos, sunaudojamos produkcijos vienetai pagaminti, kiekis yra atitikimo GPGB kriterijus. Detalumo lygis turi būti nustatytas, išsamiai išnagrinėjus kiekvieną atvejį ir suderinus su RAAD. Elektros energijos suvartojimas neturėtų būti per daug išskaidytas atskiriems įrenginio padaliniais, o pateikiama informacija turėtų apibūdinti visą elektros suvartojimą atskiriems procesams arba procesų grupėms. Daugeliu atvejų nuostoliai tik įvertinami ar išvedamas tam tikro laiko periodo vidurkis.

11 lentelė. Kuro ir energijos vartojimas.

Energetiniai ir technologiniai išteklių	Matavimo vnt, t, m ³ , KWh ir kt.	Sunaudojimas ¹ m.	Sunaudojimas ² m.	Sunaudojimas ² m.	Apskaitos priemonės	Išteklių gavimo šaltinis
1	2	3	4	5	6	7
a) elektros energija						
b) šiluminė energija						
c) gamtinės dujos						
d) suskystintos dujos						
e) mazutas						
f) krosninis kuras						
g) dyzelinas						
h) akmens anglis						
i) benzinas						
j) biokuras:						
1)						
2)						
k) ir kiti						

Pastabos:

- ¹ – pateikiami paskutiniais metais ūkinėje veikloje naudojamų išteklių kiekiai;
- ² – pateikiami numatomi naudoti išteklių kiekiai artimiausiems metams;
- ³ – jei naudojamų (pvz., deginimui) biokuro ar atliekų rūšių įvairovė labai didelė, pateikti bendrą kiekį, apjungiant į grupes.

12 lentelė. Energijos gamyba.

Energijos rūšis	Pagaminta praėjusiais metais	Planuojama pagaminti..... m.	Planuojama pagaminti..... m.	Planuojama pagaminti..... m.	Planuojama pagaminti..... m.
1	2	3	4	5	6
Elektros energija, kWh					
Šiluminė energija, kWh					

V. VANDENS PAĖMIMAS, VARTOJIMAS, TIEKIMAS

18. Prie paraiškos turi būti pridedama objekto/įrenginio schema/planas, kuriame būtų aiškiai pažymėti ir sunumeruoti vandens šaltiniai, vandens paėmimo vietos, vandens apskaitos įrenginiai. Taip pat turi būti pridedama informacija pagal šiame skyriuje pateiktas lenteles. Informacija pateikiama vadovaujantis šiomis Taisyklėmis, vandens apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais ir atsižvelgiant į numatomus naudoti vandens šaltinius, vandens išgavimo būdus, vandens kiekius bei vandens naudojimo paskirtį.

13 lentelė. Duomenys apie paviršinį vandens telkinį, iš kurio numatoma imti vandenį, vandens ėmimo vietą bei įrenginį.

Kiekvienai vandens ėmimo vietai (vandenvietei) pildomas atskiras lentelės stulpelis.

	Vandenvietės eilės Nr. 1	1	2	3
1	Vandens telkinio (upės, ežero, tvenkinio ir kt.) pavadinimas			
2	Vandens telkinio kodas ²			
3	Upės baseino rajonas, baseinas, pabaseinis			
4	95% tikimybės sausiausio mėnesio vidutinis debitas, m ³ /s (upėms)			
5	Ežero, tvenkinio tūris, tūkst. m ³			
6	Vandens ėmimo vietos atstumas iki žiočių, km (upėms)			
7	Vandens ėmimo vietos koordinatės			
8	Vandens ėmimo įrenginių projektinis našumas, m ³ /h			

Pastabos:

- ¹ – vandenvietės eilės numeris turi sutapti su numeriu, kuriuo aprašoma vandenvietė, pažymėta prie paraiškos pridedamoje objekto/įrenginio schemoje;
- ² – pildoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 594 „Dėl Lietuvos Respublikos upių ir tvenkinių klasifikatoriaus patvirtinimo (Žin., 2001, Nr. [107-3888](#)) ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. 130 „Dėl Lietuvos Respublikos ežerų klasifikatoriaus patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [34-1442](#)).

14 lentelė. Duomenys apie planuojamas naudoti požeminio vandens vandenvietes.

Eil. Nr. 1	Vandenvietės	Eksploataciniai gręžiniai	Vandenvietės priklausomumas
------------	--------------	---------------------------	-----------------------------

	Pavadinimas	Adresas	Centro koordinatės (LKS'94)	Pogrupis ²	Kodas Žemės gelmių registre	Nr. Žemės gelmių registre	Projektinis našumas, m ³ /h	UBR ³	PVB ⁴
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.									
2.									

Pastabos:

¹ – numeracija tęsiama nuo paskutinio vandenvietės, aprašytos 13 lentelėje, numerio. Vandenvietės numeris turi sutapti su numeriu, kuriuo pažymėta vandenvietė objekto/įrenginio schemoje;

² – pagal Lietuvos higienos normą HN 44:2003, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. V-201 (Žin., 2003, Nr. [42-1957](#));

³ – upės baseino rajonas (toliau – UBR) nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. 471 „Dėl upių baseinų rajonų sudarymo ir institucijos, atsakingos už jų administravimą vandensaugos tikslams pasiekti, paskyrimo“ (Žin., 2003, Nr. [99-4467](#));

⁴ – požeminio vandens baseinas (toliau – PVB) nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 707 „Dėl požeminio vandens telkinių priskyrimo upių baseinų rajonams“ (Žin., 2004, Nr. [21-654](#)).

15 lentelė. Numatomas vandens paėmimas ir vartojimas.

Eilės Nr. 1	Vandens šaltinis ²	Didžiausias planuojamas gauti/išgauti			Veikla, kurioje bus vartojamas vanduo ³	Atskirose veiklose planuojamo suvartoti vandens			Planuojami vandens nuostoliai, m ³ /m.	Kitiems objektams/asmenims planuojamo perduoti vandens kiekis, m ³ /m.
		m ³ /m.	m ³ /d	m ³ /h		m ³ /m.	m ³ /d	m ³ /h		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.										
2.										

Pastabos:

¹ – vandens šaltinio eilės numeris;

² – jeigu vandenį numatoma išgauti (imti) iš paviršinių ar požeminių vandens telkinių, nurodomas vandenvietės eilės numeris iš 13 arba 14 lentelės (pvz., vandenvietė Nr. 1). Jeigu vandenį numatoma gauti iš kitų šaltinių, nurodomas šaltinis – pvz., viešojo vandens tiekimo sistema (nurodomas tiekėjas ir įvado numeris, kuriuo jis pažymėtas prie paraiškos pridedamoje schemoje), kitų asmenų ne viešo vandens tiekimo sistema (nurodomas tiekėjas ir įvado numeris, kuriuo jis pažymėtas prie paraiškos pridedamoje schemoje), atvežamas vanduo (nurodomas tiekėjas), kritulių

vanduo (nurodomas vandens surinktuvo numeris, kuriuo jis pažymėtas prie paraiškos pridedamoje schemoje), išvalytos nuotekos, pakartotinai naudojamas vanduo (pvz., kondensatas, uždaro apytakos sistemos vanduo) ir t. t.;

³ – nurodyti veiklas, kurias vykdant numatoma suvartoti ne mažiau kaip 10 procentų viso objekte/įrenginyje planuojamo suvartoti vandens kiekio.

16 lentelė. Paimamo vandens apskaitos prietaisai.

Vandens šaltinio eilės Nr. 1	Apskaitos prietaiso vieta ²	Apskaitos prietaiso tipas/markė	Apskaitos prietaiso registracijos duomenys ³	Už apskaitą atsakingas asmuo/pareigybė
1	2	3	4	5

Pastabos:

¹ – vandens šaltinio eilės numeris iš 15 lentelės;

² – aprašoma apskaitos prietaiso vieta ir nurodomas numeris, kuriuo apskaitos prietaisas pažymėtas prie paraiškos pridedamoje objekto schemoje. Jeigu iš vieno vandens šaltinio vanduo imamas keliais įrenginiais (pvz., vandenvietę sudaro keletas gręžinių), kurių kiekvienas turi atskirą apskaitos prietaisą – kiekvienam apskaitos prietaisui pildoma atskira eilutė;

³ – nurodomas numeris, kuriuo apskaitos prietaisas įrašytas įrenginio/objekto registracijos žurnale.

17 lentelė. Numatomos racionalaus vandens vartojimo ir išteklių apsaugos priemonės.

Nr. 1	Priemonės pavadinimas ir aprašymas ²	Laukiamo rezultato/efektyvumo aprašymas ³	Numatomas leidimo sąlygų koregavimas įgyvendinus priemonę ⁴	Statybos/įdiegimo ⁵		Sąmatinė vertė, tūkst. Lt	
				pradžia	pabaiga	Visos lėšos	SMD ⁶
1	2	3	4	5	6	7	8

Pastabos:

¹ – priemonės eilės numeris;

² – trumpas priemonės aprašymas (pvz., sauso mėslo šalinimo technologijos diegimas, apytakinės vandens naudojimo technologijos diegimas, vamzdynų renovacija mažinant vandens nuostolius ir pan.);

³ – trumpas planuojamo aplinkosauginio efekto, įgyvendinus priemonę, aprašymas (pvz., vandens išgavimo sumažėjimas 20 procentų ar pan.);

⁴ – nurodomi Leidimo lentelių numeriai ir parametrai, kurie galės būti peržiūrimi koreguojant Leidimą po priemonės įgyvendinimo;

⁵ – nurodomos priemonės diegimo pradžios ir pabaigos planuojamos datos;

⁶ – statybos–montavimo darbai.

Jeigu priemonė bus įgyvendinama etapais, po kiekvieno etapo, pasiekiant tarpinius rezultatus, kiekvienas priemonės įgyvendinimo etapas turi būti aprašomas kaip atskira priemonė.

18 lentelė. Vandens naudotojų abonentų vartojamo vandens kiekiai. Šią lentelę pildo paraiškos teikėjai, kurie planuoja tiekti vandenį kitiems asmenims.

Eil. Nr.	Abonento pavadinimas	Vandens šaltinis (eilės Nr. iš 15 lentelės)	Abonentui perduodamo vandens apskaitos įrenginiai (yra/nėra)	Didžiausias numatomas vandens tiekimas abonentui		
				tūkst. m ³ /m.	m ³ /d	m ³ /h
1	2	3	4	5	6	7
1.	Abonentai, kurie gamybos metu suvartoja > 50 m ³ /d vandens:					
1.1						
1.2						
1.3						
2.	Abonentai, kurie gamybos metu suvartoja iki 50 m ³ /d vandens (suminiai duomenys):					
3.	Abonentai, naudojančys vandenį ne gamybos reikmėms (suminiai duomenys):					
4.	Iš viso 1–3:					

VI. Į APLINKOS ORĄ IŠMETAMI TERŠALAI

19. Pagrindiniai į aplinkos orą išmetami teršalai, į kuriuos reikia atsižvelgti ir įvertinti rengiant paraišką bei nustatant Leidimo sąlygas Taisyklių 1 priede nurodytiems įrenginiams, yra sieros dioksidas ir kiti sieros turintys junginiai, azoto oksidai ir kiti azoto turintys junginiai, anglies monoksidas, lakūs organiniai junginiai, metalai ir jų junginiai, kietosios dalelės, asbestas, chloras ir jo junginiai, fluoras ir jo junginiai, arsenas ir jo junginiai, cianidai, medžiagos ir preparatai, pasižymintys kancerogeninėmis ir mutageninėmis savybėmis, polichlordibenzodioksinais ir polichlordibenzofuranais.

20. Leistinos į aplinkos orą išmetamų teršalų ribinės vertės turi būti nustatytos pagal:

20.1. Taisyklių 3 priedą „Leistinos taršos į aplinkos orą normatyvų nustatymas“;

20.2. Aplinkosaugos veiksmų planą (Taisyklių 1 priede nurodytiems įrenginiams), parengtą pagal rekomendacijas, pateiktas šio Taisyklių priedo 14 ir 15 punktuose.

21. Stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių fiziniai duomenys. 20 lentelėje turi būti pateikta visų stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių fizinių duomenų suvestinė.

22. Tarša į aplinkos orą. Taršos prevencija.

Visų į aplinkos orą numatomų išmesti teršalų suvestinė turi būti pateikta 19 lentelėje. Atskirai kiekvienam įrenginiui turi būti užpildyta 21 lentelė, pateikiant joje informaciją apie numatomą metinę taršą iš viso įrenginio bei atskirų jame vykdomų veiklų. Numatomos aplinkos oro taršos mažinimo priemonės turi būti aprašomos 23 lentelėje. Įrenginiams, kuriuose yra sumontuoti aplinkos oro teršalų valymo įrenginiai, informacija apie šiuos įrenginius bei kitas taršos prevencijos priemones turi būti pateikiama 22 lentelėje. Jeigu šio Taisyklių priedo 3 skyriuje aprašytas numatomas išmetamo teršalo kiekio sumažinimas, turi būti pateikti esamų ir būsimų (didžiausių leistinų) taršos dydžių duomenys. Pateikiama papildoma informacija apie taikomas taršos prevencijos priemones (schemos, pagrindžiamoji ar iliustruojanti medžiaga).

23. Neatitiktiniai teršalų išmetimai.

Duomenys apie neatitiktines teršalų išmetimo sąlygas bei joms esant numatomą išmesti teršalų kiekį turi būti pateikti 24 lentelėje.

24. Į aplinkos orą išmetamų teršalų poveikio įvertinimas. Į aplinkos orą išmetamų teršalų poveikio įvertinimas turi būti atliekamas pagal Taisyklių 3 priede nurodytus reikalavimus.

19 lentelė. Į aplinkos orą numatomi išmesti teršalai¹.

Teršalų pavadinimai	Teršalų kodai ¹	Esama tarša, t/m.....	Numatoma išmesti, t/m..... m.
1	2	3	4
Anglies monoksidas			
Azoto oksidai			
Kietosios dalelės			
Sieros dioksidas			
Kiti teršalai (abėcėlės tvarka)			
Iš viso:			
Šiltnamio dujos ²			

Pastabos:

¹ – teršalų kodai ir pavadinimai surašomi vadovaujantis Teršalų išmetimo į aplinkos orą apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 408 (Žin., 2000, Nr. [8-213](#)) (toliau – Apskaitos tvarka);

² – pildoma tada, kai nustatyta tvarka reikia gauti leidimą išmesti šiltnamio dujas.

Lentelė gali būti pratęsiama, kartojant 4 grafą.

20 lentelė. Stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių fiziniai duomenys¹.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____
 Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Taršos šaltiniai					Išmetamųjų dujų rodikliai pavyzdžio paėmimo (matavimo) vietoje			Teršalų išmetimo trukmė, val/m.
pavadinimas	Nr.	koordinatės ²	aukštis, m	išėjimo angos matmenys, m	srauto greitis, m/s	temperatūra, °C	tūrio debitas, Nm ³ /s	
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Pastabos:

¹ – kiekvieno įrenginio atveju pateikiama atskira lentelė, jos viršuje atitinkamoje eilutėje užrašant konkretų įrenginio pavadinimą. Duomenys pateikiami tik stacionariams aplinkos oro taršos šaltiniams. Kai ūkinės veiklos objektas turi Vykdomos ūkinės veiklos poveikio aplinkos orui vertinimo ataskaitą, parengtą vadovaujantis Vykdomos ūkinės veiklos poveikio aplinkos orui vertinimo ataskaitų rengimo, sudėties nustatymo ir įforminimo nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. 64 (Žin., 2001, Nr. [19-611](#)) (toliau – PAOV ataskaitą), Aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaitą, parengtą vadovaujantis Aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaitos įforminimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 340 (Žin., 2002, Nr. [81-3500](#)) (toliau – Inventorizacijos ataskaitą), ar kitus jiems prilyginamus dokumentus, panaudojami šių dokumentų duomenys (taip pat ir taršos šaltinių pavadinimai, numeriai, koordinatės);

² – duomenis pateikti pagal Inventorizacijos ataskaitą.

21 lentelė. Tarša į aplinkos orą¹.

Irenginio pavadinimas (1 priedo irenginio atveju) _____

Irenginio pavadinimas (2 priedo irenginio atveju) _____

Veiklos rūšis ²	Cecho ar kt. pavadinimas, gamybos rūšies pavadinimas ³	Taršos šaltiniai		Teršalai		Esama tarša ⁴				Numatoma tarša		
						nuo..... m..... d. iki..... m..... d.				nuo..... m..... d. iki..... m..... d.		
		pavadinimas	Nr.	pavadinimas	kodas ²	vienartinis dydis ⁵			metinė, t/m.	Vienartinis dydis		metinė, t/m.
						vnt.	vidut.	maks.		vnt.	maks.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
							Iš viso pagal veiklos rūšį:				Iš viso pagal veiklos rūšį:	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
							Iš viso pagal veiklos rūšį:				Iš viso pagal veiklos rūšį:	
							Iš viso irenginiui:				Iš viso irenginiui:	

Pastabos:

¹ – lentelės pildymo sąlygos analogiškos nurodytoms 19 ir 20 lentelių 1 pastabose. Atskiriems Leidimo galiojimo metams planuojant skirtingus taršos dydžius, ši lentelė gali būti pratęsiama kartojant 11–13 grafas. Tokiu atveju minėtų grafų viršutinėje dalyje turi būti įrašomas konkretus laikotarpis. Turi būti susumuojami 10 ir 13 grafų duomenys atskirai pagal kiekvieną veiklos rūšį (eilutėse „Iš viso pagal veiklos rūšį“) ir visam įrenginiui (eilutėje „Iš viso įrenginiui“);

² – nurodoma, vadovaujantis Inventorizacijos ataskaita;

³ – nurodoma, vadovaujantis Inventorizacijos ataskaita;

⁴ – pateikiamos pastarųjų veiklos metų ribinės išmetimo vertės;

⁵ – 7 ir 11 grafose užrašomi vienetai, kuriais pateikiami vienkartiniai dydžiai.

Koncentracijos turi būti pateikiamos prie normaliųjų sąlygų (101,3 kPa ir 0 °C).

22 lentelė. Aplinkos oro teršalų valymo įrenginiai ir kitos taršos prevencijos priemonės¹.

Irenginio pavadinimas (1 priedo irenginio atveju) _____

Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju)

[illegible]

Kitos taršos prevencijos priemonės									

Pastabos:

¹ – lentelės pildymo sąlygos analogiškos nurodytoms 19 ir 20 lentelių 1 pastabose;

² – valymo įrenginių pavadinimai ir kodai nurodomi pagal Apskaitos tvarką. Prie pavadinimų papildomai reikalinga pateikti informaciją, kuri detaliau apibūdintų valymo įrenginius.

23 lentelė. Numatomos aplinkos oro taršos mažinimo priemonės¹.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____

Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Taršos šaltinio Nr.	Priemonė		Sąmatinė vertė, tūkst. Lt	Teršalai		Po priemonės įdiegimo išmetamas teršalų kiekis, t/m.	Teršalų kiekio sumažėjimas, t/m.
	pavadinimas	įvykdymo data		pavadinimas	kodas		
1	2	3	4	5	6	7	8
Iš viso taršos šaltiniui Nr. _____ :							
Iš viso įrenginiui:							
Kitos taršos mažinimo priemonės ² :							

Pastabos:

¹ – lentelės pildymo sąlygos analogiškos nurodytoms 19 ir 20 lentelių 1 pastabose. Numatant mažinti aplinkos oro taršą iš daugiau kaip vieno taršos šaltinio, kiekvieno taršos šaltinio atveju 4, 7 ir 8 grafų duomenys turi būti susumuojami atskirai ir įrašomi į eilutę „Iš viso taršos šaltiniui Nr. _____“. Šių grafų duomenys turi būti susumuojami ir viso įrenginio atveju ir įrašomi į eilutę „Iš viso įrenginiui“;

² – Taisyklių 2 priede nurodytiems įrenginiams, kurių veikloje naudojamos tirpiklių turinčios medžiagos ir preparatai, pateikti informaciją pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 620 (Žin., 2003, Nr. [15-634](#)) patvirtintos Lakiųjų organinių junginių, susidarantių naudojant tirpiklius tam tikrų veiklos rūšių įrenginiuose, emisijos ribojimo tvarkos 3 ir 4 priedus, t. y. „Taršos mažinimo planą“ bei „Tirpiklio valdymo planą“.

Taisyklių 2 priede nurodyto įrenginio atveju 4 grafos duomenų suma gali būti nurodoma tik eilutėje „Iš viso įrenginiui“.

24 lentelė. Neatitiktiniai teršalų išmetimai į aplinkos orą.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____

Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Taršos šaltinio Nr.	Sąlygos, dėl kurių gali įvykti neatitiktiniai teršalų išmetimai	Neatitiktinių teršalų išmetimų duomenų detalės ¹					Pastabos
		pasikartojimo dažnis, kartai/m.	išmetimų trukmė, val., min. (reikalingą pabraukti)	teršalai		mg/Nm ³	
				pavadinimas	kodas		
1	2	3	4	5	6	7	8

Pastabos:

¹ – įvertinti galimus maksimalius teršalų išmetimo kiekius, esant neatitiktiniam įrenginio darbo režimui.

Turi būti nurodytos teršalų išmetimo vertės, atitinkančios įrenginio techniniame reglamente numatytas procedūras ir sąlygas, t. y. pradedant ir stabdant gamybą, atliekant reguliary valymą, remontą ir pan.

VI paraiškos dalyje atskirų taršos šaltinių duomenys pateikti vadovaujantis:

(Nurodomas (-i) dokumento (-ų) (PAOV ataskaitos ar kt. pavadinimas (-ai)), suderinimo RAAD metai, galiojimo laikas)

Atskirų taršos šaltinių išmetamų teršalų vienkartiniai normatyvai pateikti vadovaujantis:

(Nurodomi konkrečių teisės aktų, reglamentuojančių vienkartinius dydžius, pavadinimai)

VII. TERŠALŲ IŠLEIDIMAS SU NUOTEKOMIS Į APLINKĄ IR (ARBA) KANALIZACIJOS TINKLUS

25. Pagrindiniai į vandenį išleidžiami teršalai, į kuriuos reikia atsižvelgti ir įvertinti rengiant paraišką bei nustatant Leidimo sąlygas Taisyklių 1 priede nurodytiems įrenginiams, yra halogenų organiniai junginiai ir medžiagos, galinčios sudaryti tokius junginius vandenyje, alavo organiniai junginiai, fosforo organiniai junginiai, medžiagos ir preparatai, pasižymintys kancerogeninėmis ir mutageninėmis savybėmis, patvarūs organiniai teršalai, bioakumuliacinių savybių turinčios organinės toksiškos medžiagos, cianidai, metalai ir jų junginiai, arsenas ir jo junginiai, biocidai ir augalų apsaugos produktai, skendinčios medžiagos, medžiagos, sukeliančios eutrofikacijos procesą, bendrasis azotas ir fosforas bei jų neorganiniai junginiai, organinės medžiagos.

26. Prie paraiškos turi būti pridėdama objekto/įrenginio schema/planas, kuriame būtų aiškiai pažymėti ir sunumeruoti nuotekų valymo įrenginiai, nuotekų išleistuvai, nuotekų apskaitos prietaisai, laboratorinės kontrolės vietos.

27. Prie paraiškos, jeigu tai numatyta teisės aktuose, reglamentuojančiuose vandenų apsaugą arba nuotekų išleidimą, turi būti pridėti planuojamo nuotekų išleidimo poveikio priimtuvui skaičiavimai.

28. Jeigu nuotekas numatoma išleisti/atiduoti į kito asmens nuotekų tvarkymo sistemą, prie paraiškos turi būti pridėtas nuotekų tvarkymo paslaugų pirkimo-pardavimo sutarties originalas ar jo patvirtintas nuorašas.

29. Be aukščiau nurodytos informacijos, paraiškoje taip pat turi būti informacija pagal šiame skyriuje pateiktas formas. Informacija pateikiama vadovaujantis šiomis Taisyklėmis, vandens apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais, atsižvelgiant į paraiškos teikėjo poreikius išleisti nuotekas ir teršalus.

25 lentelė. Informacija apie paviršinį vandens telkinį (priimtuvą), į kurį planuojama išleisti nuotekas.

Ši lentelė pildoma, jeigu numatomas nuotekų išleidimas į paviršinį vandens telkinį.

Eilės Nr.	Vandens telkinio pavadinimas ² , kategorija ³ ir kodas ⁴	Upės baseino rajonas, baseinas, pabaseinis ⁵	95% tikimybės sausiausio mėnesio vidutinis	Vandens telkinio plotas, ha (stovinčio vandens	Vandens telkinio būklė ⁷		
					Parametras ⁸	Esama (foninė) būklė ⁹	Leistina vandens telkinio apkrova ¹⁰
1							

			debitas, m ³ /s (upėms) ⁶	telkiniams)		mato vnt.	reikšmė	mato vnt.	reikšmė
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Pastabos:

¹ – nuotekų priimtovo (paviršinio vandens telkinio) eilės numeris. Priimtuvas turi būti pažymėtas prie paraiškos pridedamoje scheme;

² – nurodomas paviršinis vandens telkinys, į kurį planuojama išleisti nuotekas arba kurio baseine yra išleistuvas (jeigu numatoma išleisti į vandens telkinį be pavadinimo (pvz., melioracijos griovį, kūdrą ir pan.);

³ – nurodoma telkinio kategorija: upė, ežeras, tvenkinys, kūdra, melioracijos griovys ar kt.;

⁴ – pildoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 594 „Dėl Lietuvos Respublikos upių ir tvenkinių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. [107-3888](#)) ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. 130 „Dėl Lietuvos Respublikos ežerų klasifikatoriaus patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [34-1442](#));

⁵ – pildoma vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, reglamentuojančiais vandens telkinių priskyrimą baseinams, ir Aplinkos apsaugos agentūros tinklapyje (<http://aaa.am.lt>) ties nuoroda „Schemos ir žemėlapiai“ pateikta informacija;

⁶ – vadovaujantis Gamtosauginio vandens debito apskaičiavimo tvarkos aprašu;

⁷ – pildoma tuo atveju, kai teisės aktų nustatyta tvarka prie paraiškos turi būti pridedamas išleidžiamų nuotekų daromo poveikio priimtuvui skaičiavimas;

⁸ – nurodomi tie parametrai, pagal kuriuos vertinamas nuotekų poveikis priimtuvui;

⁹ – vandens telkinio būklė aukščiau nuotekų išleistuvo;

¹⁰ – nurodomi teisės aktų nustatyta tvarka atlikto leistino poveikio vandens telkiniui planuojamoje nuotekų išleidimo vietoje rezultatai. Leistino poveikio skaičiavimai (pagrindimas) pridedami prie paraiškos (gali būti pridedamas išrašas iš PAV ataskaitos arba projekto dalies „Aplinkos apsauga“).

26 lentelė. Informacija apie nuotekų išleidimo vietą/priimtuvą (išskyrus paviršinius vandens telkinius ir žemdirbystės drėkinimo laukus), į kurį planuojama išleisti nuotekas.

Ši lentelė pildoma, kai nuotekas planuojama infiltruoti į gruntą tam tikslui įrengtuose filtravimo įrenginiuose, perduoti tvarkyti kitiems asmenims (išleisti į kitiems asmenims priklausančias kanalizacijos sistemas), kaupti sukaupimo rezervuaruose periodiškai išvežant ar pan.).

Eilės Nr. 1	Nuotekų išleidimo vietos/priimtovo aprašymas ²	Juridinis nuotekų išleidimo pagrindas ³	Leistina priimtovo apkrova ⁴					
			hidraulinė			teršalais		
			m ³ /d	m ³ /h	m ³ /s	parametras ⁵	mato vnt.	reikšmė
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Pastabos:

¹ – nuotekų priimtovo eilės numeris. Priimtuvų numeracija tęsiama nuo paskutinio priimtovo (paviršinio vandens telkinio) numerio, nurodyto 25 lentelėje. Numeris turi sutapti su numeriu, kuriuo nuotekų išleidimo vieta/priimtuvas pažymėtas prie paraiškos pridedamoje objekto/įrenginio schemoje;

² – šiame stulpelyje turi būti aprašoma, kur ir kokiomis priemonėmis numatoma išleisti (šalinti) nuotekas iš objekto/įrenginio (pvz., nuotekos kaupiamos 300 m³ talpos rezervuare ir kartą per mėnesį išvežamos į miesto valymo įrenginius (nurodomas vežėjas, valymo įrenginių pavadinimas ir juos eksploatuojantis asmuo); nuotekos infiltruojamos į gruntą 1000 m² požeminės filtracijos lauke; nuotekos išleidžiamos į kanalizacijos tinklus (nurodomas tinklus eksploatuojantis asmuo) ir pan.);

³ – nurodomas nuotekų išleidimo juridinis pagrindas (pvz., jeigu nuotekas planuojama išleisti į kitiems asmenims priklausančius kanalizacijos tinklus, nurodoma nuotekų tvarkymo paslaugų pirkimo–pardavimo sutarties data, galiojimo trukmė, numeris ir sutarties šalių pavadinimai; jeigu nuotekas planuojama infiltruoti į gruntą, nurodoma filtravimo įrenginio pripažinimo tinkamu naudoti akto pasirašymo data, numeris, priėmimo komisiją sudariusio asmens pavadinimas ar pan.);

⁴ – pildoma, jeigu aprašomo (numatomo naudoti) nuotekų priimtovo leistina apkrova yra ribojama (pvz., ribinės sąlygos, nustatytos nuotekų tvarkymo paslaugų pirkimo–pardavimo sutartyje; nustatytos leistinos apkrovos filtracijos įrenginių projekte ar pan.);

⁵ – nurodomi tie parametrai, pagal kuriuos gali būti ribojamas pareiškėjo planuojamų išleisti nuotekų priėmimas.

30. Numatant utilizuoti nuotekas/skystas atliekas ŽDL, prie paraiškos turi būti pridedamas kiekvieno lauko planas su pažymėtomis žemės naudojimo aplinkosauginių apribojimų ribomis ir apribojimų aprašymu (jeigu apribojimai nustatyti). Pridedamuose planuose laukai turi būti sunumeruoti. Taip pat turi būti pridedami dokumentų, įrodančių pareiškėjo teisę naudoti laukus nuotekų/skystų atliekų laistymui (nuosavybės dokumentų arba atitinkamų sutarčių), originalai ar jų patvirtinti nuorašai.

27 lentelė. Informacija apie žemdirbystės drėkinimo laukus (ŽDL), kuriuose planuojama išlaistyti (utilizuoti) nuotekas (mėšlo filtratą, skystą mėšlą, srutas, skystas atliekas, žlaugtus ar pan.).

ŽDL						Galima skleidimo apkrova ⁵				Didžiausia galima tarša ⁸			
						metinė ⁶		vienkartinė ⁷					
N r. 1	Adresas	Koordinatės ²	Plotas, ha	Dirvožemio sudėtis ³	Laistymo/įterpimo būdo bei ŽDL naudojimo aprašymas ⁴	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	teršalai ⁹	mg/l	kg/ha/m.	iš viso į ŽDL, kg/m.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Pastabos:

¹ – nuotekų priimtovo (ŽDL) eilės numeris. Numeracija tęsiama nuo paskutinio priimtovo numerio, nurodyto 25 ar 26 lentelėse. Numeris turi sutapti su numeriu, kuriuo ŽDL pažymėtas prie paraiškos pridedamoje schemeje;

² – geografinės koordinatės nustatomos pagal LKS 94 sistemą;

³ – iš dirvožemio planų arba atlikus tyrimus nurodoma dirvožemio sudėtis (sunkūs dirvožemiai – moliai, priemoliai, lengvi smėliai, priesmėliai, durpžemiai);

⁴ – aprašomas laistymo būdas bei ŽDL naudojimas, nurodant didžiausią laistymų skaičių per metus, numatomas naudoti laistymo priemonės (mobili cisterna (nurodant talpą), stacionari lietinimo sistema ar pan.), auginamas kultūras ir pan.;

⁵ – nurodoma didžiausia ŽDL apkrova nuotekomis, apskaičiuota pagal ŽDL naudojimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus. Prie paraiškos turi būti pridėti didžiausios galimos skleidimo ŽDL apkrovos skaičiavimai;

⁶ – nurodomas didžiausias galimas išlaistyti viename ha ir bendrai ant ŽDL skysčio kiekis per metus;

⁷ – nurodomas didžiausias galimas išlaistyti viename ha ir bendrai ant ŽDL skysčio kiekis vieno laistymo metu;

⁸ – nurodoma didžiausia galima numatomo naudoti ŽDL apkrova teršalais, apskaičiuota pagal ŽDL naudojimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus. Prie paraiškos turi būti pridėti didžiausios galimos apkrovos teršalais skaičiavimai;

⁹ – kiekvienam teršalui pildoma atskira eilutė. Nurodomi tie teršalai, kurių patekimą į aplinką/dirvožemį reglamentuoja teisės aktai ir kurių kiekis planuojamame laistyti skystyje viršija numatytas ribas, nuo kurių reikalinga kontrolė.

31. Prie paraiškos turi būti pridėta schema su pažymėtomis nuotekų išleistuvų ir/arba nuotekų šaltinių vietomis ir numeriais.

28 lentelė. Duomenys apie nuotekų šaltinius ir/arba išleistuvus.

Nr. ¹	Koordinatės ²	Priimtovo numeris ³	Planuojamų išleisti nuotekų aprašymas ⁴	Išleistuvo tipas/techniniai duomenys ⁵	Išleistuvo vietos aprašymas ⁶	Numatomas išleisti didžiausias nuotekų kiekis ⁷			
						m ³ /s	m ³ /h	m ³ /d	m ³ /m.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Pastabos:

¹ – nuotekų išleistuvo arba šaltinio (nuotekų šaltinis aprašomas tais atvejais, kai nuotekos išleidžiamos į aplinką arba perduodamos kitiems asmenims ne per stacionarų išleistuvą (pvz., išlaistomos ŽDL, išvežamos asenizacinėmis mašinomis ar pan.) numeris. Lentelėje nurodomas numeris turi atitikti numerį, kuriuo nuotekų išleistuvą arba šaltinį pažymėtas pridedamame plane;

² – nurodomos taško/vietos, kurioje nuotekos išteka į aplinką (pvz., paskutinis šulinys prieš nuotekų išleidimą į požeminę filtracijos įrenginį, išleistuvo į upę galas ir pan.), išleidžiamos į kitiems asmenims priklausančius kanalizacijos tinklus, perpilamos į mobiliąs talpas arba paaimamos iš šaltinio kitokiu būdu, koordinatės;

³ – priimtovo, į kurį numatoma išleisti nuotekas per aprašomą išleistuvą arba iš aprašomo nuotekų šaltinio, numeris iš 25, 26 arba 27 lentelių;

⁴ – nurodomas nuotekų tipas (pramoninės, buitinės, paviršinės, mišrios, srutos, žlaugtai ar pan.) ir veikla (veiklos), kurios metu susidaro nuotekos, planuojamos išleisti per aprašomą išleistuvą arba iš aprašomo nuotekų šaltinio; jeigu per išleistuvą planuojama išleisti abonentų nuotekas, nurodomi ir abonentų numeriai pagal 32 ir 33 lenteles (jeigu per skirtingus išleistuvus planuojama išleisti skirtingų abonentų nuotekas);

⁵ – nurodomas išleistuvo arba nuotekų šaltinio tipas (pvz., krantinis, vaginis, dugninis, paviršinė filtracija, požeminė filtracija, išleistuvai į kanalizacijos tinklus, sukaupimo rezervuaras ar pan.) ir techniniai duomenys (išleidimo atstumas nuo kranto, gylis, skersmuo, talpa ir pan.);

⁶ – aprašoma išleistuvo vieta, pvz., išleistuvo atstumas iki upės žiočių ir išleistuvo vieta vagos atžvilgiu (dešinysis krantas, kairysis krantas, upės vidurys), pasijungimo į kanalizaciją vieta (gatvės pavadinimas ir pan.);

⁷ – planuojamas išleisti didžiausias nuotekų kiekis negali būti didesnis už priimtuvo didžiausią galimą hidraulinę apkrovą, nurodytą 25, 26 arba 27 lentelėse.

29 lentelė. Planuojamų išleisti nuotekų užterštumas.

N r. 1	Teršalo pavadinimas ²	Didžiausias numatomas nuotekų užterštumas prieš valymą ¹⁴				Didžiausias leidžiamas ir numatomas/pageidaujamas nuotekų užterštumas								Numatomas valymo efektyvumas, %
		mom. ³ , mg/l	vidut. ⁴ , mg/l	t/d ⁵	t/met us	DLK mom. ⁶ , mg/l	Pageidauja ma LK mom. ⁷ , mg/l	DLK vidut. ⁸ , mg/l	Pageidauja ma LK vid. ⁹ , mg/l	DLT paros ¹⁰ , t/d	Pageidauja ma LT paros ¹¹ , t/d	DLT metų ¹² , t/m.	Pageidauja ma LT metų ¹³ , t/m.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Pastabos:

¹ – išleistuvo/šaltinio numeris pagal 28 lentelę;

² – nurodomi teršalai, kurių išleidimui pagal galiojančius teisės aktus reikalingas Leidimas;

³ – didžiausia numatoma teršalo koncentracija momentiniame arba vidutiniame paros nuotekų mėginyje prieš valymą;

⁴ – didžiausia numatoma teršalo vidutinė metinė koncentracija nuotekose prieš valymą;

⁵ – didžiausias numatomas teršalo kiekis nevalytose nuotekose, susidarančiose per parą;

⁶ – pagal galiojančius teisės aktus ir šias Taisykles nustatyta/apskaičiuota teršalo didžiausia leistina koncentracija (DLK) nuotekų momentiniame arba vidutiniame paros mėginyje (priklausomai nuo priimtuvo, vykdomos veiklos pobūdžio ir pan.). Prie paraiškos turi būti pridedamas DLK nustatymo pagrindimas;

⁷ – pageidaujama Leidime nustatyti leistina teršalo koncentracija momentiniame arba vidutiniame paros nuotekų mėginyje (DLK/LLK). Jeigu pageidaujama, kad Leidime būtų nustatyta leistina teršalo koncentracija didesnė už nurodytą 7 stulpelyje DLK koncentraciją (t. y. kai prašoma nustatyti LLK), prie paraiškos turi būti pridedamas atitinkamas pagrindimas pagal Taisyklių reikalavimus;

⁸ – pagal galiojančius teisės aktus ir šias Taisykles nustatyta/apskaičiuota teršalo didžiausia leistina vidutinė metinė koncentracija (DLK) (priklausomai nuo priimtuvo, vykdomos veiklos pobūdžio ir pan.). Prie paraiškos turi būti pridedamas DLK nustatymo pagrindimas;

⁹ – pageidaujama Leidime nustatyti leistina teršalo vidutinė metinė koncentracija (DLK/LLK). Jeigu pageidaujama, kad Leidime būtų nustatyta leistina teršalo koncentracija didesnė už nurodytą 9 stulpelyje DLK koncentraciją (t. y. kai prašoma nustatyti LLK), prie paraiškos turi būti pridedamas atitinkamas pagrindimas pagal Taisyklių reikalavimus;

¹⁰ – pagal galiojančius teisės aktus ir šias Taisykles nustatytas/apskaičiuotas didžiausias leidžiamas išleisti per parą teršalo kiekis (DLT) (priklausomai nuo priimtuvo, vykdomos veiklos pobūdžio ir pan.). Prie paraiškos turi būti pridedamas DLT skaičiavimas;

¹¹ – pageidaujama Leidime nustatyti leistinas per parą išleisti teršalo kiekis (leistina tarša). Jeigu pageidaujama, kad Leidime būtų nustatyta leistina tarša didesnė už nurodytą 11 stulpelyje DLT (t. y. kai prašoma nustatyti LLT), prie paraiškos turi būti pridedamas atitinkamas pagrindimas pagal Taisyklių ir kitų teisės aktų reikalavimus;

¹² – pagal galiojančius teisės aktus ir šias Taisykles nustatytas/apskaičiuotas didžiausias leidžiamas išleisti per metus teršalo kiekis (DLT) (priklausomai nuo priimtuvo, vykdomos veiklos pobūdžio ir pan.). Prie paraiškos turi būti pridedamas DLT skaičiavimas;

¹³ – pageidaujama Leidime nustatyti leistinas per metus išleisti teršalo kiekis (leistina tarša). Jeigu pageidaujama, kad Leidime būtų nustatyta leistina tarša didesnė už nurodytą 13 stulpelyje DLT (t. y. kai prašoma nustatyti LLT), prie paraiškos turi būti pridedamas atitinkamas pagrindimas pagal Taisyklių ir kitų teisės aktų reikalavimus;

¹⁴ – ši dalis pildoma, jeigu nuotekas prieš išleidimą iš objekto/įrenginio numatoma valyti.

30 lentelė. Objekte/įrenginyje numatomos naudoti (esamos) nuotekų kiekių ir taršos mažinimo priemonės.

Nr. 1	Nuotekų šaltinis/išleistuvas ²	Priemonės ir jos paskirties aprašymas ³	Įdiegimo data ⁴	Priemonės projektinės savybės ⁵		
				rodiklis	mato vnt.	reikšmė
1	2	3	4	5	6	7

Pastabos:

¹ – nurodomas nuotekų kiekio arba taršos mažinimo priemonės numeris;

² – nurodomas nuotekų šaltinio/išleistuvo numeris iš 28 lentelės, per kurį išleidžiamų nuotekų poveikio mažinimui taikoma aprašoma priemonė;

³ – trumpai aprašoma nuotekų kiekio mažinimo (pvz., automobilių ploviklos vandens apytakinė sistema ar pan.) ar taršos mažinimo (gamybinių, buitinių, paviršinių nuotekų valymo įrenginiai ir pan.) priemonė ir jos paskirtis (pvz., pašalinti iš paviršinių nuotekų naftos produktus ir skendinčias medžiagas, sumažinti nuotekų kiekį ir pan.);

⁴ – priemonės įdiegimo data;

⁵ – nurodomos priemonės projektinės savybės, nurodytos projektinėje dokumentacijoje. 5, 6 stulpeliuose nurodomi projektiniai rodikliai, mažinantys nuotekų kiekį ir taršą, susiję su parametrais, kurie prašomi Leidime (pvz., įrenginio našumas – m³/d, apytakinis debitas – l/s; projektinis į valymo įrenginius patenkančių nuotekų užterštumas pagal BDS, N, P, naftos produktus, bendrą Cr ar pan. – mg/l, t/d.; liekamasis užterštumas pagal BDS, N, P, naftos produktus, bendrą Cr ir pan. – mg/l; išvalymo efektyvumas – procentais ar pan.).

31 lentelė. Numatomos vandenų apsaugos nuo taršos priemonės.

Nr. 1	Nuotekų šaltinis/išleistuvas ²	Priemonės aprašymas ³	Laukiamo efekto aprašymas ⁴	Numatomas leidimo sąlygų koregavimas įgyvendinus priemonę ⁵	Diegimo ⁶		Sąmatinė vertė, tūkst. Lt	
					pradžia	pabaiga	visos lėšos	SMD ⁷
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Pastabos:

- Jeigu priemonė bus įgyvendinama etapais, po kiekvieno etapo, pasiekiant tarpinius rezultatus, kiekvienas priemonės įgyvendinimo etapas turi būti aprašomas kaip atskira priemonė.

32 lentelė. Pramonės įmonių ir kitų abonentų, iš kurių planuojama priimti nuotekas (ne paviršines), sąrašas ir planuojamų priimti nuotekų savybės.

Eil. Nr.	Abonento pavadinimas	Didžiausias nuotekų kiekis, kurį numatoma priimti iš abonento			Didžiausia tarša, kurią numatoma gauti su abonento nuotekomis				
		tūkst. m ³ /m.	m ³ /d	m ³ /h	Teršalai ¹	LK _{mom.} , mg/l	LK _{vid.} , mg/l	LT _{paros} , t/d	LT _{metinė} , t/m.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Abonentai, iš kurių numatoma priimti nuotekas, užterštas prioritetinėmis pavojingomis ir/arba „A“ sąrašo pavojingomis medžiagomis:								
1.1.									
1.2.									

2.	Abonentai, iš kurių numatoma priimti daugiau kaip po 50m ³ /d gamybinių nuotekų (bet kurie neatitinka 1 punkte nurodytų kriterijų):								
2.1.									
2.2.									
3.	Suminiai abonentų, iš kurių numatoma priimti gamybinės nuotekas (bet kurie neatitinka 1 ir 2 punktuose nurodytų kriterijų), duomenys:								
4.	Suminiai kitų abonentų (kurie neatitinka 1, 2 ir 3 punktuose nurodytų kriterijų) duomenys:								
5.	Iš viso (visų numatomų priimti iš abonentų nuotekų duomenys):								

Pastaba. ¹ – nurodomi teršalai, kurių išleidimas reglamentuojamas teisės aktuose nuotekoms išleisti.

33 lentelė. Pramonės įmonių ir kitų abonentų, iš kurių planuojama priimti paviršines nuotekas, sąrašas ir planuojamų priimti nuotekų savybės.

Eil. Nr.	Abonentas ¹	Didžiausias nuotekų kiekis, kurį numatoma priimti iš abonto			Didžiausia tarša, numatoma gauti su abonto nuotekomis				
		tūkst. m ³ /m.	m ³ /d	m ³ /s	Teršalai ²	LK mom., mg/l	LK _{vid.} , mg/l	LT paros, t/d	LT metinė, t/m.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6.	Abonentai, iš kurių numatoma priimti nuo potencialiai teršiamų teritorijų ³ surenkamas paviršines nuotekas:								
6.1.									
6.2.									
7.	Suminiai kitų abonentų (kurie neatitinka 6 punkte nurodytų kriterijų) išleidžiamų paviršinių nuotekų duomenys:								
8.	Iš viso (iš visų 6 ir 7 eilutėse nurodytų abonentų numatomų priimti nuotekų duomenys):								

Pastabos:

¹ – numeracija tęsiama nuo paskutinio abonto numerio, nurodyto 32 lentelėje;

² – nurodomi teršalai, kurių išleidimui pagal galiojančius teisės aktus paviršinėms nuotekoms tvarkyti reikalingas Leidimas;

³ – potencialiai teršiamos teritorijos nurodytos (aprašytos) galiojančiuose teisės aktuose, reglamentuojančiuose paviršinių nuotekų tvarkymą.

34 lentelė. Nuotekų apskaitos įrenginiai. Ši lentelė pildoma kiekvienam išleistuvui.

Nr. ¹	Išleistuvo Nr. 2	Apskaitos prietaiso vieta ³	Apskaitos prietaiso tipas/markė	Apskaitos prietaiso registracijos duomenys ⁴	Už apskaitą atsakingas asmuo/pareigybė
1	2	3	4	5	6

--	--	--	--	--	--

Pastabos:

¹ – apskaitos įrenginio eilės numeris. Numeris, kuriuo apskaitos įrenginys pažymėtas lentelėje ir prie paraiškos pridedamoje schemoje turi sutapti;

² – išleistuvo numeris iš 28 lentelės;

³ – aprašoma apskaitos prietaiso vieta. Tais atvejais, kai apskaitos prietaiso nėra, aprašoma, koku būdu apskaita bus vykdoma;

⁴ – nurodomas numeris, kuriuo apskaitos prietaisas įrašytas įrenginio/objekto registracijos žurnale.

VIII. DIRVOŽEMIO IR POŽEMINIO VANDENS APSAUGA

32. Nuotekų tvarkymo sistema.

Pateikiama nuotakyno principinė schema.

33. Dirvožemio ir gruntinių vandenų užterštumas.

Turi būti pateikta duomenų suvestinė apie žinomą įmonės teritorijos dirvožemio ir/arba gruntinių vandenų užteršimą, nurodant galimas priežastis, kodėl šis užteršimas įvyko arba vyksta, tiek dirvos paviršiuje, tiek gilesniuose dirvos sluoksniuose.

34. Pateikiami turimi duomenys apie atliktus tyrimus, ataskaitos, stebėjimų įrangos aprašymai ir rezultatai, pateikiant planus, brėžinius, dokumentaciją, įskaitant teršalų plitimo tiek dirva, tiek vandens aplinka sulaikymo inžinerinius darbus ir visą kitą pagrindžiamąją informaciją.

IX. NUMATOMAS ATLIEKŲ SUSIDARYMAS, NAUDOJIMAS IR/AR ŠALINIMAS

35. Atliekų susidarymas.

35 lentelė. Numatomas atliekų susidarymas. Šią lentelę pildo atliekas gaminančios įmonės.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____

Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Atliekos			Atliekų susidarymo šaltinis technologiniame procese	Susidarymas	
Kodas ¹	Pavadinimas	Pavojingumas ²		Projektinis kiekis ³ , t/m.	Numatomas kiekis ⁴ , t/m.
1	2	3	4	5	6

Pastabos:

¹ – atliekų kodas pagal Atliekų tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 (Žin., 1999, Nr. [63-2065](#); 2004, Nr. [68-2381](#)) (toliau – Atliekų tvarkymo taisyklės), 2 priedą;

² – savybė, kuria pasižyminčios atliekos yra pavojingos pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 3 priedą;

³ – per metus susidarantis didžiausias atliekų kiekis, kai įrenginys ar technologinis procesas veikia visu našumu (projektinis kiekis);

⁴ – didžiausias numatomas pagaminti atliekų kiekis per metus, nurodant laikotarpį.

36 lentelė. Atliekos, numatomos perduoti atliekų naudojimo ar šalinimo įmonėms.

Šią lentelę pildo atliekas gaminančios įmonės.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____
 Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Atliekos	
Kodas ¹	Pavadinimas
1	2

Pastaba. ¹ – atliekų kodas nurodomas pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 2 priedą.

36. Atliekų naudojimas ir/ar šalinimas:

36.1. Atliekų naudojimo ar šalinimo techninis reglamentas, parengtas Atliekų tvarkymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 (Žin., 1999, Nr. [63-2065](#); 2004, Nr. [68-2381](#)), nustatyta tvarka;

36.2. Atliekų tvarkymo veiklos nutraukimo planas, parengtas Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka (atliekas naudojančioms ir/ar šalinančioms įmonėms, taip pat įmonėms, kurios surenka ir/ar gamina bei saugo pavojingas atliekas ilgiau kaip tris mėnesius, o nepavojingas – ilgiau kaip 1 metus nuo jų susidarymo).

37 lentelė. Numatomos naudoti ir/ar šalinti atliekos.

Šią lentelę pildo atliekas naudojančios įmonės.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____
 Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Atliekos			Naudojimas		
Kodas ¹	Pavadinimas	Pavojingumas ²	Įrenginio našumas, t/m.	Naudojimo būdas ³	Numatomas sunaudoti kiekis ⁴ , t/m.
1	2	3	4	5	6

Pastabos:

¹ – atliekų kodas pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 2 priedą;

² – pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 3 priedą;

³ – pagal Atliekų tvarkymo taisykles;

⁴ – didžiausias numatomas sunaudoti atliekų kiekis per metus, nurodant laikotarpį.

36.3. Paraiškoje atliekų sąvartynams turi būti pateikti papildomi duomenys pagal Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. spalio 18 d. įsakymu Nr. 444 (Žin., 2000, Nr. [96-3051](#)), reikalavimus.

38 lentelė. Numatomos šalinti atliekos.

Šią lentelę pildo atliekas šalinančios įmonės.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____
 Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Atliekos			Šalinimas		
Kodas ¹	Pavadinimas	Pavojingumas ²	Įrenginio našumas, t/m.	Šalinimo būdas ³	Numatomas šalinti kiekis ⁴ , t/m.
1	2	3	4	5	6

Pastabos:

¹ – atliekos kodas pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 2 priedą;

² – pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 3 priedą;

³ – pagal Atliekų tvarkymo taisykles;

⁴ – didžiausias numatomas pašalinti atliekų kiekis per metus, nurodant laikotarpį.

X. Į APLINKĄ IŠMETAMŲ (IŠLEIDŽIAMŲ) TERŠALŲ APSKAITA. ŪKIO SUBJEKTŲ APLINKOS MONITORINGAS

37. Veiklos vykdytojai, eksploatuojantys Taisyklių 1 priede nurodytus įrenginius, rengdami paraiškos dalį, susijusią su ūkio subjektų aplinkos monitoringu, turi vadovautis galiojančiais normatyviniais dokumentais, atsižvelgti į ES GPGB informaciniuose dokumentuose pateiktas rekomendacijas stacionarių taršos šaltinių monitoringui atlikti ir į rekomendacijas, pateiktas ES informaciniame dokumente „Bendrieji monitoringo principai“.

38. Paraiškoje turi būti pateikta informacija apie tai, kaip veiklos vykdytojas numato vykdyti į aplinką išmetamų (išleidžiamų) teršalų apskaitą. Tie veiklos vykdytojai, kurie privalo gauti leidimą išmesti šiltnamio dujas, privalo pagal Taisyklių 16.18 punktą pateikti išsamų šiltnamio dujų monitoringo metodologijos aprašymą.

39. Vandens naudotojams, kurie privalo gauti Leidimus, būtina vykdyti nuotekų monitoringą. Su nuotekomis išleidžiamų teršalų monitoringo planas rengiamas vadovaujantis Vandens išteklių naudojimo ir teršalų, išleidžiamų su nuotekomis, pirminės apskaitos ir kontrolės tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 171 (Žin., 2001, Nr. [29-941](#)), ir Ūkio subjektų aplinkos monitoringo vykdymo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gegužės 15 d. įsakymu Nr. 230 (Žin., 2003, Nr. [50-2240](#)), IV skyriaus reikalavimais, pildomas, derinamas, tvirtinamas nustatyta tvarka ir pateikiamas 39 lentelėje nustatyta forma.

40. Stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių kontrolės grafikas sudaromas vadovaujantis Vykdomos ūkinės veiklos poveikio aplinkos orui vertinimo ataskaitų rengimo, sudėties nustatymo ir apiforminimo nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. 64 (Žin., 2001, Nr. [19-611](#)), Ūkio subjektų aplinkos monitoringo vykdymo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gegužės 15 d. įsakymu Nr. 230 (Žin., 2003, Nr. [50-2240](#)), IV skyriaus reikalavimais, pildomas, derinamas bei tvirtinamas nustatyta tvarka ir pateikiamas 40 lentelėje pateikta forma.

41. Įrenginio taršos šaltinių išmetamų (išleidžiamų, išspinduliuojamų) į aplinką teršalų poveikio aplinkos komponentams monitoringo programa rengiama ir derinama nustatyta tvarka. Ūkio subjektų aplinkos (poveikio aplinkai) monitoringo planas pateikiamas 41 lentelėje.

42. Požeminio vandens monitoringas. Ūkio subjektų požeminio vandens monitoringas privalomas 1 ir 2 sąrašo objektams, nurodytiems Ūkio subjektų požeminio vandens monitoringo vykdymo tvarkos, patvirtintos Lietuvos geologijos tarnybos prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos direktoriaus 2003 m. spalio 24 d. įsakymu Nr. 1-59 (Žin., 2003, Nr. [101-4578](#)), II skyriuje. Ūkio subjekto požeminio vandens monitoringas vykdomas pagal programas, suderintas su RAAD ir patvirtintas Lietuvos geologijos tarnyboje.

39 lentelė. Nuotekų ir paviršinio vandens kontrolės planas.

TVIRTINU:

A. V.

(Ūkinės veiklos objekto vadovo vardas, pavardė)

(Parašas)

(Data)

NUOTEKŲ IR PAVIRŠINIO VANDENS KONTROLĖS PLANAS

(Ūkio subjekto pavadinimas, adresas)

(Atsakingo už vandens ūkį asmens vardas, pavardė, pareigos)

Nuotekų rūšis, valymo būdas, valymo įrenginių rūšies kodas	Nuotekų priimtuvai, nurodyti išleistuvo atstumą nuo priimtovo – upės žiočių krantą	Mėginio ėmimo dažnis ¹ , trukmė	Mėginio ėmimo vieta	Mėginio tipas, ėmimo būdas; debito matavimo būdas, priemonės	Nustatomi parametrai	Laboratorija, atliekanti analizes, leidimo numeris, išdavimo data
Išleidžiamas nuotekų kiekis – m ³ /d						
1	2	3	4	5	6	7

Pastaba. ¹ – mėginių ėmimo dažnis pastovus, tačiau mėginių ėmimo savaitės dienos ir laikas turi keistis metų eigoje.

SUDARĖ:

SUDERINTA:

Aplinkos ministerijos

_____ RAAD valstybinės

analitinės kontrolės skyriaus vedėjas

(Vardas, pavardė, pareigos, parašas, telefonas)

(Vardas, pavardė, parašas)

Galioja iki ____ m. _____ d.

40 lentelė. Stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių kontrolės grafikas.

TVIRTINU:

A. V.

(Ūkinės veiklos objekto vadovo vardas, pavardė)

(Parašas)

(Data)

(Ūkio subjekto pavadinimas, adresas)

STACIONARIŲ APLINKOS ORO TARŠOS ŠALTINIŲ KONTROLĖS GRAFIKAS

Įrenginio/gamybos pavadinimas	Kontroliuojamas taršos šaltinis ¹		Kontroliuojami teršalai		Kontrolės periodiškumas	Kontrolės periodiškumas, esant NTIS ² , kart./parą	Matavimo metodas ³
	Nr.	pavadinimas	pavadinimas	kodas			
1	2	3	4	5	6	7	8

Pastabos:

¹ – įtraukiami ir tie stacionarūs taršos šaltiniai, kuriuose įrengta nuolat veikianti teršalų emisijos monitoringo sistema;

² – NTIS – nepalankios teršalų išsisklaidymo sąlygos. Ši grafa pildoma tuo atveju, kai, esant NTIS, nustatoma vykdyti kontrolę;

³ – nurodomas galiojantis normatyvinis dokumentas, kuriuo įteisintas matavimo metodas.

SUDARĖ:

SUDERINTA:

Aplinkos ministerijos

_____ RAAD valstybinės
analitinės kontrolės skyriaus vedėjas

(Vardas, pavardė, pareigos, parašas, telefonas)

(Vardas, pavardė, parašas)

Galioja iki ____ m. _____ d.

41 lentelė. Ūkio subjektų aplinkos (poveikio aplinkai) monitoringo planas.

Aplinkos komponentas ¹	Stebėjimo objektas ir stebėjimo (matavimo) vieta	Analizuojami (stebimi) parametrai	Analizavimo (stebėjimo) dažnis	Analizavimo (stebėjimo) metodas	Nuorodos į dokumentus ² (žymuo, pavadinimas), kuriuose išsamiai aprašyta naudojama:					
					matavimų vykdymo (mėginių surinkimo) procedūra	duomenų mėginių registracijos procedūra	mėginių konservavimo, transportavimo ir saugojimo procedūros	Mėginių paruošimo analizei procedūra	Mėginių analizės procedūra	duomenų analizės metodas
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Nuoroda į dokumentus ² (žymuo, pavadinimas), pagal kuriuos vykdomas atliekamų matavimų kokybės užtikrinimas ir kokybės kontrolė:										
Atsiskaitymo periodiškumas:						Vykdančioji institucija:				

Pastabos:

¹ – išskyrus aplinkos orą;

² – jei tokių dokumentų nėra, būtina išsamiai aprašyti numatomas taikyti procedūras, pridedant priedus ir lenteles.

XI. TRIUKŠMO SKLIDIMAS IR KVAPŲ KONTROLĖ

43. Veiklos vykdytojas turi pateikti dokumentaciją apie suderinamumą su Lietuvos Respublikoje nustatytomis ribinėmis triukšmo vertėmis (jei tokios nustatytos).

44. Triukšmo šaltiniai ir aplinkos triukšmo matavimai arba apskaičiavimas.

42 lentelėje pateikiami triukšmo, skleidžiamo atskirų triukšmo šaltinių, susietų su pareiškama veikla, lygio skaičiavimų rezultatai. 43 lentelėje turi būti nurodyti didžiausi garso slėgio lygiai (GSL)¹ šaltiniuose, iš kurių triukšmas skleidžiamas į aplinką. Nurodomi stebėjimų intervalai ir trukmė.

42 lentelė. Triukšmo lygių skaičiavimo rezultatai.

Eil. Nr.	Vieta ²	GSL, L_{eq} ¹ dB(A)
1	2	3

Pastabos:

¹ – pildoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugsėjo 3 d. įsakymu Nr. V-520 (Žin., 2003, Nr. [87-3957](#)) patvirtinta Lietuvos higienos norma HN 33-1:2003 „Akustinis triukšmas. Leidžiami lygiai gyvenamojoje ir darbo aplinkoje. Matavimo metodikos bendrieji reikalavimai“.

² – nurodomi visi triukšmo šaltiniai.

45. Didžiausi garso slėgio lygiai (GSL)¹, kurie susidaro garsui jautrioje vietoje už veiklos ribų.

43 lentelė. Garso slėgio lygiai (GSL) už veiklos ribų.

Eil. Nr.	Vieta	L_{eq} dB(A) 30 minučių (dienos metu) ¹	L_{eq} dB(A) 15 minučių (nakties metu) ¹	L_{eq} dB(A) 15 minučių (vakaro metu) ¹
1	2	3	4	5

Pastaba. ¹ – turi būti nurodomi triukšmo lygiai dienos, vakaro ir nakties metu bei pagrindiniai triukšmo šaltiniai.

44 lentelė. Duomenų apie triukšmo šaltinius suvestinė.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____
 Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Šaltinis	Trukšmo skleidimo taško Nr.	Įrangos nuor. Nr.	Garso slėgis ¹ dB(A) nurodyta atstume	Oktavinės dažnių juostos (Hz) Garso slėgio lygiai dB (nevidurkinant) juostoje									Impulsinis ar toninis	Skleidimo periodas	Pastabos
				31.5	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

Pastaba. ¹ – pildoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugsėjo 3 d. įsakymu Nr. V-520 (Žin., 2003, Nr. [87-3957](#)) patvirtinta Lietuvos higienos norma

HN 33-1:2003 „Akustinis triukšmas. Leidžiami lygiai gyvenamojoje ir darbo aplinkoje. Matavimo metodikos bendrieji reikalavimai“.

XII. VEIKLOS NUTRAUKIMAS, VEIKLOS STABDYMAS IR PRIEŽIŪRA PO UŽDARYMO

47. Turi būti nurodytos esamos ar numatomos priemonės, kurios mažintų poveikį aplinkai visiškai ar iš dalies nutraukus veiklą, numatant potencialią taršos grėsmę keliančių veiklos liekanų sutvarkymą.

48. Numatydama nutraukti veiklą, įmonė turi paruošti tolydinio ar momentinio veiklos nutraukimo bei veiklos metu susikaupusių liekanų poveikio aplinkai įvertinimo bei jų pašalinimo planą.

Pastaba. Priemonių planas pateikiamas tuo atveju, jei veiklos vykdytojas numato laikinai ar visiškai nutraukti veiklą.

DEKLARACIJA

Teikiu paraišką Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimui gauti.

Patvirtinu, kad šioje paraiškoje pateikta informacija yra teisinga, tiksli ir visa.

Neprieštarauju, kad leidimą išduodanti institucija ar savivaldybės institucija paraiškos ar jos dalies kopiją, išskyrus informaciją, kuri šioje paraiškoje nurodyta kaip komercinė (gamybinė) paslaptis, pateiktų bet kuriam asmeniui.

Įsipareigoju nustatytais terminais atsisakyti tokio apyvartinių taršos leidimų skaičiaus, kuris atitiks per praėjusius kalendorinius metus iš įrenginio išmestą ir nustatyta tvarka patvirtintą šiltnamio dujų kiekį. (Ši nuostata taikoma ūkinės veiklos vykdytojams, eksploatuojantiems aplinkos ministro nustatyta tvarka į prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemą įtrauktus įrenginius).

Parašas: _____ Data: _____
(Veiklos vykdytojas ar jo įgaliotas asmuo)

(Pasirašančiojo vardas, pavardė, parašas, pareigos. Pildoma didžiosiomis raidėmis)

Įmonės antspaudas:

Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės
leidimų
išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklių
5 priedas

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

REGIONO APLINKOS APSAUGOS DEPARTAMENTAS

TARŠOS INTEGRUOTOS PREVENCIJOS IR KONTROLĖS LEIDIMAS Nr. _____

□□□□□□□□
(Objekto kodas)

(Ūkinės veiklos objekto pavadinimas, adresas, telefonas)

(Veiklos vykdytojas, jo adresas, telefono, fakso Nr., elektroninio pašto adresas)

Leidimą sudaro..... puslapių.

Koreguotas..... m..... d. A. V.

Direktorius

(Vardas, pavardė)

(Parašas)

Šio leidimo parengti..... egzemplioriai.

Paraiška TIPK leidimui gauti suderinta su:

(Derinusios institucijos pavadinimas, suderinimo data)

Koreguotas..... m..... d. A. V.

Direktorius

(Vardas, pavardė)

(Parašas)

Pastaba: koreguojant Leidimą, kiekvieną kartą rengiamas naujas Leidimo viršelis.

**I. BENDROJI DALIS. DUOMENYS APIE ĮRENGINĮ, ŪKINĘ VEIKLĄ, VYKDOMĄ
VEIKLOS APLINKOSAUGINĮ VALDYMĄ IR KONTROLĘ**

1. Ūkinės veiklos objekto pavadinimas.
2. Adresas korespondencijai (jei skiriasi nuo veiklos vykdytojo adreso).
3. Ūkinės veiklos/įrenginio vieta, jo valdytojas ir/ar naudotojas. Nurodoma ūkinės veiklos vietos veiklos padėtis vietovės plane ar scheme su gyvenamųjų namų, mokyklų, ligoninių, gretimų įmonių, saugomų teritorijų bei apsaugos zonų išsidėstymu.
4. Žemės, kurioje vykdoma ūkinė veikla, plotas (ha), teisinės registracijos dokumento numeris, naudotojo ir/ar savininko pavadinimas, pavardė, vardas, adresas.
5. Pastatų, pagalbinių patalpų, kuriose vykdoma ūkinė veikla, savininko ir/ar naudotojo pavadinimas, pavardė, vardas ir adresas.
6. Darbuotojų skaičius.

7. Informacija apie ūkinę veiklą:

7.1. ūkinės veiklos rūšis;

7.2. nurodomos įmonėje vykdomos veiklos, kurioms išduodamas Leidimas. Taisyklių 1 priedo įrenginiams nurodoma, kuriai ūkinės veiklos rūšiai/rūšims priskiriama pareiškiamą ūkinę veiklą, pateikiami duomenys apie įrenginio, kuriam išduodamas Leidimas, projektinį pajėgumą;

7.3. kai Lietuvos Respublikos aplinkos ministro nustatyta tvarka įrenginys priskiriamas prie įrenginių, kuriam eksploatuoti reikalinga gauti leidimą išmesti šiltnamio dujas, atskirai nurodoma, kuriai veiklos rūšiai ar rūšims priskiriama šiltnamio dujas išmetanti ūkinė veikla, pateikiami duomenys apie to įrenginio projektinį pajėgumą;

7.4. įrenginiams, kurių veikloje naudojamos tirpiklių turinčios medžiagos ir preparatai, pateikiama informacija, nurodyta Taisyklių 16.6 punkte.

8. Ūkinės veiklos aprašymas. Pateikiama nuoroda į paraišką, kurioje turi būti detalus ūkinės veiklos aprašymas.

9. Veiklos aplinkosauginis valdymas ir kontrolė. Pateikiamas įmonėje vykdomos veiklos aplinkosauginio valdymo ir kontrolės sistemos aprašymas:

9.1. veiklos valdymo struktūra (įmonės valdymo organizacinė schema), aprašant, kaip bendroje veiklos valdymo sistemoje realizuojamas veiklos aplinkosauginis valdymas (tiesiogiai už aplinkosaugą įmonėje atsakingi asmenys, darbuotojų įsipareigojimai aplinkosaugos klausimais, nurodyti jų pareiginės instrukcijose, įmonės vidaus taisyklėse, kitos organizacinės priemonės);

9.2. veiklos aplinkosauginio valdymo nuostatos (strategija, jei ūkinės veiklos objektas tokią turi);

9.3. veiklos aplinkosauginės priežiūros priemonės (techninės veiklos poveikio aplinkai kontrolės priemonės);

9.4. uždaviniai ateičiai ir planuojami veiksmai jiems įgyvendinti (nuorodos į Gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo ar kitus su aplinkosaugos veiksmingumo gerinimu susijusius planus);

9.5. pažymima, ar įmonėje naudojama vadybos sistema leidžia laikytis Leidime nustatytų reikalavimų. Jeigu įmonėje naudojama vadybos sistema yra nepakankama, Leidime, kaip sąlyga, nurodomos papildomos priemonės, kurių įgyvendinimas leistų laikytis Leidime nustatytų reikalavimų, bei nurodomas šių priemonių įgyvendinimo terminas.

Jeigu veiklos vykdytojas yra įdiegęs LST EN ISO 14001:2005 standartą arba EMAS aplinkosaugos vadybos sistemą, aukščiau nurodytas aprašymas nereikalingas. Šiuo atveju pakanka įpareigoti veiklos vykdytoją laikytis LST EN ISO 14001:2005 arba EMAS reikalavimų.

10. Leidimo išdavimo, jo nuostatų ir sąlygų apskundimo tvarka.

Nurodoma, kad veiklos vykdytojas gali apskusti RAAD veiksmus ar neveikimą, susijusius su Leidimo išdavimu, atnaujinimu, koregavimu arba panaikinimu, teismui įstatymų nustatyta tvarka.

11. Suinteresuotos visuomenės pastabos ir pasiūlymai.

Nurodoma, kokių institucijų ar asmenų išvados pateikiamos Leidimo 2 priede, kaip priedą pridedant pastabas ir komentarus, gautus iš vietos savivaldos institucijų, kitų šalių aplinkos apsaugos institucijų, fizinių ar juridinių asmenų.

II. LEIDIMO SĄLYGOS

12. Šioje Leidimo dalyje pateikiamos Leidimo sąlygos. Ūkinė veikla turi būti vykdoma ir kontroliuojama, laikantis šiame Leidime nustatytų sąlygų.

Jeigu Leidimo sąlygos skiriasi nuo paraiškoje pateiktų duomenų, siekiant užtikrinti, kad paraiškos teikėjas bei suinteresuota visuomenė aiškiai suprastų, kodėl yra nustatomos kitokios sąlygos, nei prašoma paraiškoje, atitinkamame Leidimo priede pateikiamas detalus paaiškinimas.

13. Gaminama produkcija ir naudojamos transporto priemonės.

1 lentelė. Gaminama produkcija.

Pavadinimas (asortimentas)	Mato vnt., t, m ³ , vnt. ir kt./m.	Projektinis pajėgumas	Pagaminta..... m.	Planuojama pagaminti..... m.	Planuojama pagaminti..... m.
1	2	3	4	5	6

Pastaba. Lentelė gali būti pratęsiama, kartoiant 6 grafą.

2 lentelė. Naudojamos transporto priemonės.

Pavadinimas	Kiekis, vnt.	Pastabos
1	2	3
Autotransportas..... m.		
Automobiliai, naudojantys:		
a) benzina		
b) dyzelina		
c) suskystintas dujas		
d) suslėgtas gamtines dujas		
e) kt. degalus		
Traktoriai ir kt. mechanizmai su vidaus degimo varikliais		
Geležinkelio transportas..... m.		
Lokomotyvo (variklio) tipas:		
Aviacija..... m.		
Lėktuvo (variklio) tipas:		
Pakilimo-nusileidimo ciklo skaičius..... aerouoste		
Iš jų lėktuvų, priklausančių LR aviakompanijoms		
Jūrų transportas..... m.		
Laivų tipas:		

14. Tuo atveju, jeigu Gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo plane nebuvo numatyta pakankamų priemonių, papildomi reikalavimai įrašomi kaip atitinkama Leidimo sąlyga.

15. Veiklos vykdytojas turi įgyvendinti paraiškos Leidimui gauti 14 ir 15.4 punktuose nurodytą Aplinkosaugos veiksmų planą. Ši Leidimo sąlyga taikoma tik Taisyklių 1 priede nurodytiems įrenginiams.

3 lentelė. Įrenginio atitikimo GPGB palyginamasis įvertinimas.

Eil. Nr.	Poveikio aplinkai kategorija ¹	Nuoroda į ES GPGB informacinius dokumentus, anotacijas ²	GPGB technologija	Su GPGB taikymu susijusios vertės, vnt.	Atitikimas	Pastabos
1	2	3	4	5	6	7

Pastabos:

¹ – pažymima poveikio aplinkai kategorija – žaliavų/energijos sunaudojimas, vandens/išmetamų teršalų/nuotekų kiekis/produkcijos vnt., triukšmas ir vibracija ar kiti ES GPGB informaciniuose dokumentuose su GPGB taikymu susiję parametrai ir vertės;

² – pateikiama nuoroda į ES GPGB informacinį dokumentą/anotaciją.

4 lentelė. Aplinkosaugos veiksmų planas.

Parametras	Vienetai	Siekiamos ribinės vertės (pagal GPGB)	Esamos vertės	Veiksmai tikslui pasiekti	Laukiami rezultatai	Numatomi kaštai	Grafikas įgyvendinimui
1	2	3	4	5	6	7	8

Pastaba. Tuo atveju, kai Aplinkosaugos veiksmų plane GPGB įdiegti nebuvo imtasi pakankamų priemonių, papildomi reikalavimai įrašomi kaip atitinkama Leidimo sąlyga. Paaiškinama, kokiais argumentais remiantis nustatomas GPGB reikalavimų įgyvendinimo terminas.

16. Žaliavų ir papildomų medžiagų naudojimas ir saugojimas.

Gamtos ištekliai ir žaliavos turi būti naudojamos pagal šiame Leidimo punkte nustatytas Leidimo sąlygas.

Žaliavų ir pagalbinių medžiagų naudojimas turi atitikti 5–12 lentelėse pateikiamas Leidimo sąlygas.

Pateikiami duomenys apie išgaunamų ir naudojamų žaliavų, kuro bei veiklos produktų kiekius. Pateikiami duomenys apie pagrindinių žaliavų ir/arba kitų medžiagų naudojimą bei informacija apie kitas medžiagas, nurodant leistinus kiekius.

Tikslinga nurodyti paklaidą (pvz., 1–5%), leistiną nustatant medžiagų ir žaliavų kiekius konkrečiu atveju. Jei dėl kurių nors priežasčių iki nustatytos datos turės būti palaipsniui atsisakyta tam tikrų medžiagų naudojimo arba jeigu yra numatomas palaipsnis metinių kiekių mažinimas (pagrindinėms medžiagoms), nurodoma, kada, kokiomis sąlygomis ir kokių medžiagų naudojimas turi būti nutrauktas.

Pažymima, kokios registravimo procedūros turi būti vykdomos, kokie matavimai turi būti atliekami, kad užtikrintų medžiagų ir žaliavų naudojimo apskaitą (kas savaitę, kas mėnesį, kasmet, kas pusmetį). Nurodoma, ar veikloje yra naudojamos pavojingos ir/ar pavojingos prioritetinės medžiagos, kurių naudojimo palaipsniui reikia atsisakyti, ir nustatomos Leidimo sąlygos, kurios užtikrintų, kad šių medžiagų bus palaipsniui atsisakyta.

5 lentelė. Žaliavų ir papildomų medžiagų naudojimo planuojami kiekiai.

Eil. Nr.	Žaliavos arba medžiagos pavadinimas	Vnt.	Dabar naudojama per metus	Leidžiami naudoti kiekiai		
				 m.	 m.	 m.
1	2	3	4	5	6	7

Pastaba. Lentelė gali būti pratęsiama, kartojant 7 grafą.

6 lentelė. Žaliavų ir papildomų medžiagų saugojimas.

Eil. Nr.	Žaliavos arba medžiagos pavadinimas ¹	Transportavimo būdas	Kiekis, saugomas vietoje, t	Saugojimo būdas ²
1	2	3	4	5

Pastabos:

¹ – informacija apie sunaudotą kurą ir degalus pateikiama 11 lentelėje;

² – požeminės talpos, cisternos, statiniai, poveikio aplinkai riziką mažinantys betonu dengti kuro saugyklų plotai ir pan.

7 lentelė. Tirpiklių turinčių medžiagų ir preparatų naudojimas ir saugojimas.

Eil. Nr.	Tirpiklių turinčios medžiagos ir preparatai ¹			Leidžiama naudoti įrenginiui priskirtoje veikloje		Kiekis, saugomas vietoje	Saugojimo būdas
	Pavadinimas	Sudėtis	Rizikos frazė	Kiekis	Matavimo vnt.		
1	2	3	4	5	6	7	8

Pastabos:

¹ – pildoma vadovaujantis Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklinimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 532/742 (Žin., 2002, Nr. [81-3501](#)), bei atskirų medžiagų ar preparatų Saugos duomenų lapu.

8 lentelė. Kietųjų naudingųjų iškasenų gavyba ir pažeistų žemių rekultivavimas.

Me tai	Telkini o pavadinimas, jo vieta (adresas), naudojan ti organiz acija	Naudi ngoji iškase na	Žemė s sklyp as, skirta s karjer ui įrengt i (paga l proje ktą), ha	Išžval gyti ir aprob uoti ištekli ai, tūkst. m ³ (tūkst . t)	Išteklių likutis... m. sausio 1 d., tūkst. m ³ (tūkst. t)	Planuo jama gavyba , tūkst. m ³ (tūkst. t)	Naudo jimo (gavyb os) limitas , tūkst. m ³ (tūkst. t)	Baigtas naudoti, bet nerekulti vuotas plotas, ha	Rekultiv uotas plotas, ha	Rekultivu otinas plotas, ha	Leidži amas rekulti vuoti plotas, ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

9 lentelė. Naftos telkinių išteklių ir eksploatacinių gręžinių sąrašas¹.

Telkinio pavadinimas, jo vieta (adresas), naudojanti organizacija	Išgaunami ištekliai		Gręžinio		
	nafta, tūkst. t	išsiskiria dujų, tūkst. m ³	Nr.	gręžimo data	gylis, m
1	2	3	4	5	6

Pastaba. ¹ – į sąrašą įrašomi visi, iš jų ir užkonservuoti, gręžiniai, kuriose vykdoma bandomoji naftos eksploatacija ir pramoninė gavyba.

10 lentelė. Leidžiama išgauti naftos.

Nuo..... m..... d. iki..... m..... d.

Metai	Telkinio pavadinimas	Išteklių eksploataavimo pradžioje, arba likutis..... m. 01 01, tūkst. t	Eksploatavimo būdas ¹	Gręžinio			Susidarančių sūrimų kiekis ³ , m ³ /m.	Leidžiama išgauti naftos, tūkst. t/m.	
				Nr.	našumas ² , t/d	galimas debitas ² t/d		atskirai pagal gręžinius	bendras
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Pastabos:

¹ – eksploataavimo būdai:

1) naudojant sluoksniu energiją (savaiminė prietaka – trykštantys gręžiniai);

2) padidinant sluoksniu energiją:

a) naudojant siurblius;

b) įpumpuojant, įslegiant per injekcinius gręžinius dujas, vandenį;

² – naftos kiekis;

³ – sūrimų panaudojimas.

17. Kuro ir energijos vartojimas. Energijos gamyba.

Energetiniai ištekliai turi būti naudojami 11 lentelėje nustatytų dydžių ribose.

Taisyklių 1 priede nurodytiems įrenginiams ribinės energijos suvartojimo vertės gali būti apibrėžtos kaip GPGB reikalavimas (pvz., energijos suvartojimas produkcijos vienetui – MJ/tonai produkto). Naujo įrenginio atveju paraiškoje turi būti pateikti argumentai, rodantys, kad pasirinktas optimaliausias energijos sunaudojimo būdas. Galima nustatyti sąlygas, kad siurbliai, ventiliatoriai ir kt. būtų naudojami, kai būtina, t. y. kad įrengimai nebūtų eksploatuojami nepertraukiamai, nesant būtinybės.

Esamiems įrenginiams nustatomos sąlygos dėl įrengimų, naudojančių per daug energijos, pakeitimo kitais įrengimais arba priemonių, mažinančių energijos sunaudojimą esančiuose įrenginiuose, įdiegimo, taip pat sąlygos dėl tam tikrų pastatų izoliavimo, langų pakeitimo, programų, numatančių energijos suvartojimo mažinimo galimybes, jų vykdymą.

Nurodomos energijos suvartojimo matavimų sąlygos, jei ši informacija nėra pateikta paraiškoje arba pateikta informacija yra nepakankama.

Nurodoma, kokia ir kiek detali informacija apie energijos sunaudojimą turėtų būti pateikiama.

11 lentelė. Kuro ir energijos vartojimas¹.

Energetiniai ir technologiniai ištekliai	Matavimo vnt., t, m ³ , KWh ir kt.	Sunaudojimas ² m.	Sunaudojimas ² m.	Sunaudojimas ² m.	Apskaitos priemonės	Išteklių gavimo šaltinis
1	2	3	4	5	6	7
a) elektros energija						
b) šiluminė energija						
c) gamtinės dujos						

d) suskystintos dujos						
e) mazutas						
f) krosninis kuras						
g) dyzelinas						
h) akmens anglis						
i) benzinas						
j) biokuras:						
1)						
2)						
k) ir kiti						

Pastabos:

¹ – lentelėje nurodomi paskutiniai metais naudojamų išteklių kiekiai ir numatomi kiekiai artimiausiems metams;

² – nurodyti, kur sunaudojami lentelėje nurodomi ištekliai, pvz., gamybai, nurodant, kokiems gamybiniais procesams, patalpų ar vandens šildymui, pagaminta energija parduodama ir kt. Jei lentelės ne visiškai atitinka esamą situaciją, reikėtų jas papildyti arba tekste pateikti detalesnę lentelėje pateiktų duomenų paaiškinimą.

12 lentelė. Energijos gamyba.

Energijos rūšis	Pagaminta praėjusiais metais	Planuojama pagaminti..... m.	Planuojama pagaminti..... m.	Planuojama pagaminti..... m.	Planuojama pagaminti..... m.
1	2	3	4	5	6
Elektros energija, kWh					
Šiluminė energija, kWh					

18. Vandens paėmimas, vartojimas, tiekimas.

Vandens paėmimas, vartojimas ir tiekimas turi būti vykdomas pagal šiame skyriuje nustatytas Leidimo sąlygas.

13 lentelė. Duomenys apie paviršinį vandens telkinį, iš kurio imamas vanduo, vandens ėmimo vietą bei įrenginį.

Kiekvienai vandens ėmimo vietai (vandenvietei) pildomas atskiras lentelės stulpelis.

	Vandenvietės eilės Nr. 1:	1	2	3
1	Vandens telkinio (upės, ežero, tvenkinio ir kt.) pavadinimas			
2	Vandens telkinio kodas ²			
3	Upės baseino rajonas, baseinas, pabaseinis			
4	95% tikimybės sausiausio mėnesio vidutinis debitas, m ³ /s (upėms)			
5	Ežero, tvenkinio tūris, tūkst. m ³			
6	Vandens ėmimo vietos atstumas iki žiočių, km (upėms)			
7	Vandens ėmimo vietos koordinatės			
8	Vandens ėmimo įrenginių projektinis našumas, m ³ /h			

Pastabos:

¹ – vandenvietės eilės numeris turi sutapti su numeriu, kuriuo pažymėta aprašoma vandenvietė prie Leidimo pridedamoje objekto/įrenginio schemeje.

Pildoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 594 „Dėl Lietuvos Respublikos upių ir tvenkinių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. [107-3888](#)) ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. 130 „Dėl Lietuvos Respublikos ežerų klasifikatoriaus patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [34-1442](#)).

14 lentelė. Duomenys apie naudojamą požeminio vandens vandenvietes.

Eil. Nr. 1	Vandenvietės					Ekspluataciniai gręžiniai		Vandenvietės priklausomumas	
	Pavadinimas	Adresas	Centro koordinatės (LKS'94)	Pogrupis ²	Kodas Žemės gelmių registre	Nr. Žemės gelmių registre	Projektinis našumas, m ³ /h	UBR ³	PVB ⁴
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.									
2.									

Pastabos:

¹ – numeracija tęsiama nuo paskutinio vandenvietės, aprašytos 13 lentelėje, numerio. Vandenvietės numeris turi sutapti su numeriu, kuriuo vandenvietė pažymėta objekto/įrenginio schemoje;

² – pagal Lietuvos higienos normą HN 44:2003, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. V-201 (Žin., 2003, Nr. 42-1957);

3 – upės baseino rajonas (toliau – UBR) nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. 471 „Dėl upių baseinų rajonų sudarymo ir institucijos, atsakingos už jų administravimą vandensaugos tikslams pasiekti, paskyrimo“ (Žin., 2003, Nr. 99-4467);

⁴ – požeminio vandens baseinas (toliau – PVB) nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 707 „Dėl požeminio vandens telkinių priskyrimo upių baseinų rajonams“ (Žin., 2004, Nr. [21-654](#)).

15 lentelė. Vandens paėmimas ir vartojimas.

[illegible]

³ – nurodyti veiklas, kurias vykdant suvartojama ne mažiau kaip 10 procentų viso objekte/irenginyje suvartojamo vandens kiekio.

Vandens šaltinio eilės Nr. 1	Apskaitos prietaiso vieta ²	Apskaitos prietaiso tipas/markė	Apskaitos prietaiso registracijos duomenys ³	Už apskaitą atsakingas asmuo/pareigybė
1	2	3	4	5

³ – nurodomas numeris, kuriuo apskaitos prietaisas įrašytas įrenginio/objekto registracijos žurnale.

Nr. 1	Priemonės pavadinimas ir aprašymas ²	Laukiamo rezultato/efektyvumo aprašymas ³	Numatoma leidimo sąlygų koregavimas, įgyvendinus priemonę ⁴	Statybos/įdiegimo ⁵		Sąmatinė vertė, tūkst. Lt	
				pradžia	pabaiga	Visos lėšos	SMD ⁶
1	2	3	4	5	6	7	8

¹ – priemonės eilės numeris;

² – trumpas priemonės aprašymas (pvz., sauso mėšlo šalinimo technologijos diegimas, apytakinės vandens naudojimo technologijos diegimas, vamzdynų renovacija mažinant vandens nuostolius ir pan.);

³ – trumpas planuojamo aplinkosauginio efekto, įgyvendinus priemonę, aprašymas (pvz., vandens išgavimo sumažėjimas 20 procentų ar pan.);

⁴ – nurodomi Leidimo lentelių numeriai ir parametrai, kurie galės būti peržiūrėti koreguojant Leidimą po priemonės įgyvendinimo;

⁵ – nurodomos priemonės diegimo pradžios ir pabaigos planuojamos datos;

⁶ – statybos-montavimo darbai.

Jeigu priemonė bus įgyvendinama etapais, po kiekvieno etapo, pasiekiant tarpinius rezultatus, kiekvienas priemonės įgyvendinimo etapas turi būti aprašomas kaip atskira priemonė.

18 lentelė. Vandens naudotojų abonentų vartojamo vandens kiekiai.

Eil. Nr.	Abonto pavadinimas	Vandens šaltinis (eilės Nr. iš 15 lentelės)	Abonentui perduodamo vandens apskaitos įrenginiai (yra/nėra)	Didžiausias numatomas vandens tiekimas abonentui		
				tūkst. m ³ /m.	m ³ /d	m ³ /h
1	2	3	4	5	6	7
1.	Abonentai, kurie gamybos metu suvartoja > 50 m ³ /d vandens:					
1.1						
1.2						
1.3						
2.	Abonentai, kurie gamybos metu suvartoja iki 50 m ³ /d vandens (suminiai duomenys):					
3.	Abonentai, naudojančys vandenį ne gamybos reikmėms (suminiai duomenys):					
4.	Iš viso 1–3:					

19. Oro tarša.

Atskirų taršos šaltinių duomenys pateikti, vadovaujantis:

(Nurodomas (-i) dokumento (-ų) (PAOV ataskaitos ar kt. pavadinimas (-ai)), suderinimo RAAD metai, galiojimo laikas)

Atskirų taršos šaltinių išmetamų teršalų vienkartiniai normatyvai pateikti, vadovaujantis:

Nurodomi konkrečių teisės aktų, reglamentuojančių vienkartinius dydžius, pavadinimai)

Oro tarša neturi viršyti 19–24 lentelėse nustatytų dydžių.

19 lentelė. Išmetamų į aplinkos orą teršalų kiekiai.

Iš stacionarių taršos šaltinių į aplinkos orą išmetami teršalai ¹			
Teršalų pavadinimai	Teršalų kodai ¹	Esama tarša, t/m..... m.	Leidžiama išmesti, t/m..... m.

1	2	3	4
Anglies monoksidas			
Azoto oksidai			
Kietosios dalelės			
Sieros dioksidas			
Kiti teršalai (abėcėlės tvarka)			
Iš viso:			
Šiltnamio dujos ²			

Pastabos:

¹ – teršalų kodai ir pavadinimai surašomi vadovaujantis Teršalų išmetimo į aplinkos orą apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 408 (Žin., 2000, Nr. [8-213](#)) (toliau – Apskaitos tvarka);

² – pildoma tada, kai nustatyta tvarka reikia gauti leidimą išmesti šiltnamio dujas.

Kai nors vienam teršalui nustatomas laikinai leistinos taršos (toliau – LLT) normatyvas, lentelė papildoma grafa, kurioje atitinkamo teršalo eilutėje įrašoma normatyvo rūšis – „LLT“. Kai visiems teršalams nustatomi tik didžiausios leistinos taršos (DLT) normatyvai – lentelė nauja grafa nepapildoma.

Lentelė gali būti pratęsiama, kartojant 4 grafą.

20 lentelė. Stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių fiziniai duomenys¹.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____
 Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Taršos šaltiniai					Išmetamųjų dujų rodikliai pavyzdžio paėmimo (matavimo) vietoje			Teršalų išmetimo trukmė, val./m.
pavadinimas	Nr.	koordinatės	aukštis, m	išėjimo angos matmenys, m	srauto greitis, m/s	temperatūra, °C	tūrio debitas, Nm ³ /s	
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Pastaba. ¹ – kiekvieno įrenginio atveju pateikiama atskira lentelė, jos viršuje atitinkamoje eilutėje užrašant konkretų įrenginio pavadinimą. Duomenys pateikiami tik stacionariams aplinkos oro taršos šaltiniams. Kai ūkinės veiklos objektas turi Vykdamos ūkinės veiklos poveikio aplinkos orui vertinimo ataskaitą, parengtą vadovaujantis Vykdamos ūkinės veiklos poveikio aplinkos orui vertinimo ataskaitų rengimo, sudėties nustatymo ir įforminimo nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. 64 (Žin., 2001, Nr. [19-611](#)) (toliau – PAOV ataskaitą), Aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaitą, parengtą vadovaujantis Aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaitos įforminimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 340 (Žin., 2002, Nr. [81-3500](#)) (toliau – Inventorizacijos ataskaitą), ar kt. jiems prilyginamus dokumentus, panaudojami šių dokumentų duomenys (taip pat ir taršos šaltinių pavadinimai, numeriai, koordinatės).

21 lentelė. Tarša į aplinkos orą¹.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____

Irenginio pavadinimas (2 priedo irenginio atveju) _____

Veiklos rūšis ⁴	Cecho ar kt. pavadinimas, gamybos rūšies pavadinimas ⁵	Taršos šaltiniai		Teršalai		Esama tarša ²				Leidžiama tarša ³		
						nuo..... m..... d. iki..... m..... d.				nuo..... m..... d. iki..... m..... d.		
		pavadinimas	Nr.	pavadinimas	kodas ⁵	vienkartinis dydis ⁶			metinė, t/m.	Vienkartinis dydis		metinė, t/m.
						vnt	vidut.	maks		vnt	maks	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
							Iš viso pagal veiklos rūšį:				Iš viso pagal veiklos rūšį:	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
							Iš viso pagal veiklos rūšį:				Iš viso pagal veiklos rūšį:	
							Iš viso įrenginiui:				Iš viso įrenginiui:	

Pastabos:

¹ – lentelės pildymo sąlygos analogiškos nurodytoms 19 ir 20 lentelių 1 pastabose. Atskiriems Leidimo galiojimo metams, planuojant skirtingus taršos dydžius, ši lentelė gali būti pratęsiama kartojant 11–13 grafas. Tokiu atveju minėtų grafų viršutinėje dalyje turi būti įrašomas konkretus laikotarpis. Turi būti susumuojami 10 ir 13 grafų duomenys atskirai pagal kiekvieną veiklos rūšį (eilutėse „Iš viso pagal veiklos rūšį“) ir visam įrenginiui (eilutėje „Iš viso įrenginiui“);

² – pateikiamos pastarųjų veiklos metų ribinės išmetimo vertės;

³ – kai nors vienam teršalui nustatomas LLT normatyvas, lentelė papildoma grafa, kurioje atitinkamo teršalo eilutėje įrašoma normatyvo rūšis – „LLT“. Kai visiems teršalams nustatomi tik DLT normatyvai – lentelė grafa nepapildoma;

⁴ – nurodoma, vadovaujantis Inventorizacijos ataskaita;

⁵ – nurodoma, vadovaujantis Inventorizacijos ataskaita;

⁶ – 7 ir 11 grafose užrašomi vienetai, kuriais pateikiami vienkartiniai dydžiai.

Koncentracijos turi būti pateikiamos prie normaliųjų sąlygų (101,3 kPa ir 0 °C).

22 lentelė. Aplinkos oro teršalų valymo įrenginiai ir kitos taršos prevencijos priemonės¹.

Irenginio pavadinimas (1 priedo irenginio atveju) _____

Irenginio pavadinimas (2 priedo irenginio atveju)

Taršos šaltinio Nr.	Valymo įrenginiai ²		Teršalai		Prieš valymą		Po valymo		Valymo efektyvumas, %
	pavadinimas	kodas	pavadinimas	kodas	maks., g/s	t/metus	maks., g/s	t/metus	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kitos taršos prevencijos priemonės:									

Pastabos:

¹ – lentelės pildymo sąlygos analogiškos nurodytoms 19 ir 20 lentelių 1 pastabose;

² – valymo įrenginių pavadinimai ir kodai nurodomi pagal Apskaitos tvarką. Prie pavadinimų papildomai reikia pateikti informaciją, kuri išsamiau apibūdintų valymo įrenginius.

23 lentelė. Aplinkos oro taršos mažinimo priemonės¹.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____

Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Taršos šaltinio Nr.	Priemonė		Sąmatinė vertė, tūkst. Lt	Teršalai		Po priemonės įdiegimo išmetamas teršalų kiekis, t/m.	Teršalų kiekio sumažėjimas, t/m.
	pavadinimas	įvykdymo data		pavadinimas	kodas		
1	2	3	4	5	6	7	8
Iš viso taršos šaltiniui Nr. _____:							
Iš viso įrenginiui:							
Kitos taršos mažinimo priemonės ² :							

Pastabos:

¹ – lentelės pildymo sąlygos analogiškos nurodytoms 19 ir 20 lentelių 1 pastabose. Numatant mažinti aplinkos oro taršą iš daugiau kaip vieno taršos šaltinio, kiekvieno taršos šaltinio atveju 4, 7 ir 8 grafų duomenys turi būti susumuojami atskirai ir įrašomi į eilutę „Iš viso taršos šaltiniui Nr. _____“. Šių grafų duomenys turi būti susumuojami ir viso įrenginio atveju ir įrašomi į eilutę „Iš viso įrenginiui“;

² – Taisyklių 2 priede nurodytiems įrenginiams, kurių veikloje naudojamos tirpiklių turinčios medžiagos ir preparatai, pateikti informaciją pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 620 (Žin., 2003, Nr. 15-634) patvirtintos Lakiųjų organinių junginių, susidarantių naudojant tirpiklius tam tikrų veiklos rūšių įrenginiuose, emisijos ribojimo tvarkos 3 ir 4 priedus, t. y. „Taršos mažinimo planą“ bei „Tirpiklio valdymo planą“.

Taisyklių 2 priede nurodyto įrenginio atveju 4 grafos duomenų suma gali būti nurodoma tik eilutėje „Iš viso įrenginiui“.

24 lentelė. Neatitiktiniai teršalų išmetimai į aplinkos orą.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____

Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Taršos šaltinio Nr.	Sąlygos, dėl kurių gali įvykti neatitiktiniai teršalų išmetimai	Neatitiktinių teršalų išmetimų duomenų detalės ¹					Specialios sąlygos
		pasikartojimo dažnis, kartai/m	išmetimų trukmė, val., min. (reikalingą pabraukti)	teršalai		mg/Nm ³	
				pavadinimas	kodas		
1	2	3	4	5	6	7	8

Pastabos:

¹ – galimi maksimalūs išmetamų teršalų kiekiai, esant neatitiktiniam įrenginio darbo režimui.

Turi būti nurodytos teršalų išmetimo vertės, atitinkančios įrenginio techniniame reglamente numatytas procedūras ir sąlygas, t. y. pradedant ir stabdant gamybą, atliekant reguliary valymą, remontą ir pan.

Nustatant Leidimo sąlygas oro taršai, pažymėkite, kokie veiksmai yra numatyti aplinkos oro teršalų valymo įrenginių gedimo atveju. Pvz., jeigu neefektyviai dirba filtrai – darbo procesas turi būti nutrauktas, darbą galima vykdyti visas 24 valandas, darbo trukmė turi būti sutrumpinta ar kt. Nurodykite, kokių priemonių turi imtis veiklos vykdytojas gedimui pašalinti. Leidimo sąlygose galima nurodyti, ar yra privaloma sandėlyje turėti pvz., filtrų komplektą, jei gali susidaryti situacija, reikalaujanti skubaus filtrų pakeitimo.

Jei būtina, turi būti apibrėžtos priemonės, kurių veiklos vykdytojas turi imtis tam, kad iki minimumo sumažintų per įrenginio nesandarumus išmetamų teršalų kiekį. Būtina priežiūros priemonė yra reguliarius vožtuvų (sklendžių), flanšų, vamzdžių sujungimų, rezervuarų siūlių bei dangčių sandarumo patikrinimas. Esant dideliems išmetamų teršalų kiekiams, įmonėms reikėtų pasiūlyti parengti šio pobūdžio išmetimų mažinimo programą.

Įvertinama, ar paraiška užpildyta vadovaujantis galiojančiais teisės aktais.

Nustatant Leidimo sąlygas dėl teršalų išmetimo iš taškinių šaltinių, reikėtų atsižvelgti į keletą aplinkybių. Reikalautina, kad kiekvienas taršos šaltinis būtų aprašytas taip, kad galima būtų nustatyti teršalų išmetimo iš šio šaltinio sąlygas tam, kad veiklos vykdytojas galėtų jų laikytis, o atsakingos institucijos galėtų kontroliuoti, kaip šių sąlygų yra laikomasi. Kiekvieno taršos šaltinio parametrų bei išmetamų teršalų parametrų aprašymo išsamumas galėtų būti skirtingas. Tai sąlygota tuo, kad Taisyklių reikalavimai Taisyklių 1 priede nurodytiems įrenginiams ir Taisyklių 2 priede nurodytiems įrenginiams skiriasi. Be to, įmonės turi įvairios apimties ir išsamumo duomenis apie taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų charakteristikas.

Rengiant Leidimo sąlygas dėl teršalų išmetimo iš taškinių šaltinių, tikslinga panaudoti atitinkamą informaciją iš kitiems tikslams parengtų dokumentų, tokių kaip vykdomos ūkinės veiklos poveikio aplinkos orui vertinimo ataskaitų (PAOV), planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitų, kitų dokumentų.

Kiekvienu atveju, nustatant Leidimo sąlygas, nėra tikslinga perkelti visus duomenis iš paraiškos ir kitų galiojančių dokumentų į Leidimą (galima daryti nuorodas), tačiau pagrindinė, apibendrinanti informacija, būtina Leidimo sąlygoms nustatyti, turėtų būti Leidime.

20. Teršalų išmetimo į orą kontrolė ir matavimai.

Apibūdindami išmetamų teršalų kontrolės procesą, nurodykite laiko intervalą, kurio metu atliktų matavimų rezultatus jūs apibendrinatė. Trumpesnis laiko intervalas, kuriam nustatoma tokia pati teršalų išmetimo ribinė vertė, reiškia tai, kad yra taikomi griežtesni reikalavimai.

Nurodykite, kaip matavimų rezultatus apibendrinatė į vieną vertę tam, kad būtų galima šiuos rezultatus palyginti su apibrėžta ribine verte. Ši kontrolės norma gali būti viso kontrolės laikotarpio vidurkis arba tiksliai apibrėžtas procentinis kiekis, pvz., 98% arba 95%. Jūs taip pat galite apibrėžti leistiną viršijimų skaičių per kontrolės laikotarpį bei maksimalią viršijimų vertę.

Nepriklausomai nuo to, ar matavimai atliekami įmonei priklausančios ar nepriklausančios laboratorijos, turi būti sudarytas išsamus planas (40 lentelė. Stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių kontrolės grafikas), kuriame turi būti nurodyti kontroliuojami taršos šaltiniai, matavimų dažnumas, naudojamas matavimo metodas bei naudojama įranga. Be to, laboratorija, atliekanti šiuos matavimus, turi turėti nustatyta tvarka išduotą leidimą šiems matavimams atlikti. Reikia nurodyti, kad veiklos vykdytojas yra atsakingas už tai, kad matavimus atliktų tik galiojančius leidimus turinčios laboratorijos.

21. Aplinkos oro monitoringas.

Apibrėžkite monitoringo programas (jeigu būtina, pagal monitoringą reglamentuojančius teisės aktus ar esant kitoms motyvuotoms priežastims), kurias veiklos vykdytojas turėtų vykdyti įmonės taršos poveikio zonoje. Tiksliai apibrėžkite vietą, dažnumą ir metodus.

Matavimo prietaisų techninė priežiūra ir kalibravimas. Pateikite sąlygas dėl prietaisų, naudojamų išmetamų teršalų parametrų matavimams atlikti bei eksploatacijos kontrolei vykdyti, reguliarios techninės priežiūros ir kalibravimo. Jei apie tai tiksli informacija yra pateikta paraiškoje, nėra būtinybės jos kartoti – pakaks pateikti nuorodą į paraiškos skyrių, aprašantį minėtus aspektus. Yra svarbu užtikrinti, kad būtų atitinkamai aprašyta prietaisų kokybė (jautrumas, nulinio taško korekcija, matavimų netikslumai, laiko konstanta ir pan.), kad prietaisai būtų teisingai sumontuoti matavimo taškuose, kad su prietaisais dirbtų ir jų techninė priežiūra reguliariai rūpintųsi kvalifikuotas personalas pagal tiekėjo pateiktas eksploatacijos instrukcijas, kad prietaisus reguliariai kalibruotų įmonės tarnybos arba ne įmonei priklausančios, tam teisę turinčios tarnybos.

22. Teršalų išleidimas su nuotekomis į aplinką ir (arba) kanalizacijos tinklus.

Teršalų išleidimas su nuotekomis į aplinką ir/arba kanalizacijos tinklus turi būti atliekamas pagal šiame skyriuje nustatytas sąlygas.

25 lentelė. Informacija apie paviršinį vandens telkinį (priimtuvą), į kurį išleidžiamos nuotekos.

Ši lentelė pildoma, jeigu nuotekos išleidžiamos į paviršinį vandens telkinį.

Eilės Nr. 1	Vandens telkinio pavadinimas ² , kategorija ³ ir kodas ⁴	Upės baseino rajonas, baseinas, pabaseinis ⁵	95% tikimybės sausiausio mėnesio vidutinis debitas, m ³ /s (upėms) ⁶	Vandens telkinio plotas, ha (stovinčio vandens telkiniams)	Vandens telkinio būklė ⁷				
					Parametras ⁸	Esama (foninė) būklė ⁹		Leistina vandens telkinio apkrova ¹⁰	
						mato vnt.	reikšmė	mato vnt.	reikšmė
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Pastabos:

¹ – nuotekų priimtovo (paviršinio vandens telkinio) eilės numeris. Priimtovas turi būti pažymėtas prie Leidimo pridedamoje schemoje;

² – nurodomas paviršinis vandens telkinys, į kurį išleidžiamos nuotekos arba kurio baseine yra išleistuvai (jeigu išleidžiama į vandens telkinį be pavadinimo (pvz., melioracijos griovį, kūdrą ar pan.);

³ – nurodoma telkinio kategorija: upė, ežeras, tvenkinys ar kt.;

⁴ – pildoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 594 „Dėl Lietuvos Respublikos upių ir tvenkinių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. [107-3888](#)) ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. 130 „Dėl Lietuvos Respublikos ežerų klasifikatoriaus patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [34-1442](#));

⁵ – pildoma vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, reglamentuojančiais vandens telkinių priskyrimą baseinams, ir Aplinkos apsaugos agentūros tinklapyje (<http://aaa.am.lt>) ties nuoroda „Schemos ir žemėlapiai“ pateikta informacija;

⁶ – vadovaujantis Gamtosauginio vandens debito apskaičiavimo tvarkos aprašu;

⁷ – pildoma tuo atveju, kai teisės aktų nustatyta tvarka prie Leidimo turi būti pridedamas išleidžiamų nuotekų daromo poveikio priimtuvui skaičiavimas;

⁸ – nurodomi tie parametrai, pagal kuriuos vertinamas nuotekų poveikis priimtuvui;

⁹ – vandens telkinio būklė auksčiau nuotekų išleistuvo;

¹⁰ – nurodomi teisės aktų nustatyta tvarka atlikto leistino poveikio vandens telkiniui nuotekų išleidimo vietoje rezultatai. Leistino poveikio skaičiavimai (pagrindimas) pridedami prie Leidimo (gali būti pridedamas išrašas iš PAV ataskaitos arba projekto dalies „Aplinkos apsauga“).

26 lentelė. Informacija apie nuotekų išleidimo vietą/priimtuvą (išskyrus paviršinius vandens telkinius ir žemdirbystės drėkinimo laukus), į kurį išleidžiamos nuotekos.

Ši lentelė pildoma, kai nuotekos infiltruojamos į gruntą tam tikslui įrengtuose filtravimo įrenginiuose, perduodamos tvarkyti kitiems asmenims (išleidžiamos į kitiems asmenims priklausančias kanalizacijos sistemas), kaupiamos sukaupimo rezervuaruose periodiškai išvežant ar pan.

Eilės Nr. 1	Nuotekų išleidimo vietos/priimtovo aprašymas ²	Juridinis nuotekų išleidimo pagrindas ³	Leistina priimtovo apkrova ⁴					
			hidraulinė			teršalais		
			m ³ /d	m ³ /h	m ³ /s	parametras ⁵	mato vnt.	reikšmė
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Pastabos:

¹ – nuotekų priimtovo eilės numeris. Priimtuvų numeracija tęsiama nuo paskutinio priimtovo (paviršinio vandens telkinio) numerio, nurodyto 25 lentelėje. Numeris turi sutapti su numeriu, kuriuo nuotekų išleidimo vieta/priimtovas pažymėtas prie Leidimo pridedamoje objekto/įrenginio schemoje;

² – šiame stulpelyje turi būti aprašoma, kur ir kokiomis priemonėmis išleidžiamos (šalinamos) nuotekos iš objekto/įrenginio (pvz., nuotekos kaupiamos 300 m³ talpos rezervuare ir kartą per mėnesį išvežamos į miesto valymo įrenginius (nurodomas vežėjas, valymo įrenginių pavadinimas ir juos eksploatuojantis asmuo); nuotekos infiltruojamos į gruntą 1000 m² požeminės filtracijos lauke; nuotekos išleidžiamos į kanalizacijos tinklus (nurodomas tinklus eksploatuojantis asmuo) ir pan.);

³ – nurodomas nuotekų išleidimo juridinis pagrindas (pvz., jeigu nuotekos išleidžiamos į kitiems asmenims priklausančius kanalizacijos tinklus, nurodoma nuotekų tvarkymo paslaugų pirkimo–pardavimo sutarties data, galiojimo trukmė, numeris ir sutarties šalių pavadinimai; jeigu nuotekos infiltruojamos į gruntą, nurodoma filtravimo įrenginio pripažinimo tinkamu naudoti akto pasirašymo data, numeris, priėmimo komisiją sudariusio asmens pavardė ar pan.);

⁴ – pildoma, jeigu aprašomo (naudojamo) nuotekų priimtovo leistina apkrova yra ribojama (pvz., ribinės sąlygos, nustatytos nuotekų tvarkymo paslaugų pirkimo pardavimo sutartyje; nustatytos leistinos apkrovos filtracijos įrenginių projekte ar pan.);

⁵ – nurodomi tie parametrai, pagal kuriuos ribojamas išleidžiamų nuotekų priėmimas.

23. Numatant utilizuoti nuotekas/skystas atliekas ŽDL, prie Leidimo turi būti pridedamas kiekvieno lauko planas su pažymėtomis žemės naudojimo aplinkosauginių apribojimų ribomis ir

apribojimų aprašymu (jeigu apribojimais nustatyti). Pridedamuose planuose laukai turi būti sunumeruoti.

24. Pridedami dokumentų, įrodančių Leidimo turėtojo teisę naudoti laukus nuotekų/skystų atliekų laistymui (nuosavybės dokumentų arba atitinkamų sutarčių), originalai ar jų patvirtinti nuorašai. Pasibaigus minėtų dokumentų galiojimo laikui, Leidimas nuotekų/skystų atliekų laistymui turės būti koreguojamas/atnaujinamas.

27 lentelė. Informacija apie žemdirbystės drėkinimo laukus (ŽDL), kuriuose leidžiama išlaistyti (utilizuoti) nuotekas (mėslo filtratą, skystą mėšlą, srutas, skystas atliekas, žlaugtus ar pan.).

ŽDL						Galima skleidimo apkrova ⁵				Didžiausia galima tarša ⁸			
						metinė ⁶		vienkartinė ⁷					
N r. 1	Adresas	Koordinatės ²	Plotas, ha	Dirvožemio sudėtis ³	Laistymo/įterpimo būdo bei ŽDL naudojimo aprašymas ⁴	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	teršalai ⁹	mg/l	kg/ha/m.	iš viso į ŽDL, kg/m.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Pastabos:

¹ – nuotekų priimtovo (ŽDL) eilės numeris. Numeracija tęsiama nuo paskutinio priimtovo numerio, nurodyto 25 ar 26 lentelėje. Numeris turi sutapti su numeriu, kuriuo ŽDL pažymėtas prie Leidimo pridedamoje schemoje;

² – geografinės koordinatės nustatomos pagal LKS-94 sistemą;

³ – iš dirvožemio planų arba atlikus tyrimus nurodoma dirvožemio sudėtis (sunkūs dirvožemiai – moliai, priemoliai; lengvi – smėliai, priesmėliai, durpžemiai);

⁴ – aprašomas laistymo būdas bei ŽDL naudojimas, nurodant didžiausią laistymų skaičių per metus, naudojamas laistymo priemonės (mobili cisterna (nurodant talpą), stacionari lietinimo sistema ir pan.), auginamas kultūras ir pan.;

⁵ – nurodoma didžiausia galima ŽDL apkrova nuotekomis, apskaičiuota pagal ŽDL naudojimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus. Prie Leidimo turi būti pridėti didžiausios galimos ŽDL apkrovos skaičiavimai;

⁶ – nurodomas didžiausias galimas išlaistyti viename ha ir bendrai ant ŽDL skysčio kiekis per metus;

⁷ – nurodomas didžiausias galimas išlaistyti viename ha ir bendrai ant ŽDL skysčio kiekis vieno laistymo metu;

⁸ – nurodoma didžiausia galima numatomo naudoti ŽDL apkrova teršalais, apskaičiuota pagal ŽDL naudojimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus. Prie Leidimo turi būti pridėti didžiausios galimos apkrovos teršalais skaičiavimai;

⁹ – nurodomi tie teršalai, kurių patekimą į aplinką/dirvožemį reglamentuoja teisės aktai, ir kurių kiekis planuojamame laistyti skystyje viršija nustatytas ribas, nuo kurių reikalinga kontrolė. Kiekvienam teršalui pildoma atskira eilutė.

25. Prie Leidimo turi būti pridėta schema su pažymėtomis nuotekų išleistuvų ir/arba nuotekų šaltinių vietomis ir numeriais.

28 lentelė. Duomenys apie nuotekų šaltinius ir/arba išleistuvus.

Nr. ¹	Koordinatės ²	Priimtovo numeris ³	Leidžiamų išleisti nuotekų aprašymas ⁴	Išleistuvo tipas/techniniai duomenys ⁵	Išleistuvo vietos aprašymas ⁶	Leidžiamas išleisti didžiausias nuotekų kiekis ⁷			
						m ³ /s	m ³ /h	m ³ /d	m ³ /m.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Pastabos:

¹ – nuotekų išleistuvo arba šaltinio (nuotekų šaltinis aprašomas tais atvejais, kai nuotekos išleidžiamos į aplinką arba perduodamos kitiems asmenims ne per stacionarų išleistuvą (pvz., išlaistomos ŽDL, išvežamos asenizacinėmis mašinomis ar pan.), numeris. Lentelėje nurodomas numeris turi atitikti numerį, kuriuo nuotekų išleistuvą arba šaltinį pažymėtas prie Leidimo pridedamame plane;

² – nurodomos taško/vietos, kurioje nuotekos išteka į aplinką (pvz., paskutinis šulinys prieš nuotekų išleidimą į požeminę filtracijos įrenginį, išleistuvo į upę galas ir pan.), išleidžiamos į kitiems asmenims priklausančius kanalizacijos tinklus, perpilamos į mobilias talpas arba paaimamos iš šaltinio kitokiu būdu, koordinatės;

³ – priimtovo, į kurį išleidžiamos nuotekos per aprašomą išleistuvą arba iš aprašomo nuotekų šaltinio, numeris iš 25, 26 arba 27 lentelės;

⁴ – nurodomas nuotekų tipas (pramoninės, buitinės, paviršinės, mišrios, srutos, žlaugtai ar pan.) ir veikla (veiklos), kurios metu susidaro nuotekos, išleidžiamos per aprašomą išleistuvą arba iš aprašomo nuotekų šaltinio; jeigu per išleistuvą išleidžiamos abonentų nuotekos, nurodomi ir abonentų numeriai pagal 32 ir 33 lenteles (jeigu per skirtingus išleistuvus išleidžiamos skirtingų abonentų nuotekos);

⁵ – nurodomas išleistuvo arba nuotekų šaltinio tipas (pvz., krantinis, vaginis, dugninis, paviršinė filtracija, požeminė filtracija, išleistuvą į kanalizacijos tinklus, sukaupimo rezervuaras ar pan.) ir techniniai duomenys (išleidimo atstumas nuo kranto, gylis, skersmuo, talpa ir pan.);

⁶ – aprašoma išleistuvo vieta (pvz., išleistuvo atstumas iki upės žiočių ir išleistuvo vieta vagos atžvilgiu (dešinysis krantas, kairysis krantas, upės vidurys), prisijungimo į kanalizaciją vieta (gatvės pavadinimas ir pan.) ir pan.);

⁷ – numatomas didžiausias nuotekų kiekis negali būti didesnis už priimtovo didžiausią galimą hidraulinę apkrovą, nurodytą 25, 26 arba 27 lentelėje.

28 lentelė. Duomenys apie nuotekų šaltinius ir/arba išleistuvus.

Nr. 1	Koordinatės ²	Priimtovo numeris ³	Leidžiamų išleisti nuotekų aprašymas ⁴	Išleistuvo tipas/techniniai duomenys ⁵	Išleistuvo vietos aprašymas ⁶	Leidžiamas išleisti didžiausias nuotekų kiekis ⁷			
						m ³ /s	m ³ /h	m ³ /d	m ³ /m.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Pastabos:

¹ – nuotekų išleistuvo arba šaltinio (nuotekų šaltinis aprašomas tais atvejais, kai nuotekos išleidžiamos į aplinką arba perduodamos kitiems asmenims ne per stacionarų išleistuvą (pvz., išlaistomos ŽDL, išvežamos asenizacinėmis mašinomis ar pan.), numeris. Lentelėje nurodomas

numeris turi atitikti numerį, kuriuo nuotekų išleistuvas arba šaltinis pažymėtas prie Leidimo pridedamame plane;

² – nurodomos taško/vietos, kurioje nuotekos išteka į aplinką (pvz., paskutinis šulinys prieš nuotekų išleidimą į požeminę filtracijos įrenginį, išleistuvo į upę galas ir pan.), išleidžiamos į kitoms asmenims priklausančius kanalizacijos tinklus, perpilamos į mobilies talpas arba paaimamos iš šaltinio kitokiu būdu, koordinatės;

³ – priimtuvo, į kurį išleidžiamos nuotekos per aprašomą išleistuvą arba iš aprašomo nuotekų šaltinio, numeris iš 25, 26 arba 27 lentelės;

⁴ – nurodomas nuotekų tipas (pramoninės, buitinės, paviršinės, mišrios, srutos, žlaugtai ar pan.) ir veikla (veiklos), kurios metu susidaro nuotekos, išleidžiamos per aprašomą išleistuvą arba iš aprašomo nuotekų šaltinio; jeigu per išleistuvą išleidžiamos abonentų nuotekos, nurodomi ir abonentų numeriai pagal 32 ir 33 lenteles (jeigu per skirtingus išleistuvus išleidžiamos skirtingų abonentų nuotekos);

⁵ – nurodomas išleistuvo arba nuotekų šaltinio tipas (pvz., krantinis, vaginis, dugninis, paviršinė filtracija, požeminė filtracija, išleistuvas į kanalizacijos tinklus, sukaupimo rezervuaras ar pan.) ir techniniai duomenys (išleidimo atstumas nuo kranto, gylis, skersmuo, talpa ir pan.);

⁶ – aprašoma išleistuvo vieta (pvz., išleistuvo atstumas iki upės žiočių ir išleistuvo vieta vagos atžvilgiu (dešinysis krantas, kairysis krantas, upės vidurys), prisijungimo į kanalizaciją vieta (gatvės pavadinimas ir pan.) ir pan.);

⁷ – numatomas didžiausias nuotekų kiekis negali būti didesnis už priimtuvo didžiausią galimą hidraulinę apkrovą, nurodytą 25, 26 arba 27 lentelėje.

29 lentelė. Leidžiamų išleisti nuotekų užterštumas.

N r. 1	Teršalo pavadinimai ²	Didžiausias nuotekų užterštumas prieš valymą ¹⁴				Didžiausias leidžiamas nuotekų užterštumas								Valymo efektyvumas, %
		mom. ³ , mg/l	vidut. ⁴ , mg/l	t/ d ⁵	t/met us	DLK mom. ⁶ , mg/l	LK mom. ⁷ , mg/l	DLK vidut. ⁸ , mg/l	LK vid. ⁹ , mg/l	DLT paros ¹⁰ , t/d	LT paros ¹¹ , t/d	DLT metų ¹² , t/m.	LT metų ¹³ , t/m.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Pastabos:

¹ – išleistuvo/šaltinio numeris pagal 28 lentelę;

² – nurodomi teršalai, kurių išleidimui pagal galiojančius teisės aktus reikalingas Leidimas;

³ – didžiausia teršalo koncentracija momentiniame arba vidutiniame paros nuotekų mėginyje prieš valymą;

⁴ – didžiausia teršalo vidutinė metinė koncentracija nuotekose prieš valymą;

⁵ – didžiausias teršalo kiekis nevalytose nuotekose, susidarančiose per parą;

⁶ – didžiausia leidžiama koncentracija (DLK) nuotekų momentiniame arba vidutiniame paros mėginyje (priklausomai nuo priimtuvo, vykdomos veiklos pobūdžio ir kt.). Prie Leidimo turi būti pridedamas DLK nustatymo pagrindimas;

⁷ – Leidime nustatyta leistina teršalo koncentracija momentiniame arba vidutiniame paros nuotekų mėginyje (DLK/LLK). Jeigu Leidime nustatyta leistina teršalo koncentracija didesnė už

nurodytą 7 stulpelyje DLK koncentraciją (t. y. kai nustatoma LLK), prie Leidimo turi būti pridėdamas atitinkamas pagrindimas pagal Taisyklių reikalavimus;

⁸ – didžiausia leistina vidutinė metinė koncentracija (DLK) (priklausomai nuo priimtovo, vykdomos veiklos pobūdžio ir pan.). Prie Leidimo turi būti pridėdamas DLK nustatymo pagrindimas;

⁹ – nustatyta leistina teršalo vidutinė metinė koncentracija (DLK/LLK). Jeigu Leidime nustatyta leistina teršalo koncentracija didesnė už nurodytą 9 stulpelyje DLK koncentraciją (t. y. kai nustatyta LLK), prie Leidimo turi būti pridėdamas atitinkamas pagrindimas pagal Taisyklių reikalavimus;

¹⁰ – didžiausias leidžiamas išleisti per parą teršalo kiekis (DLT) (priklausomai nuo priimtovo, vykdomos veiklos pobūdžio ir pan.). Prie Leidimo turi būti pridėdamas DLT skaičiavimas;

¹¹ – leistinas per parą išleisti teršalo kiekis (leistina tarša). Jeigu Leidime nustatyta leistina tarša didesnė už nurodytą 11 stulpelyje DLT (t. y. kai nustatyta LLT), prie Leidimo turi būti pridėdamas atitinkamas pagrindimas pagal Taisyklių ir kitų teisės aktų reikalavimus;

¹² – didžiausias leidžiamas išleisti per metus teršalo kiekis (DLT) (priklausomai nuo priimtovo, vykdomos veiklos pobūdžio ir pan.). Prie Leidimo turi būti pridėdamas DLT skaičiavimas;

¹³ – leistinas per metus išleisti teršalo kiekis (leistina tarša). Jeigu Leidime nustatyta leistina tarša didesnė už nurodytą 13 stulpelyje DLT (t. y. kai nustatyta LLT), prie Leidimo turi būti pridėdamas atitinkamas pagrindimas pagal Taisyklių ir kitų teisės aktų reikalavimus;

¹⁴ – ši dalis pildoma, jeigu nuotekos prieš išleidimą iš objekto/įrenginio valomos.

30 lentelė. Objekte/įrenginyje esančios (taikomos) nuotekų kiekių ir taršos mažinimo priemonės.

Nr. 1	Nuotekų šaltinis/išleistuvas ²	Priemonės ir jos paskirties aprašymas ³	Įdiegimo data ⁴	Priemonės projektinės savybės ⁵		
				rodiklis	mato vnt.	reikšmė
1	2	3	4	5	6	7

Pastabos:

¹ – nurodomas nuotekų kiekio arba taršos mažinimo priemonės numeris;

² – nurodomas nuotekų šaltinio/išleistuvo numeris iš 28 lentelės, per kurį išleidžiamų nuotekų poveikio mažinimui taikoma aprašoma priemonė;

³ – trumpai aprašoma nuotekų kiekio mažinimo (pvz., automobilių plovyklos vandens apytakinė sistema ar pan.) ar taršos mažinimo (gamybinių, buitinių, paviršinių nuotekų valymo įrenginiai ir pan.) priemonė ir jos paskirtis (pvz., pašalinti iš paviršinių nuotekų naftos produktus ir skendinčias medžiagas, sumažinti nuotekų kiekį ir pan.);

⁴ – priemonės įdiegimo data;

⁵ – nurodomos priemonės projekte deklaruotos projektinės savybės. 5, 6 stulpeliuose nurodomi projektiniai rodikliai, mažinantys nuotekų kiekį ir (arba) taršą, ir susiję su parametrais, kurie prašomi Leidime (pvz., įrenginio našumas – m³/d, apytakinis debitas – l/s; liekamasis užterštumas pagal, BDS, N, P, naftos produktus, bendrą Cr ar pan. – mg/l; išvalymo efektyvumas – procentais ar pan.).

31 lentelė. Privalomos įdiegti nuotekų kiekio ir taršos mažinimo priemonės.

Nr. 1	Nuotekų šaltinis/išleistuvas ²	Priemonės aprašymas ³	Laukiamo efekto aprašymas ⁴	Numatomas leidimo sąlygų koregavimas įgyvendinus	Diegimo ⁶		Sąmatinė vertė, tūkst. Lt	
					pradžia	pabaiga	visos lešos	SMD ⁷

				priemonė ⁵				
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Pastabos:

¹ – priemonės eilės numeris;

² – nurodomas nuotekų šaltinio/išleistuvo numeris iš 28 lentelės, per kurį išleidžiamų nuotekų poveikio mažinimui turi būti įdiegta aprašoma priemonė;

³ – trumpas priemonės aprašymas (pvz. nuotekų valymo įrenginių modernizavimas įdiegiant N ir P šalinimą, aplinkai palankesnės gamybos technologijos, atsisakant vandens aplinkai pavojingų medžiagų naudojimo, diegimas (nurodomi atsisakomos ir diegiamos technologijos pavadinimai), pašarų bazės keitimas, siekiant sumažinti maistmedžiagų kiekį srutose, laistomose ŽDL ir pan.);

⁴ – trumpas planuojamo aplinkosauginio efekto, įgyvendinus priemonę, aprašymas (pvz. srutų susidarymo sumažėjimas 20 procentų; gyvsidabrio išmetimų sumažėjimas 50 procentų ir pan.);

⁵ – nurodomi Leidimo lentelių numeriai ir parametrai, kurie galės būti peržiūrimi po priemonės įgyvendinimo, koreguojant Leidimą;

⁶ – nurodomos priemonės diegimo pradžios ir pabaigos planuojamos datos;

⁷ – statybos-montavimo darbai.

Jeigu priemonė bus įgyvendinama etapais, po kiekvieno etapo, pasiekiant tarpinius rezultatus, kiekvienas priemonės įgyvendinimo etapas turi būti aprašomas kaip atskira priemonė.

32 lentelė. Pramonės įmonių ir kitų abonentų, iš kurių priimamos nuotekos (ne paviršinės), sąrašas ir priimamų nuotekų savybės.

Eil. Nr.	Abonto pavadinimas	Didžiausias nuotekų kiekis, priimamas iš abonto			Didžiausia tarša, gaunama su abonto nuotekomis				
		tūkst. m ³ /m.	m ³ /d	m ³ /h	Teršalai ¹	LKmom., mg/l	LKvid., mg/l	LTparos, t/d	LTmetinė, t/m.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Abonentai, iš kurių priimamos nuotekos, užterštos prioritetinėmis pavojingomis ir/arba „A“ sąrašo pavojingomis medžiagomis:								
1.1.									
1.2.									
2.	Abonentai, iš kurių priimama daugiau kaip po 50 m ³ /d gamybinių nuotekų (bet kurie neatitinka 1 punkte nurodytų kriterijų):								
2.1.									
2.2.									
3.	Suminiai abonentų, iš kurių priimamos gamybinės nuotekos (bet kurie neatitinka 1 ir 2 punktuose nurodytų kriterijų), duomenys:								
4.									
	Suminiai kitų abonentų (kurie neatitinka 1, 2 ir								

	3 punktuose nurodytų kriterijų) duomenys:								
5.	Iš viso (visų priimamų iš abonentų nuotekų duomenys):								

Pastaba. ¹ – nurodomi teršalai, kurių išleidimas reglamentuojamas teisės aktuose nuotekoms į kanalizacijos tinklus (valymo įrenginius) išleisti.

33 lentelė. Pramonės įmonių ir kitų abonentų, iš kurių priimamos paviršinės nuotekos, sąrašas ir priimamų nuotekų savybės.

Eil. Nr.	Abonentas ¹	Didžiausias nuotekų kiekis, priimamas iš abonto			Didžiausia tarša, gaunama su abonto nuotekomis				
		tūkst. m ³ /m.	m ³ /d	m ³ /s	Teršalai ²	LK mom., mg/l	LK vid., mg/l	LT paros, t/d	LT metinė, t/m.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6.	Abonentai, iš kurių priimamos nuo potencialiai teršiamų teritorijų ³ surenkamos paviršinės nuotekos:								
6.1.									
6.2.									
7.	Suminiai kitų abonentų (kurie neatitinka 6 punkte nurodytų kriterijų) išleidžiamų paviršinių nuotekų duomenys:								
8.	Iš viso (iš visų 6 ir 7 eilutėse nurodytų abonentų priimamų nuotekų duomenys):								

Pastabos:

¹ – numeracija tęsiama nuo paskutinio abonto numerio, nurodyto 32 lentelėje;

² – nurodomi teršalai, kurių išleidimui pagal galiojančius teisės aktus paviršinėms nuotekoms tvarkyti reikalingas Leidimas.

Potencialiai teršiamos teritorijos nurodytos (aprašytos) galiojančiuose teisės aktuose, reglamentuojančiuose paviršinių nuotekų tvarkymą.

34 lentelė. Nuotekų apskaitos įrenginiai.

Nr.	Išleistuvo Nr. 2	Apskaitos prietaiso vieta ³	Apskaitos prietaiso tipas/markė	Apskaitos prietaiso registracijos duomenys ⁴	Už apskaitą atsakingas asmuo/pareigybė
1	2	3	4	5	6

Pastabos:

¹ – apskaitos įrenginio eilės numeris. Numeris, kuriuo apskaitos įrenginys pažymėtas lentelėje ir prie Leidimo pridėdamoje schemoje turi sutapti;

² – išleistuvo numeris iš 28 lentelės;

³ – aprašoma apskaitos prietaiso vieta. Tais atvejais, kai apskaitos prietaiso nėra, aprašoma, koku būdu apskaita vykdoma;

⁴ – nurodomas numeris, kuriuo apskaitos prietaisas įrašytas įrenginio/objekto registracijos žurnale.

26. Dirvožemio apsauga.

Įvertinkite priemones, įgyvendinamas siekiant iki minimumo sumažinti grunto ir požeminių vandenų užteršimo riziką. Pvz., jeigu paraiškoje nėra nurodyta, kad prie rezervuarų yra įrengtos specialios apsauginės sienelės, sulaikančios rezervuarų turinį išsiliejimo atveju, tuomet nurodykite priemones ir sąlygas, kurios užtikrintų, kad rezervuarų naudojimas būtų saugus.

Leidimo sąlygos nustatomos taip, kad būtų laikomasi bendrų dirvožemio apsaugos reikalavimų, užtikrinančių dirvos užteršimo rizikos apribojimą. Pateikiamos Leidimo sąlygos atskiriems įrenginiams ar jų dalims. Jei veiklos vykdytojo planuose pateiktos priemonės neužtikrina reikiamos dirvožemio apsaugos nuo teršimo, aptarkite su veiklos vykdytoju papildomų priemonių įdiegimą.

27. Atliekų susidarymas, naudojimas ir/ar šalinimas:

27.1. Atliekų susidarymas.

35 lentelė. Leidžiamos pagaminti atliekos.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____
 Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Atliekos			Atliekų susidarymo šaltinis technologiniame procese	Susidarymas	
Kodas ¹	Pavadinimas	Pavojingumas ²		Projektinis kiekis ³ , t/m.	Didžiausias leidžiamas pagaminti kiekis, t/m.
1	2	3	4	5	6

Pastabos:

¹ – atliekų kodas pagal Atliekų tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 (Žin., 1999, Nr. [63-2065](#); 2004, Nr. [68-2381](#)) (toliau – Atliekų tvarkymo taisyklės), 2 priedą;

² – savybė, kuria pasižymi atliekos yra pavojingos pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 3 priedą;

³ – per metus susidarantis didžiausias atliekų kiekis, kai įrenginys ar technologinis procesas veikia visu našumu (projektinis kiekis).

36 lentelė. Atliekos, leidžiamos perduoti atliekų naudojimo ar šalinimo įmonėms.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____
 Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Atliekos	
Kodas ¹	Pavadinimas
1	2

Pastaba. ¹ – atliekų kodas pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 2 priedą.

27.2. Atliekų naudojimas ir/ar šalinimas.

37 lentelė. Leidžiamos naudoti atliekos (atliekas naudojančioms įmonėms).

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____

Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Atliekos			Naudojimas		
Kodas ¹	Pavadinimas	Pavojingumas ²	Įrenginio našumas, t/m.	Naudojimo būdas ³	Didžiausias leidžiamas naudoti kiekis, t/m.
1	2	3	4	5	6

Pastabos:

¹ – atliekų kodas pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 2 priedą;

² – pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 3 priedą;

³ – pagal Atliekų tvarkymo taisykles.

27.3. Pateikiami papildomi duomenys, jei reikia, nustatomos Leidimo sąlygos pagal Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. spalio 18 d. įsakymu Nr. 444 (Žin., 2000, Nr. [96-3051](#)), reikalavimus.

38 lentelė. Leidžiamos šalinti atliekos (atliekas šalinančioms įmonėms).

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____

Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Atliekos			Šalinimas		
Kodas ¹	Pavadinimas	Pavojingumas ²	Įrenginio našumas, t/m.	Šalinimo būdas ³	Didžiausias leidžiamas šalinti kiekis, t/m.
1	2	3	4	5	6

Pastabos:

¹ – atliekų kodas pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 2 priedą;

² – pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 3 priedą;

³ – pagal Atliekų tvarkymo taisykles.

28. Į aplinką išmetamų (išleidžiamų) teršalų apskaita. Ūkio subjektų aplinkos monitoringas.

39 lentelė. Nuotekų ir paviršinio vandens kontrolės planas.

TVIRTINU:

A. V.

(Ūkinės veiklos objekto vadovo vardas, pavardė)

(Parašas)

(Data)

NUOTEKŲ IR PAVIRŠINIO VANDENS KONTROLĖS PLANAS

Ūkio subjekto pavadinimas, adresas)

Atsakingo už vandens ūkį asmens vardas, pavardė, pareigos)

Nuotekų rūšis, valymo būdas, valymo įrenginių rūšies kodas	Nuotekų priimtuvai, nurodyti išleistuvo atstumą nuo priimtovo – upės žiočių krantą	Mėginio ėmimo dažnis ¹ ; trukmė	Mėginio ėmimo vieta	Mėginio tipas, ėmimo būdas; debito matavimo būdas, priemonės	Nustatomi parametrai	Laboratorija, atliekanti analizes, leidimo numeris, išdavimo data
Išleidžiamas nuotekų kiekis – m ³ /d						
1	2	3	4	5	6	7

Pastaba. ¹ – mėginių ėmimo dažnis pastovus, tačiau mėginių ėmimo savaitės dienos ir laikas turi keistis metų eigoje.

SUDARĖ:

SUDERINTA:

Aplinkos ministerijos

_____ RAAD valstybinės
analitinės kontrolės skyriaus vedėjas

(Vardas, pavardė, pareigos, parašas, telefonas)

(Vardas, pavardė, parašas)

Galioja iki ____ m. _____ d.

40 lentelė. Stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių kontrolės grafikas.

TVIRTINU:

A. V.

(Ūkinės veiklos objekto vadovo vardas, pavardė)

(Parašas)

(Data)

Ūkio subjekto pavadinimas, adresas)

STACIONARIŲ APLINKOS ORO TARŠOS ŠALTINIŲ KONTROLĖS GRAFIKAS

Įrenginio/gamybos pavadinimas	Kontroliuojamas taršos šaltinis ¹		Kontroliuojami teršalai		Kontrolės periodiškumas	Kontrolės periodiškumas, esant NTIS ² , kart./parą	Matavimo metodas ³
	Nr.	pavadinimas	pavadinimas	kodas			
1	2	3	4	5	6	7	8

Pastabos:

¹ – įtraukiami ir tie stacionarūs taršos šaltiniai, kuriuose įrengta nuolat veikianti teršalų emisijos monitoringo sistema;

² – NTIS – nepalankios teršalų išsisklaidymo sąlygos. Ši grafa pildoma tuo atveju, kai, esant NTIS, nustatoma vykdyti kontrolę;

³ – nurodomas galiojantis normatyvinis dokumentas, kuriuo įteisintas matavimo metodas.

SUDARĖ:

SUDERINTA:

Aplinkos ministerijos

____ RAAD valstybinės

analitinės kontrolės skyriaus vedėjas

(Vardas, pavardė, pareigos, parašas, telefonas)

(Vardas, pavardė, parašas)

Galioja iki ____ m. _____ d.

41 lentelė. Ūkio subjektų aplinkos (poveikio aplinkai) monitoringo planas.

					Nuorodos į dokumentus ² (žymuo, pavadinimas), kuriuose išsamiai aprašyta naudojama:					
Aplinkos komponentas ¹	Stebėjimo objektas ir stebėjimo (matavimo) vieta	Analizuojami (stebimi) parametrai	Analizuojimo (stebėjimo) dažnis	Analizuojimo (stebėjimo) metodas	matavimų vykdymo (mėginių surinkimo) procedūra	duomenų ir mėginių registracijos procedūra	mėginių konservavimo, transportavimo ir saugojimo procedūros	mėginių paruošimo analizei procedūra	mėginių analizės procedūra	duomenų analizės metodas
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Nuoroda į dokumentus² (žymuo, pavadinimas), pagal kuriuos vykdomas atliekamų matavimų kokybės užtikrinimas ir kokybės kontrolė:

Atsiskaitymo periodiškas:

Vykdančioji institucija:

Pastabos:

¹ – išskyrus aplinkos orą;

² – jei tokių dokumentų nėra, būtina išsamiai aprašyti numatomas taikyti procedūras, pridedant priedus ir lenteles.

29. Triukšmo kontrolė.

Leidimo sąlygos triukšmo mažinimui nustatomos, kai triukšmo sklaidimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos galiojantys teisės aktai (visiems įrenginiams). Veiklos vykdytojai, eksploatuojantys Taisyklių 1 priede nurodytus įrenginius, turi atsižvelgti į ES GPGB informaciniuose dokumentuose pateiktas nuostatas bei taikyti šiuose dokumentuose nurodytus GPGB triukšmui mažinti.

Veiklos vykdytojams, eksploatuojantiems Taisyklių 1 priede nurodytus įrenginius, kuriems ES GPGB informaciniai dokumentai rengiami, ar Taisyklių 2 priede nurodytus įrenginius, pateikti triukšmo ribines vertes nėra privaloma, jeigu Lietuvoje galiojančiuose teisės aktuose nėra nustatyta kitaip.

Jei įrenginiai eksploatuojami šalia gyvenamųjų rajonų, skleidžiamo triukšmo lygis gali daryti poveikį aplinkiniams gyventojams, todėl būtina įvertinti triukšmo mažinimo priemones ir jų įdiegimo galimybes įrenginiuose.

Triukšmas gali būti sumažintas, nustačius įrenginių eksploatavimo arba triukšmą keliančios veiklos vykdymo sąlygas. Pvz., Leidime nurodant, kad nakties metu į ūkinės veiklos vietą negali įvažiuoti/išvykti transporto priemonės, techninė įrenginių priežiūra negali būti atliekama per šventes (pvz., valymas). Triukšmo mažinimo priemonės gali būti triukšmą keliančių įrengimų apdengimas, reikalavimai apriboti transporto priemonių darbą tuščiąja eiga, techninės priežiūros darbų ir naudojamų transporto priemonių skaičiaus ribojimas naktimis, savaitgaliais, švenčių dienomis.

Jei būtina, suderinę su veiklos vykdytoju, apibrėžkite triukšmo ribines vertes decibelais (dB), siektinas artimiausioje įmonės aplinkoje.

30. Įrenginio eksploatavimo laiko ribojimas.

Leidime nurodomi įrenginio padaliniai, cechai ar kt. įrenginio dalys, kurių darbo laikas gali būti apribotas, jei dėl veiklos ypatumų neigiamo poveikio negalima apriboti kitomis priemonėmis. Turi būti nurodomos priežastys, dėl kurių bus ribojamas įprastas įrenginio, jo dalies ar padalinio, cecho darbo laikas, siekiant išvengti triukšmo naktimis, savaitgaliais ar kitais atvejais. Leidime gali būti nurodoma įrengimų valymą, profilaktinį patikrinimą ar remontą atlikti tuo laiku, kai poveikis aplinkai ir gyventojams yra mažiausias.

Leidime gali būti numatomos specialios sąlygos, pvz., apriboti galimybę triukšmą skleidžiančią veiklą vykdyti savaitgaliais bei vakarais/naktimis (apdorojimas smėliu, apdorojimas garais ir kt.), nurodyti gamybos proceso, iš kurio skleidžiamas triukšmas, pradžios/pertraukų laiką ir kt. Leidimo sąlygas.

31. Triukšmo kontrolė ir matavimai. Duomenys apie triukšmo šaltinių charakteristikas.

Pažymėkite, ar bus reikalingi matavimai, kuriuos atliktų akredituotos laboratorijos tam, kad patikrintų, ar garsas atitinka lentelėje pateiktas ribines vertes. Šiuo atveju gali būti išsamiai aprašytas metodas arba duota nuoroda į literatūrą, aprašančią pripažintus metodus.

42 lentelė. Triukšmo šaltinių ir parametrų suvestinė.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____
 Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Šaltinis	Triukšmo skleidimo taško Nr.	Įrangos nuor. Nr.	Garso slėgis dB (A) nurodytame atstume	Oktavinės dažnių juostos (Hz) Garso slėgio lygiai dB (nevidurkinant) juostoje				Oktavinės dažnių juostos (Hz) Garso slėgio lygiai dB (nevidurkinant) juostoje					Impulsinis ar toninis	Skleidimo periodai	Pastabos
				31.5	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000			
1	2	3	4	5	6	14	15	16	10	11	12	13	14	15	16

32. Kvapų kontrolė.

Reikalavimai kvapų parametrams nustatomi pagal Lietuvoje galiojančių, kvapus reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus. Veiklos vykdytojai, eksploatuojantys Taisyklių 1 priede nurodytus įrenginius, turi atsižvelgti į ES GPGB informaciniuose dokumentuose pateiktas nuostatas bei taikyti šiuose dokumentuose nurodytus GPGB kvapams mažinti.

Leidime nurodomos priemonės kvapams sumažinti, pvz., rezervuarų uždengimas/uždarymas, garų, susidarančių užpildant rezervuarus, surinkimas ir apdorojimas, tinkamos rezervuarų įrengimas, spalvos parinkimas (dėl šilumos absorbcijos tamsios spalvos padidina lakių medžiagų garavimą). Kvapus galima vertinti teršalų, išmetamų iš netaškinių šaltinių, parametrais.

33. Avarijų ir teršalų neatitiktinių išmetimų prevencija.

Nustatoma, ar veiklos vykdytojo paraiškoje pateiktame Avarijų likvidavimo plane yra išnagrinėti rizikos faktoriai, nurodyti ES GPGB informaciniuose dokumentuose (ši nuostata taikoma Taisyklių 1 priede nurodytų įrenginių atveju), numatytos priemonės (neatitiktinių teršalų išmetimo prevencija, galimų avarijų rizika ir t. t.) šiems faktoriams sumažinti (visiems įrenginiams). Šioje Leidimo dalyje nurodomos Leidimo sąlygos, užtikrinančios, kad avarijų ir teršalų neatitiktinių išmetimų atveju iki minimumo bus sumažinta rizika bei žala žmogui ir aplinkai.

34. Kitos leidimo sąlygos ir reikalavimai.

35. Apskaitos vykdymas ir ataskaitų rengimas.

Reikalinga įsitikinti, kad veiklos vykdytojas yra pasirengęs pagal reikalavimus vykdyti į aplinką išmetamų (išleidžiamų) teršalų, tarp jų ir šiltnamio dujų, apskaitą ir rengti ataskaitas. Veiklos vykdytojams, kurie nustatyta tvarka privalo gauti leidimą išmesti šiltnamio dujas, privaloma vykdyti šiltnamio dujų apskaitą (monitoringą) pagal Taisyklių 43.4 punkte numatytą išsamų šiltnamio dujų monitoringo metodologijos aprašymą, pateikiamą Leidimo priede.

Reikalinga atkreipti dėmesį į tai, kad šiltnamio dujų apskaitos ataskaitos apie per kalendorinius metus išmestą šiltnamio dujų kiekį RAAD turi būti pateikiamos tik su kompetentingo, nepriklausomo ir akredituoto patikrą atliekančio asmens nustatyta tvarka parengta proceso tinkamumo patvirtinimo pažyma.

Ataskaitos apie kitus teršalus yra parengiamos užpildant tam tikras formas, pagal reikalavimus, nurodytus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 408 patvirtintoje Teršalų išmetimo į aplinką apskaitos tvarkoje (Žin., 2000, Nr. [8-213](#)), bei Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. kovo 27 d. įsakymu Nr. 136 patvirtintoje Duomenų apie taršos šaltinius ir iš jų išmetamus (išleidžiamus) pagrindinius teršalus pateikimo tvarkoje (Žin., 2002, Nr. [89-3808](#)).

36. Be minėtų ataskaitų, iš veiklos vykdytojo Leidimo sąlygose nustatyta tvarka gali būti reikalaujama pateikti ataskaitas apie Leidimo sąlygų, nurodytų Aplinkosaugos veiksmų plane (Taisyklių 1 priede nurodytiems įrenginiams) bei Gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo plane (visoms veikloms), vykdymą.

Veiklos vykdytojui, kaip Leidimo sąlyga, gali būti nurodoma pateikti informaciją ar ataskaitas, kurios įrodytų, kad yra laikomasi Leidime nustatytų sąlygų. Šiose ataskaitose galėtų būti:

36.1. informacija apie tai, kaip veiklos vykdytojas laikosi Leidimo sąlygų, pvz., kaip diegia Aplinkosaugos veiksmų plane numatytas priemones bei kaip dėl to kinta išmetamų teršalų kiekis;

36.2. informacija apie išmetamų/išleidžiamų teršalų kiekį, tenkantį produkcijos vienetui pagaminti. Tai ypač aktualu priimant sprendimą dėl Leidimo išdavimo, kai veiklos vykdytojas planuoja didinti gamybos apimtis;

36.3. informacija apie Gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo plano įgyvendinimą;

36.4. atliktų triukšmo matavimų duomenys, jei tokios yra Leidimo sąlygos;

36.5. avarijų ir incidentų aprašymai, atsargumo priemonės, kurių buvo imtasi;

36.6. veiklos vykdytojo veiklos planai ateičiai bei kitokio pobūdžio informacija.

III. LEIDIMO PRIEDAI

37. 1 priedas. Schemos ir žemėlapiai.

38. 2 priedas. Suinteresuotų institucijų išvados ir komentarai.

Pateikiami paraiškos priedai, kuriuose pateikti vietos savivaldos institucijų, kitų šalių pastabos ir komentarai, gauti sprendimo išduoti ar atnaujinti Leidimą Taisyklių 1 priede nurodytiems įrenginiams priėmimo proceso metu. Šiame priede turi būti pateiktas komentarus pateikusių šalių sąrašas.

Institucijos, parengusios išvadas dėl projektavimo dokumentų, pavadinimas, pateiktų išvadų apžvalga bei pateikimo data.

Institucijos, išdavusios leidimą statybai, pavadinimas, leidimo išdavimo data.

Institucijos, atlikusios planuojamos ūkinės veiklos leistinumą poveikio aplinkai požiūriu įvertinimą (PAV), jei toks buvo atliktas, pavadinimas, pateiktų išvadų apžvalga bei pateikimo data.

39. 3 priedas. RAAD komentarai dėl Leidimo sąlygų (kai Leidimo sąlygos neatitinka paraiškos duomenų).

40. 4 priedas. Pateikiami dokumentai, kurie buvo naudoti sprendimams pagrįsti, bei jų sąrašas, nurodant:

- 40.1. dokumento pateikėjo pavadinimą;
- 40.2. dokumento pavadinimą, nurodant jo saugojimo vietą;
- 40.3. dokumento išdavimo datą.

41. Pridedami dokumentai:

- 41.1. paraiška ir su paraiškos atnaujinimu, koregavimu susiję dokumentai;
- 41.2. visi paraiškai rengti panaudoti dokumentai;
- 41.3. Aplinkos ministerijos ar RAAD sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos leistinumą poveikio aplinkai požiūriu (jei toks buvo atliktas) originalas ar jo patvirtintas nuorašas;
- 41.4. suinteresuotos visuomenės, valstybės institucijų pastabos ir komentarai*;
- 41.5. susitikimų su veiklos vykdytoju arba kitomis institucijomis protokolai*;
- 41.6. paraiškos ir Leidimo paskelbimo datos*;
- 41.7. suinteresuotos visuomenės nuomonės išklusymo datos*;
- 41.8. kiti Leidimui išduoti, atnaujinti ar koreguoti RAAD pateikti dokumentai.

42. Kiti priedai. Tai gali būti:

- 42.1. išsamus šiltnamio dujų monitoringo (apskaitos) metodologijos aprašymas;
- 42.2. su RAAD suderintas Atliekų naudojimo ar šalinimo techninis reglamentas;
- 42.3. su RAAD suderintas Atliekų tvarkymo veiklos nutraukimo planas (Atliekas naudojančioms ir/ar šalinančioms įmonėms, taip pat įmonėms, kurios surenka ir/ar gamina bei saugo pavojingas atliekas ilgiau kaip tris mėnesius, o nepavojingas – ilgiau kaip 1 metus nuo jų susidarymo);
- 42.4. sutarčių su įmonei nepriklausančia nuotekų valymo įmone originalai ar jų patvirtinti nuorašai;
- 42.5. visuomenės informavimo skelbimo kopija;
- 42.6. sprendimų, susijusių su pramoninių avarijų likvidavimo planais, kopija ar nuoroda į juos;
- 42.7. informacija, ar veiklos vykdytojas pateikė informaciją, kuri laikytina konfidencialia (jei būtina);
- 42.8. informacija apie tai, koku būdu informacija pateikiama visuomenei.

Pastaba.* – Pateikiama tuo atveju, kai išduodant Leidimą eksploatuoti ūkinės veiklos objektus/vykdyti ūkinę veiklą šios procedūros privalomos vadovaujantis Taisyklėmis.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, Sprendimas

2013-05-21, Žin., 2013, Nr. 55-2761 (2013-05-28), i. k. 113502VSPRERG132761

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismo 2013 m. gegužės 21 d. sprendimas (Administracinė byla Nr. I-662-11/2013 .Teismo proceso Nr. 3-66-3-00124-2012-0. Procesinio sprendimo kategorija 17.1)